

Ingekomen stukken

nummer	2025-279
hoofddocument	251013 Brief college - Heffen havengelden industriehaven Drachten
datum brief	07-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-280
hoofddocument	251013 Brief college - Informatie ledenraadpleging VNG - Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-281
hoofddocument	251013 Brief college - Procesevaluatie Specialistische jeugdhulp en Wonen
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

Bijlagen:

[251013 Bijlage - Gemeenteraden
Procesevaluatie Inkoop proces SJH en
Wonen encrypted](#)

[251013 Bijlage - PPRC Aanbevelingen
procesevaluatie inkooptrajecten jeugd
SDF](#)

nummer	2025-282
hoofddocument	251013 Brief college - Uitstel Urgentieverordening
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-283
hoofddocument	251013 VNG-ledenbrief 25046 - Ontwikkelingen asiel en Oekraïne-opvang
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-284
hoofddocument	251013 Brief college - Beantwoording schriftelijke vragen VVD - Vervolg vragen inzake overdracht Oink! aan Kinderwoud
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-285
hoofddocument	251016 VNG-ledenbrief 25047 - Modelverordening Lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteitsopwek
datum brief	16-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-286
hoofddocument	251016 VNG-ledenbrief 25048 - Modelbeleidsregels schuldhulpverlening
datum brief	16-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-287
hoofddocument	251016 Brief inwoner - Verplaatsing oorlogsmonumenten Drachten
datum brief	16-10-2025
advies	Ter afhandeling in handen van college

nummer	2025-288
hoofddocument	251017 Bericht Armoedefonds - Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties
datum brief	17-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

Bijlagen:

[251018 Bijlage - Armoedefonds - Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties](#)

[251018 Bijlage - Onderzoek Armoedefonds Oktober 2025](#)

nummer	2025-289
hoofddocument	251020 Brief aan gemeenteraad - griffieplan 2025-2027
datum brief	20-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

Bijlagen:

[251020 Bijlage - Griffieplan 2025 2027 definitief](#)

nummer	2025-290
hoofddocument	251016 Brief inwoner - Parkeerproblematiek rondom Sportpark Douwekamp geanonimiseerd
datum brief	16-10-2025
advies	Ter afhandeling in handen van college

nummer	2025-291
hoofddocument	251021 Ledenbrief VNG - Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven
datum brief	21-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

Bijlagen:

[251021 Bijlage - Concepttekst collegebesluit](#)

nummer	2025-292
hoofddocument	251013 Brief college - Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls (WBI) Gebiedsontwikkeling Boornbergum
datum brief	13-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-293
hoofddocument	251029 Brief college - Pilot woningdelen
datum brief	29-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-294
hoofddocument	251031 VNG-ledenbrief 25051 - LOGA RVU-onderzoek zware beroepen
datum brief	31-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-295
hoofddocument	251028 Brief college - Beantwoording schriftelijke vragen CDA over de openbare ruimte
datum brief	31-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-296
hoofddocument	251029 Week van de Pleegzorg - Pleeggezinnen lopen vast bij pleegzorg 18+
datum brief	29-10-2025
advies	Ter afhandeling in handen van college

nummer	2025-297
hoofddocument	251029 Brief Wetterskip Fryslân - Begeleidende brief bij zienswijze Wetterskip Fryslân op ontwerpbegroting 2026 FUMO (incl. bijlagen)
datum brief	29-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

nummer	2025-298
hoofddocument	251101 Bezwaarschrift Stichting Rond Smalle Eesterzanding - Verlening omgevingsvergunning - de aanleg van een fiets- en veerpontverbinding geanonimiseerd
datum brief	01-11-2025
advies	Ter afhandeling in handen van college

Bijlagen:

[251101-250811 Bijlage - Fietsveerpont Drachten West geanonimiseerd](#)

[251101 Bijlage - Nadere toelichting geanonimiseerd](#)

nummer	2025-299
hoofddocument	251031 VNG-ledenbrief 25052 - Uitnodiging Najaars ALV 28 november 2025
datum brief	31-10-2025
advies	Voor kennisgeving aannemen

Bijlagen:

[251031 Bijlage nazending ledenbrief
VNG ALV 28 november 2025](#)

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
7 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-074093

Uw kenmerk

Behandeld door
Henk Smit
0512 - 581 234

Onderwerp
Heffen havengelden industriehaven Drachten

Geachte heer, mevrouw,

In de raadsvergadering van 17 december 2024 is een voorstel voor aanpassing van de Verordening havengelden Smallingerland aan de orde geweest. Dit met het oog op de rechtmatigheid en de toepasbaarheid van de verordening in de praktijk. De gemeenteraad heeft dit voorstel verworpen. De verordening zoals die was blijft daarmee van kracht. Uw raad heeft gevraagd om streng te zijn bij het toepassen ervan. Via deze brief informeren we u graag over de huidige stand van zaken.

Laadbrieven

De laadbrief geeft onderbouwing aan de heffing, want die gaat uit van de lading van het schip. De verordening bepaalt dat als de laadbrief niet wordt getoond, de heffing van het havengeld uitgaat van het laadvermogen van het schip. Wij hebben dit gecommuniceerd naar onze 'klanten' en de eindafnemers in de industriehaven en dit gepubliceerd op de website. De brugwachters passen dit toe. We krijgen nu nagenoeg alle laadbrieven. Anders rekenen we af op grond van laadvermogen. Daarmee is bereikt dat het havengeld rechtmatig wordt geheven.

Pontons

Pontons (werkschepen) liggen veelal langdurig in de industriehaven Drachten als platform voor het uitvoeren van werkzaamheden. We streven ernaar dat iedere gebruiker van de industriehaven meebetaalt aan de instandhouding ervan. Om het havengebruik door pontons op een redelijke manier te belasten, bevatte het voorstel van december 2024 een abonnementsregeling: pontons met Drachten als thuishaven betalen een jaarbedrag.

Nu dat voorstel is verworpen, hebben we de mogelijkheden onderzocht om dit type gebruik binnen de bestaande verordening te belasten. Indien we de regels van de havenverordening toepassen, worden de Drachtster bedrijven in kwestie onevenredig belast. Het is daarom niet mogelijk havengeld te heffen voor pontongebruik zonder de concurrentiepositie van deze bedrijven ernstig te raken.

Uniformiteit

Om een gelijk speelveld te hebben is het wenselijk dat er een uniforme verordening havengelden komt die van toepassing is in alle industriehavens van de provincie Fryslân. We ondersteunen daarom actief het initiatief van het Havennetwerk Fryslân (HNF) om te komen tot uniformering van het beheer, de exploitatie en de tarieven van de industriehavens in de provincie.

Onze inzet zal zijn dat er ook een redelijk tarief voor pontongebruik in de havens wordt opgenomen in de toekomstige verordening. Als er over de planning of voortgang van dit initiatief meer te melden is, informeren we u daar over.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
13 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-079853

Uw kenmerk

Behandeld door
Ciska Linders
0512 - 581 234

Onderwerp

Informatie over ledenraadpleging VNG- Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO)

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de landelijke ledenraadpleging van de VNG over het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO). Het college heeft ingestemd met de ondertekening van beide akkoorden, met een kritische kanttekening gericht op de verdere uitwerking van verantwoordelijkheden, financiering en uitvoerbaarheid.

Achtergrond

Op 18 december 2024 hebben wij u per brief geïnformeerd over de gevolgen van de resolutie: "Stop met gesprekken vervolg Integraal Zorgakkoord (IZA) totdat voldaan is aan gestelde voorwaarden". In de tussentijd zijn deze voorwaarden deels ingewilligd en ligt er een Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg. We informeren u graag over de huidige stand van zaken.

Het AZWA en HLO zijn landelijke akkoorden die voortbouwen op eerdere afspraken zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Doel is het verbeteren van de toegang tot zorg, het verminderen van personeelstekorten en het versterken van de samenwerking tussen het medische en sociale domein. Voor gemeenten betekent dit onder meer structurele middelen voor preventie, gezondheid en mantelzorgondersteuning. Het VNG-bestuur heeft, alles overwegende, besloten om het AZWA en HLO met een positief advies voor te leggen aan de leden. Met de eventuele ondertekening hiervan stemmen gemeenten ook in met de voortzetting van deelname aan het IZA.

Het standpunt van het college

Het college ziet de akkoorden als een kans om de positie van het sociaal domein te versterken en structureel te investeren in gezondheid en preventie. Wel is het van belang dat de uitwerking van verantwoordelijkheden, financiering en uitvoerbaarheid voldoende wordt geborgd. Daarom is bij de stemming een kanttekening geplaatst, conform de aandachtspunten uit de landelijke uitvoeringstoets.

Dit standpunt is tijdens de bestuurscommissie Fries Integraal Zorgakkoord (FrIZA) door de andere Friese gemeenten overgenomen.

Kritische kanttekening

De exacte verdeling van middelen, afspraken over uitvoering en het mechanisme voor verschuiving van zorgmiddelen naar het sociaal domein zijn nog niet volledig uitgewerkt. Het college stemt daarom in onder de voorwaarde dat deze punten expliciet worden meegenomen in de verdere uitwerking van het akkoord.

Risico's en aandachtspunten

- Financiën: Nog niet alle financiële afspraken zijn uitgewerkt. Er is behoefte aan flexibiliteit en duidelijkheid, vooral voor kleinere gemeenten.
- Uitvoerbaarheid: De capaciteit van het sociaal domein moet op de lange termijn geborgd worden. Monitoring is afgesproken om tijdig bij te kunnen sturen.
- Gelijkwaardigheid: Een gelijkwaardige samenwerking tussen zorg en sociaal domein is essentieel, maar in de praktijk nog niet altijd vanzelfsprekend.

Vragen of meer weten?

Op vrijdag 17 oktober 2025 organiseert het Ministerie van VWS van 15:00 – 16:00 uur een Webinar in Talkshow stijl: "AZWA: versnelling, verbinding en richting in de zorgtransitie". De host van dit webinar is Aiko de Raaf, landelijke kwartiermaker IZA die in gesprek gaat met Barbara Goezinne, directeur-generaal Curatieve Zorg van het Ministerie van Volksgezondheid en Sport. Aanmelden kan via:

<https://ministerievws.engagestream.companywebcast.com/2025-10-17/register>

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
13 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-081382

Uw kenmerk

Behandeld door
Antiena Huizinga
0512 - 581 234

Onderwerp
Procesevaluatie Specialistische jeugdhulp en Wonen

Geachte heer, mevrouw,

Vanaf 1 januari 2024 is er een nieuwe inkoop voor specialistische jeugdhulp en wonen. Naar aanleiding van het proces om tot deze inkoop te komen was bij de zorgaanbieders en bij SDF (sociaal domein Fryslân) de behoefte aan een evaluatie om tot verbeterpunten te komen voor een volgende inkoop.

Hierbij wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van de inkoop specialistische jeugdhulp en wonen.

De bijgevoegde brief is van SDF (Sociaal Domein Fryslân). Met deze brief informeert SDF u over de uitkomsten van de evaluatie en de duiding van de uitkomsten.

Het onderzoeksbureau PPRC heeft de evaluatie in opdracht van de Friese gemeenten en SDF uitgevoerd. PPRC heeft een overzicht van alle aanbevelingen opgesteld en verwerkt in een document. Dit document is bij de brief gevoegd.

De aanbevelingen krijgen op meerdere manieren een vervolg en zijn korte termijn oplossingen om de problemen vanuit de huidige inkoop bij te sturen.

Momenteel is het project voor een nieuwe inkoop specialistische jeugdhulp en wonen gestart. De nieuwe inkoop zal 2028 ingaan. Vanuit Smallingerland kiezen wij ervoor om intensief te participeren in dit project zodat de lokale belangen goed vertegenwoordigd kunnen worden.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

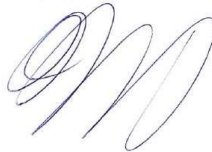
burgemeester en wethouders,

secretaris

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the end.

Siebren van der Berg

burgemeester

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'M' shape with several loops and a long horizontal stroke at the end.

Fred Veenstra

Bijlagen: Brief SDF; Gemeenteraden Procesevaluatie inkoop proces SJH en Wonen
Rapport PPRC; Aanbevelingen procesevaluatie inkooptrajecten jeugd SDF

Aan alle gemeenteraden van Fryslân
via de colleges van burgemeester en wethouders van Fryslân

Datum : 15 september 2025
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 2025-225944
Onderwerp : Rapportage Evaluatie Inkoop Specialistische Jeugdhulp en Wonen
Behandelaar : Annet Runia
Doorkiesnummer : 06 15622169
Bijlagen : 1

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeer ik u over de *Evaluatie van het proces rondom de inkoop Specialistische Jeugdhulp en Wonen*.

Achtergrond en aanleiding

De inkoop van Specialistische Jeugdhulp en Wonen voor de 18 Friese gemeenten door Sociaal Domein Fryslân (SDF) is gestart in de zomer van 2020. Gedurende dit proces zijn er door zowel Friese gemeenten als andere stakeholders zorgen geuit over transparantie, de inhoudelijke wegging van besluiten en de onderlinge communicatie. Het inkoopproces heeft gelopen tot 1 januari 2024, waarna de raamovereenkomst Specialistische Jeugdhulp en van Wonen van start is gegaan.

Naar aanleiding van de signalen is besloten een evaluatie te laten uitvoeren. SDF heeft samen met de portefeuillehouders Jeugd aan PPRC opdracht gegeven om het proces van de inkoop te evalueren.

Uitkomsten van de evaluatie

In de procesevaluatie zijn de uitkomsten opgenomen van interviews en vragenlijsten van: medewerkers SDF, beleidsadviseurs, managers, directeuren en wethouders van de Friese gemeenten en gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Ondanks de grote inzet en toewijding van medewerkers van SDF en van uw gemeenten, laat het rapport zien dat het inkoopproces niet naar tevredenheid is verlopen. Als SDF nemen we de uitkomsten van het rapport uiterst serieus en zullen de genoemde verbeterpunten meenemen in de toekomstige aanbestedingen. De uitkomsten zijn inmiddels zorgvuldig besproken binnen het managementteam en met betrokken medewerkers.

Bespreking met gemeenten

De resultaten van de evaluatie zijn besproken in het Ambtelijk Overleg Zorg voor Jeugd (22 mei), het Directeuren/Managersoverleg (6 juni) en het Portefeuillehoudersoverleg Jeugd (3 juli 2025). In deze overleggen is geconstateerd dat een aantal bevindingen in het onderzoek herleidbaar is naar personen, zonder dat daarbij hoor- en wederhoor heeft plaatsgevonden. De Friese gemeenten en SDF willen we graag transparant maar ook zorgvuldig zijn. Om die reden is de afweging gemaakt dat de uitkomsten van interviews en gesprekken uit de evaluatie niet openbaar zijn maar alle aanbevelingen wel. PPRC heeft bijgevoegd overzicht van alle aanbevelingen opgesteld.

Bijstelling

De evaluatie van het proces én de eerder in beeld gekomen inhoudelijke verbeterpunten maken duidelijk dat de huidige raamovereenkomst Specialistische Jeugdhulp en Wonen niet bestendig is voor de lange termijn. Op het Portefeuillehoudersoverleg Jeugd van 3 juli jl. is ingestemd met het voorstel om geen gebruik te maken van de verlengingsopties van de contracten per 1 januari 2028. Dit betekent dat de huidige contractperiode wordt uitgediend en dat er per 1 januari 2028 een nieuwe inkoop moet zijn gerealiseerd.

Vervolg

De voorbereidingen voor deze nieuwe inkoop zijn inmiddels gestart. Zo is er een projectleider benoemd en vindt er op 25 september 2025 een brede bijeenkomst plaats met de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en de Friese gemeenten. Daar worden de aanbevelingen uit de evaluaties besproken in relatie tot de planvorming voor de aankomende aanbesteding.

Met de aankondiging van deze bijeenkomst zijn de gecontracteerde aanbieders geïnformeerd over het besluit om de contracten niet te verlengen. De aanbevelingen uit de procesevaluatie zijn volledig overgenomen in de nieuwe projectorganisatie.

Tot slot

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en blijf graag met u in gesprek over de toekomstige ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Jeroen van Leeuwestijn
Manager Sociaal Domein Fryslân

Aanbevelingen

Evaluatie proces inkoop specialistische jeugdhulp en wonen Sociaal Domein Fryslân

Auteurs

Niels Uenk
Krista Boersma

Aanbevelingen procesevaluatie inkoop specialistische jeugdhulp en wonen SDF

In het najaar van 2024 en voorjaar van 2025 heeft PPRC een evaluerend onderzoek uitgevoerd naar het proces van de inkoop van specialistische jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf voor de 18 Friese gemeenten door Sociaal Domein Fryslân (SDF). Uit dit onderzoek volgen aanbevelingen voor SDF en de gemeenten voor toekomstige inkoopprocedures. Deze aanbevelingen zijn hieronder gecategoriseerd weergegeven.

1.1. Doelstellingen van de gemeenten en de opdracht van SDF

Aanbeveling 1: Vraag op strategische punten in het inkoopproces een onafhankelijk deskundigenoordeel op de voorgenomen inkoopsystematiek.

Aanbeveling 2: Geef ruimte aan interne feedback. Die ruimte moet er zijn om op inhoud en proces zienswijzen te delen, maar ook in het proces en de tijdsplanning om hier gevolg aan te geven.

1.2. Organisatie van de inkoop

Aanbeveling 3: Zet bij een volgend inkooptraject het projectmanagement heel stevig neer. Zorg voor projectleiding die scherp is op dit proces.

Aanbeveling 4: Zet een stevige projectleider in met ervaring in complexe projecten, die het overzicht houdt en de verschillende werkstromen en deelprojecten ook op inhoud verbindt. Idealiter is deze projectleider iemand binnen de eigen organisatie (SDF) die na afloop van de inkoop ook blijft en die bij vertraging niet met andere opdrachten in de knel komt.

Aanbeveling 5: Werk met een stuurgroep of een regieteam vanuit de gemeenten die toeziet op de uitvoering van het inkoopproces. Deze stuurgroep bewaakt vanaf een grotere afstand of belangrijke mijlpalen tijdig worden bereikt en geldt als escalatieniveau als projectleiding, werkgroepen of individuele gemeentes het niet eens worden. De stuurgroep stelt periodiek de vragen 'doen we nog het goede?' en 'doen we het goed?'.

Aanbeveling 6: Wees helder en transparant over de momenten en wijze waarop gemeenten meewerken, inspraak hebben, tegenlezen en besluiten moeten nemen. Zorg voor realistische verwachtingen. Om met 18 gemeenten jeugdzorg in te kopen vraagt heldere kaders vooraf, men ontkomt niet aan compromissen en het vraagt om vertrouwen in een centrale inkooporganisatie dat zij passende afwegingen en keuzes maakt tussen alle belangen en wensen van betrokkenen.

1.3. Communicatie en betrokkenheid

Aanbeveling 7: Organiseer bij een nieuwe inkoop opnieuw een inhoudelijke evaluatie en marktconsultaties. Neem bij de eerstvolgende inkoop van specialistische jeugdhulp en wonen ook de evaluaties van PPRC mee, evenals de analyses van SDF van de knelpunten.

Aanbeveling 8: Net zo belangrijk als het organiseren van input voor een nieuwe inkoop is om deze input serieus te nemen en ook tijd in het proces in te ruimen om de opbrengst steeds weer te verwerken. Als de insteek is om vanuit partnerschap te werken, dan moeten de partners ook serieus worden genomen.

Aanbeveling 9: De aanbeveling ten opzichte van het betrekken van aanbieders geldt gespiegeld ook voor de interne deskundigen vanuit SDF op inhoud, uitvoering, backoffice en financiën, en voor beleid en uitvoering uit de gemeenten. Het is een complexe puzzel om iedereen op gepaste momenten input te vragen – maar dit is wel heel belangrijk voor draagvlak én kwaliteit van de inkoop.

Aanbeveling 10: Er is voor SDF werk aan de winkel op het vlak van het opbouwen van intern vertrouwen. We doelen hiermee op het creëren van een werkomgeving en sfeer waarbij medewerkers het vertrouwen én de steun ervaren van collega's en leidinggevendenden in lastige trajecten. In werkprocessen en organisatie van de inkoop zou feedback – ook kritisch – gewaardeerd moeten worden. Zorg voor transparantie, ook als terugkoppeling niet tot een aanpassing leidt. Dit zorgt voor begrip van de betrokkenen en voorkomt dat ze zich niet gehoord en gewaardeerd voelen.

Aanbeveling 11: Naast het interne vertrouwen en de openheid zal SDF moeten werken aan het vertrouwen dat de gemeenten – zowel bestuurders als beleidsmedewerkers en wellicht breder – hebben in de organisatie. Uit de reacties van bestuurders en beleidsmedewerkers blijkt dat er twijfels zijn of er voldoende inhoudelijke kennis en competenties aanwezig zijn. Het is belangrijk dit vertrouwen te herstellen om op effectieve wijze de taken te kunnen blijven uitvoeren.

1.4. Overige bevindingen en aanbevelingen

Aanbeveling 12: Hanteer een open blik op de inkoopssystematiek en overweeg alle alternatieven bij een volgende evaluatie en nieuwe inkoop.

Aanbeveling 13: Voorkom het doorschuiven van uitwerkpunten vanuit de nota van inlichtingen naar de implementatiefase.

Aanbeveling 14: Zorg voor juridische toetsing van de meest kritische elementen in de keuzes rondom de inkoopprocedures.

Aanbeveling 15: Streef naar eenvoud in de inkoopssystematiek, zowel in producten, bekostiging, eisen, selectie en procedure.

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
13 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-082059

Uw kenmerk

Behandeld door
Sander Douma
0512 - 581 234

Onderwerp
Raadsbrief uitstel urgentieverordening

Geachte heer, mevrouw,

Op donderdag 3 juli heeft de Tweede Kamer de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) aangenomen. Op dinsdag 8 juli heeft de Eerste Kamer tijdens een procedurevergadering besproken hoe en wanneer deze wet verder behandeld zal worden.

Gevolgen voor het Friese traject Urgentieverordening

In het kader van de besluitvorming in de Tweede Kamer zijn twee amendementen aangenomen die directe gevolgen hebben voor de Friese uniforme Urgentieverordening:

1. Amendement Mooiman (Kamerstuk 36 512, nr. 30)

Dit amendement sluit statushouders in alle gevallen uit van het urgentiebeleid bij de toewijzing van sociale huurwoningen. Statushouders zijn momenteel opgenomen in de concept-Urgentieverordening die ter inzage heeft gelegen bij alle Friese gemeenten.

2. Amendement Grinwis (Kamerstuk 36 512, nr. 93)

Dit amendement voegt gezinnen zonder vaste verblijfplaats met één of meer minderjarige kinderen toe aan de groepen woningzoekenden die verplicht opgenomen moeten worden in de Urgentieverordening. Het doel is om dakloosheid onder kinderen te voorkomen.

Gevolgen voor het vervolgproces

Indien de Eerste Kamer instemt met de geamendeerde Wvrv, heeft dit de volgende consequenties:

- **Aanpassing van de verordening:** De tekst van de uniforme Urgentieverordening moet worden aangepast voordat deze richting de Friese colleges kan worden gestuurd. De inhoudelijke en juridische gevolgen van beide amendementen worden momenteel geïnterpreteerd.
- **Uitwerking amendement Grinwis:** De juridische reikwijdte van dit amendement is nog onvoldoende concreet. Nadere uitwerking zal plaatsvinden via een ministeriële regeling, zoals ook geldt voor andere verplichte doelgroepen. Pas na publicatie van deze regeling kan de verordening op dit punt worden aangepast en kunnen de gevolgen voor de toekomstige Urgentieorganisatie Fryslân en de financiële impact worden ingeschat.

Stand van zaken

Gezien de onzekerheid over de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft de stuurgroep Urgentieverordening besloten het besluitvormingsproces tijdelijk te pauzeren. Op basis van de huidige ontwikkelingen verwachten wij dat de vaststelling en implementatie van de Urgentieverordening enkele maanden vertraging zal oplopen.

Ondertussen wordt doorgewerkt aan de voorbereidende werkzaamheden, waaronder het in kaart brengen van de mogelijke gevolgen van de amendementen. De lokale afspraken op het gebied van de huisvestingsopgave voor urgent woningzoekenden blijft onverminderd bestaan.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

Aan de leden

Datum
13 oktober 2025

Ons kenmerk
U20250645
Lbr. 25/046

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)

-

Onderwerp
Ontwikkelingen asiel en Oekraïne-opvang

Geachte leden van college en gemeenteraad,

‘Het loopt uit de klauwen.’ Met deze directheid heeft de VNG op 22 september een [brandbrief](#) gestuurd aan het kabinet over de maatschappelijke onrust in veel gemeenten. Lokale bestuurders worden tijdens besluitvorming over asielopvang geïntimideerd en bedreigd. Protesten monden uit in rellen, waarbij met zwaar vuurwerk wordt gegooid en rechtsextremistische symbolen worden getoond en geuit. Het is haast niet te bevatten dat dit in de afgelopen maanden, en nog steeds, voor velen van u de realiteit was of is.

Na een reeks incidenten in verschillende gemeenten was voor ons de maat vol. We voelen ons niet gesteund door Den Haag. We hebben het kabinet opgeroepen om politiek en bestuurlijk verantwoordelijkheid te nemen voor het op orde brengen van de randvoorwaarden voor de opvang van vluchtelingen, en om onverkort achter lokale bestuurders te staan bij de uitvoering van landelijk beleid.

Daarnaast hebben we al langer onze zorgen geuit over de continuïteit en houdbaarheid van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Ondanks toezeggingen van de minister van Asiel en Migratie tijdens de Landelijke Regietafel van 2 september, zien we nog onvoldoende voortgang. Daarom hebben we ook op 9 oktober [een brief](#) gestuurd aan minister Keijzer om acuut en adequaat uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken over de opvang van Oekraïners.

Afgelopen woensdag, 8 oktober, hebben we over deze onderwerpen een stevig gesprek gevoerd met het kabinet. Het kabinet heeft daarbij aangegeven gemeenten ondubbelzinnig te steunen in de uitvoering van de geldende wet- en regelgeving. Begin november gaan we verder in gesprek met het kabinet, onder meer over de financiële aspecten en de aanpak van overlastgevende asielzoekers.

In deze ledenbrief informeren wij u verder over bovenstaande onderwerpen en over de problematiek rond nareizigers.

Maatschappelijke onrust

Al enige tijd ontvangen we signalen, en zien we in de media, dat de polarisatie rondom asiel steeds verder toeneemt. Dit uit zich ook steeds vaker rondom lokale besluitvorming. Gemeentebesturen worden steeds meer belemmerd in hun werk: raadsvergaderingen over opvang worden ernstig verstoord en bestuurders en raadsleden geïntimideerd. Sinds de zomer is het al in ruim 40 gemeenten tot incidenten gekomen tijdens de raadsvergadering waar asielopvang of huisvesting van statushouders op de agenda staat.

We kennen en begrijpen de zorgen van onze inwoners, maar trekken een grens bij deze escalatie. Geweld in welke vorm dan ook tegen de politie, lokale bestuurders of wie dan ook is onacceptabel. De huidige maatschappelijke onrust is inmiddels een explosieve optelsom van lokale intimidatie en geweld, voortdurende overbelasting van Ter Apel, groeiende frustratie bij inwoners en bestuurders, en Haagse signalen die de democratie en uitvoering van wettelijke taken juist ondergraven.

In de brief van 22 september vroegen wij het kabinet om ondubbelzinnig achter lokale bestuurders te gaan staan en concreet om:

- Onmiddellijk rijksregie te nemen en bestuurlijke rugdekking te geven door publiekelijk ondubbelzinnige steun uit te spreken voor lokale besluitvorming rondom de uitvoering van het asielbeleid;
- Duidelijkheid en continuïteit te bieden in wet- en regelgeving;
- De daadwerkelijke problemen in de asielketen aan te pakken;
- Met een versnelde aanpak van overlastgevende asielzoekers te komen;
- Houdbare opvang te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen.

In het gesprek heeft het kabinet bevestigd de lokale uitvoering van geldende wetgeving te steunen, waaronder de Spreidingswet die op dit moment nog van kracht is. Hoewel het kabinet voornemens is deze wet in te trekken, erkent het kabinet dat de wet gehandhaafd moet worden zolang zij geldt. Hetzelfde principe geldt voor andere wetten, zoals die over de huisvesting van statushouders. Het kabinet wil op termijn het verlenen van voorrang verbieden, maar totdat dit wettelijk is vastgelegd, blijft het gemeenten steunen bij de uitvoering van het huidige beleid.

Opvang Oekraïners

Het tekort aan opvangplekken voor Oekraïners neemt in steeds meer gemeenten acute vormen aan. Gemeenten uiten ook zorgen over de naderende winter en de groeiende groep dakloze Oekraïners die geen plek vindt in de gemeentelijke opvang. Er is nauwelijks nog capaciteit beschikbaar en de situatie is kritiek. De VNG vraagt het kabinet al geruime tijd om gerichte maatregelen. Het ontbreken van een duidelijk langetermijnperspectief maakt het voor gemeenten bovendien steeds moeilijker om de opvang op peil te houden.

Tijdens de Landelijke Regietafel van 2 september zijn hierover met de minister van Asiel en Migratie afspraken gemaakt, zowel voor de korte als de lange termijn. Een maand later is van die voortgang echter nog weinig zichtbaar. De VNG heeft de minister daarom dringend verzocht om op korte termijn uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken:

- Prioritering voor de opvang juridisch mogelijk maken zodat gemeenten voorrang kunnen geven aan kwetsbare groepen
- Vooruitlopend op een in het vooruitzicht gestelde nieuwe financieringsregeling nu meerjarige financiering en zekerheid te bieden.
- Zorg te dragen voor landelijk een aantal locaties voor de aanpak van overlastgevende Oekraïners.
- Beter verankeren van bestuurlijk en ambtelijk overleg met brede kabinetsafvaardiging voor de lange termijn Oekraïne

De urgentie dat prioritering juridisch mogelijk gemaakt moet worden, is nog eens bevestigd door de recente uitspraak van de rechtbank Groningen in de zaak van gemeente Het Hogeland. De rechter oordeelde dat de gemeente verplicht is Oekraïners op te vangen, ook als de opvanglocaties vol zijn, en sprak van een resultaatsverplichting in plaats van een inspanningsplicht. In het overhedenoverleg is afgesproken dat we over met name de financiële aspecten van opvang begin november verder spreken in een vervolgoverleg.

Nareizigers

De VNG ontving de afgelopen week signalen van diverse gemeenten dat nareizende familieleden van statushouders rechtstreeks – of direct vanuit de opvang – naar gemeenten worden doorgestuurd. Zonder dat zij daarvan op de hoogte zijn. Om een landelijk beeld te krijgen, heeft de VNG een flitspeiling gehouden onder gemeenten en gesprekken gevoerd met het ministerie van Asiel en Migratie en het COA. Ruim de helft van de gemeenten die hebben gereageerd, geeft aan bekend te zijn met deze problematiek. Van deze groep heeft ongeveer de helft al onaangekondigd nareizigers ontvangen of heeft op basis van de brief van de minister bericht gekregen van het COA dat deze groep eraan komt. Dit terwijl er geen passende huisvesting beschikbaar is.

In gevallen waarin vóór 23 september - de publicatie van de kamerbrief van de minister over de nareisactie - al nareizigers zijn aangekomen, ging het doorgaans om personen die op eigen initiatief of op aangeven van het COA zijn doorgereisd naar de woning van de referent vanwege de overvolle opvanglocaties. Deze situaties maken geen onderdeel uit van de recente nareisactie die door de minister is aangekondigd, maar zijn het gevolg van capaciteitsproblemen binnen de COA-locaties en het ontbreken van opvangplekken. De VNG vindt het niet juist dat het COA mensen doorstuurt die opgevangen zouden moeten worden in COA-locaties en die nu, zonder bericht aan gemeenten, intrekken bij referenten — zonder BRP-inschrijving, zonder BSN en zonder zich te hebben gemeld bij de IND.

In het kader van de nareisactie heeft het COA gemeenten lijsten gestuurd met nareizigers die op zeer korte termijn gehuisvest moesten worden. Volgens het oorspronkelijke plan van het ministerie van Asiel en Migratie zou het daarbij gaan om kleine gezinnen (één à twee personen) die tijdelijk bij de referent konden verblijven. In de praktijk waren er ook grotere gezinnen op de lijsten gezet. Daarnaast lijken er andere fouten te zijn gemaakt in de uitvoering.

Zowel het COA als het ministerie geven aan dat deze foutieve werkwijze inmiddels is hersteld. In eerste instantie richt de actie voor versneld huisvesten van nareizigers zich nu op situaties met één tot twee nareizigers. Het COA neemt hierover contact op met de betreffende gemeenten. Op een later moment wordt bekeken of – na toestemming van de gemeente – ook gezinnen met drie tot vier nareizigers bij de referent kunnen worden gehuisvest. De VNG plaatst vraagtekens bij de juridische houdbaarheid van de werkwijze van het heenzenden van nareizigers door het COA, omdat de locaties vol zijn en de 'nareisactie' en onderzoekt dit verder. Gemeenten die nu acute

problemen hebben als gevolg van de onaangekondigde komst van nareizigers adviseren we om contact op te nemen met de contactpersoon van het COA.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'G' followed by a long horizontal line.

dr. mr. L.K. Geluk
Directeur Vereniging Nederlandse Gemeenten

Aan Raadsfractie VVD
T.a.v. dhr. M. Molhoek

Drachten,
13 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-058175/01

Uw kenmerk

Behandeld door
Rena Ganzinga
0512 - 581 234

Onderwerp

Vervolg vragen inzake overdracht Oink! aan Kinderwoud

Geachte heer Molhoek,

Op 12 september 2025 heeft u schriftelijke vervolgvragen gesteld over de overdracht van Oink! aan Kinderwoud. Via deze brief beantwoorden wij uw vragen.

Voor de inleidende informatie verwijzen wij u naar onze brief van 10 juli jl.

1. Juridische scheiding M.O.S. – Oink!

1.1. In de beantwoording wordt gesteld dat Oink! een zelfstandige stichting is zonder betrokkenheid van de gemeente, maar tegelijk heeft M.O.S. de beëindiging van de peuteropvang gemeld op basis van de Subsidieverordening.

Kunt u toelichten waarom niet Stichting Oink! zelf, maar M.O.S. de beëindiging heeft gemeld, terwijl er sinds 2018 geen subsidierelatie meer zou zijn?

De melding van beëindiging is gedaan in de jaarrapportage M.O.S., dit is de geconsolideerde jaarrekening van M.O.S., Oink! en Iduna. De reden dat dit 'jaarrapportage M.O.S.' wordt genoemd, is omdat M.O.S. onderdeel is van de consolidatie én tevens bestuurder van Oink! en Iduna. Daarom wordt het jaarrapportage M.O.S. genoemd, terwijl de rapportage handelt over alle drie de stichtingen. M.O.S. is bestuurder van Oink! en Iduna.

Stichting M.O.S. is de bestuurder van Stichting Oink! (zie ook uittreksel KvK), het ligt daarom voor de hand dat M.O.S. ons informeert.

1.2. Kunt u aangeven of M.O.S. bestuurlijk, financieel of operationeel betrokken is (geweest) bij Stichting Oink! ten tijde van de overdracht aan Kinderwoud?

Stichting M.O.S. is bestuurder van Oink! en daarmee in zijn aard bestuurlijk volledig betrokken. Financieel en operationeel zijn het gescheiden entiteiten.

2. Overnameconstructie en financiën

2.1. U stelt dat er een overnamesom is betaald door Kinderwoud, inclusief voor goodwill. Kunt u aangeven of deze overnamesom zichtbaar is verwerkt in de jaarrekening 2024 van M.O.S., en zo ja, op welke post(en)?

Dit is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening en maakt - na verrekening van de overname inventaris - onderdeel uit van de post Diverse overige baten.

2.2. Is bij de overdracht gebruikgemaakt van een onafhankelijke waardering of markttoets voor de bepaling van de overnamesom?

Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan deze (vertrouwelijk) gedeeld worden met de raad?

Er is een onafhankelijke waardering geweest en een markttoets. Partijen beroepen zich erop dat de waardering niet met derden kan worden gedeeld vanwege tussen hen gemaakte afspraken over geheimhouding.

2.3. Heeft de gemeente inzage gehad in de contractuele afspraken tussen M.O.S. en Kinderwoud bij de overdracht?

Nee. Eveneens vanwege de tussen partijen gemaakte afspraken over geheimhouding.

3. Governance en toezicht

3.1. De gemeente heeft langdurig publieke middelen ingezet voor VVE en peuteropvang. Vindt het college dat bij overdracht van een met publiek geld opgebouwde voorziening aan een private partij – ook als het juridisch buiten de gemeente ligt – bestuurlijke betrokkenheid van de raad wenselijk is?

De 'voorziening' – het aanbieden van peuteropvang – wordt betaald door de ouders in de vorm van de ouderbijdrage. De gemeente kan een ouderbijdrage aanvullen indien de ouders onvoldoende financiële middelen hebben. Dit heeft geen enkele relatie met de opvangorganisatie of de locatie waar een peuter is geplaatst. Dus met andere woorden: niet de voorziening wordt bekostigd, maar het wordt financieel mogelijk gemaakt dat iedere ouder gebruik kan maken van de peuteropvang. De grondslag daarvoor is de Verordening subsidies peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie Smallingerland 2020. Er is dus geen sprake van met publiek geld opgebouwde voorziening.

3.2. Heeft het college het voornemen om, mede naar aanleiding van dit dossier, te komen tot een beleidskader voor gesubsidieerde instellingen die strategische besluiten nemen over overdracht of uitbesteding?

In onze Algemene subsidieverordening Smallingerland 2023 (Asv) en dan met name in artikel 11 en artikel 12b zijn algemene verplichtingen en toestemmingsvereisten geformuleerd, waarmee naar onze mening afdoende wordt voorzien in een beleidskader en onze betrokkenheid bij zwaardere besluiten. Zoals in onze eerdere brief ook aangegeven heeft de M.O.S. op basis daarvan ook toestemming gevraagd voor een statutenwijziging om Oink! als aparte entiteit op te kunnen richten.

En nogmaals, Stichting Oink! kan niet worden geplaatst onder de noemer 'gesubsidieerde instelling'. Oink! houdt de eigen broek op, ouders bekostigen de opvang en de gemeente vult aan waar nodig. VVE wordt op kindniveau betaald met middelen vanuit de rijksoverheid.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Siebren van der Berg

burgemeester

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'M' shape with several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Fred Veenstra

Lbr. 25/047 - Modelverordening Lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteitsopwek

16 oktober 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief informeren wij u over de VNG modelverordening Lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteitsopwek. Deze heeft gevolgen voor beleid en uitvoering bij gemeenten.

Achtergrond en ontwikkelingen

Op basis van een bij amendement ingevoegd artikel in de Energiewet (artikel 6.12, derde lid, van de Energiewet) kan een gemeente bij verordening bepalen dat een producent bij de aanleg of uitbreiding van projecten voor wind- en zonne-energie moet streven naar 50% lokaal mede-eigendom. Dit streven is eerder neergelegd in het Nederlandse Klimaatakkoord en op deze manier ook vastgelegd in Nederlandse wetgeving. Lusten en lasten worden zo eerlijker verdeeld. Ook kan lokaal eigendom het draagvlak voor dergelijke energieprojecten vergroten.

[Volledige brief en bijlagen](#)

[Contact](#)

[Afmelden](#)

[Gegevens wijzigen](#)

vng.nl

Dit bericht is verzonden door de VNG.

[Lees onze proclamer.](#)

Lbr. 25/048 - Modelbeleidsregels schuldhulpverlening

16 oktober 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In deze brief informeren we u over de bijgevoegde Modelbeleidsregels schuldhulpverlening.

Aanleiding Modelbeleidsregels schuldhulpverlening

Uw gemeente heeft sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) op 1 juli 2012 de wettelijke taak om schuldhulpverlening te bieden aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt van de Wgs is dat deze hulp integraal is: er moet niet alleen aandacht zijn voor financiële problemen, maar ook voor de achterliggende omstandigheden.

De Modelbeleidsregels Schuldhulpverlening beschrijven hoe het college deze taak invult. Ze zijn opgesteld in samenwerking met een klankbordgroep van gemeenten. Tijdens het proces zijn ook het ministerie van SZW, Divosa en de branchevereniging voor financiële hulpverleners (NVVK) geïnformeerd.

[Volledige brief en bijlagen](#)

[Contact](#)

[Afmelden](#)

[Gegevens wijzigen](#)

vng.nl

Dit bericht is verzonden door de VNG.

[Lees onze proclaimer.](#)

16 oktober 2025

Aan:
De gemeenteraad van Smallingerland
Postbus 10.000
9200 HA Drachten

Betreft: Verplaatsing oorlogsmonument Drachten

Geachte voorzitter,
geachte leden van de raad,

Via deze brief wil ik mijn zorgen en teleurstelling kenbaar maken over de wijze waarop de verplaatsing van het oorlogsmonument in Drachten heeft plaatsgevonden en de gevolgen daarvan voor de waardigheid van deze herdenkingsplek.

Zoals u bekend is, is er vanuit de bevolking veel bezwaar geuit tegen deze verplaatsing. Ondanks dat er op dat moment nog een petitie liep en inwoners hun ongenoegen duidelijk kenbaar maakten, is eind april besloten de werkzaamheden toch door te zetten. Daarbij is vanuit het college aangegeven dat er geen aanleiding was om de uitvoering op te schorten. Deze bestuurlijke houding heeft bij veel inwoners het gevoel versterkt dat inspraak en tegenspraak geen daadwerkelijke invloed hadden op het besluitvormingsproces.

De nieuwe locatie bevindt zich echter op een terrein dat al jarenlang in gebruik is als kermisterrein en bovendien pal naast een grote supermarkt ligt. Het zal u niet zijn ontgaan dat daar meerdere keren per jaar een kermis plaatsvindt. Tijdens die evenementen worden hekken om het monument geplaatst om het te beschermen tegen schade — precies het probleem dat volgens het college met de verplaatsing zou worden voorkomen. Deze situatie roept vragen op over de zorgvuldigheid van de locatiekeuze.

Tijdens de heropening van het monument, vlak voor de dodenherdenking, heeft de verantwoordelijke wethouder erkend dat de communicatie richting inwoners onvoldoende is geweest en dat informatie over de plannen niet volledig is gedeeld. Dat excuus was terecht en werd gewaardeerd, maar het roept tevens de vraag op wat er sindsdien is gedaan om het vertrouwen van inwoners te herstellen.

Ik verzoek de gemeenteraad om het college te vragen:

1. Openheid te geven over de afwegingen die hebben geleid tot de keuze voor deze locatie;
2. Te onderzoeken of de huidige plek, gezien het gebruik als kermisterrein en de nabijheid van commerciële bebouwing, passend is als gedenkplaats;
3. Te waarborgen dat inwoners in de toekomst tijdig, volledig en oprecht worden betrokken bij besluiten over herdenkingslocaties of andere maatschappelijk gevoelige onderwerpen.

Een oorlogsmonument is niet zomaar een object in de openbare ruimte. Het is een plek van herinnering, bezinning en respect. Juist daarom verdient de omgang ermee uiterste zorgvuldigheid — zowel in de besluitvorming als in de uitvoering.

Met vriendelijke groet,

Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties

Uit nieuw onderzoek van Stichting Armoedefonds blijkt dat een groot deel van de mensen in armoede niet voorbereid is op een noodsituatie – simpelweg omdat het geld ontbreekt. Van de organisaties die zicht hebben op dit onderwerp, zegt slechts 1% dat mensen goed voorbereid zijn op een noodsituatie. De rest ziet dat basisbenodigdheden zoals voedsel, contant geld of batterijen er simpelweg niet zijn omdat ze nu al nodig zijn om rond te komen. Tegelijkertijd staat het water aan de lippen bij het vangnet. Twee op de drie hulporganisaties ziet een stijging van het aantal hulpvragen, 1 op de 8 hulporganisaties werkt noodgedwongen met een wachtlijst en 42% ziet de problemen toenemen bij mensen met een betaalde baan.

Meer informatie hierover is te vinden op: www.armoedefonds.nl/onderzoek-weerbaarheid.

Mijn gegevens (naam en mailadres) mogen daarbij openbaar gedeeld worden.

Met vriendelijke groet,
Lotte Meerhoff

Stichting Armoedefonds
E: lotte@armoedefonds.nl

Stichting Armoedefonds
De Grote Elst 52, 5246 JR Rosmalen

t: (073) 7440181
Bank: NL19 INGB 0006 2638 41

www.armoedefonds.nl
www.hulpbijarmoede.nl

[Facebook](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Instagram](#) [X](#)

Stichting Armoedefonds (kvk:55209882). Dit mailbericht is uitsluitend bestemd voor de hierboven genoemde geadresseerde(n) en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Indien het mailbericht verkeerd is geadresseerd, verzoeken wij u dringend ons dit te laten weten (telefonisch of per mail). Verspreiding, vermenigvuldiging en/of openbaarmaking van dit mailbericht aan derden is strikt verboden. Op onze website vindt u onze privacy verklaring.

Onderzoek Stichting Armoedefonds

Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties

17 oktober 2025 – Met de nieuwe campagne ‘Denk Vooruit’ roept de overheid dit najaar mensen op om zich voor te bereiden op een crisis. Maar voor wie in armoede leeft, is elke dag al een crisis. Uit nieuw onderzoek van Stichting Armoedefonds, dat vandaag op Wereld Armoededag wordt gepubliceerd, blijkt dat een groot deel van de mensen in armoede niet voorbereid is op een noodsituatie – simpelweg omdat het geld ontbreekt.

Het Armoedefonds deed een landelijke uitvraag onder 493 lokale armoedehulporganisaties, zoals voedselinitiatieven en kledingbanken. Bijna twee op de drie organisaties ziet meer mensen aankloppen voor hulp in het afgelopen half jaar. Eén op de acht werkt noodgedwongen met een wachtlijst. En 42% van de hulporganisaties ziet de problemen toenemen bij mensen met een betaalde baan.

Van de hulporganisaties die de signalen van mensen op dit vlak inzichtelijk hebben, geeft slechts 1% aan dat mensen goed voorbereid zijn op een noodsituatie. De overgrote meerderheid ziet dat weinig mensen tot niemand dat is. Dat komt vooral doordat de basisbehoeften uit een noodpakket, zoals voedsel, contant geld of batterijen, nu al dagelijks nodig zijn. Voor velen zijn de benodigde spullen simpelweg te duur. Daarnaast speelt overbelasting mee: mensen hebben al te veel aan hun hoofd.

“De cijfers liegen er niet om”, zegt Henk de Graaf, directeur van het Armoedefonds. “Terwijl de overheid mensen oproept een noodpakket klaar te zetten, zien wij terug dat mensen de spullen uit zo’n pakket nú al dagelijks nodig hebben. Weerbaarheid gaat over meer dan voorbereid zijn op crises. Het gaat over de zekerheid dat je vandaag al goed voor jezelf kunt zorgen.”

Bianca (53) vertelt: “Dat contant geld in huis heb ik niet. Je bent al blij als je het een keer hebt en daarmee rondkomt.” Ook Stichting Help ons Helpen 0297 ziet de problemen die ontstaan: “Als je maar een klein budget hebt om uit te geven maandelijks, ga je niet dat geld uitgeven aan spullen voor een noodpakket.”

Het Armoedefonds pleit voor structurele steun voor lokale hulp. De Graaf: “Echte weerbaarheid begint bij samenredzaamheid. Dat betekent: naar elkaar omkijken, elkaar helpen en lokale hulporganisaties versterken.”

Het gehele onderzoek is te vinden op www.armoedefonds.nl/onderzoek

Rapport

DE IMPACT VAN VOORTDURENDE ARMOEDE OP HULPORGANISATIES IN NEDERLAND

Rosmalen, oktober 2025

STOP ARMOEDE IN NEDERLAND

EEN ONDERZOEK NAAR TRENDS BINNEN
HET WERKVELD VAN ARMOEDEBESTRIJDING

Stichting Armoedefonds is in 2013 opgericht met als doel het bestrijden en verzachten van (de gevolgen van) armoede. Dit doet het Armoedefonds door het ondersteunen van meer dan duizend lokale hulporganisaties met geld, producten en kennis. Deze hulporganisaties zijn actief op het gebied van armoedebestrijding in Nederland. Stichting Armoedefonds gelooft in een maatschappij waarin mensen elkaar steunen en waarin we zorgen voor onze medemens.

Rosmalen, oktober 2025

Stichting Armoedefonds

De Grote Elst 52
5246 JR Rosmalen
Tel. 073 - 7440181

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN	5
1. INLEIDING	7
1.1 Armoede in Nederland	7
1.2 Doelstelling en belang onderzoek Armoedefonds	8
1.3 Dataverzameling onderzoek Armoedefonds	8
2. TOENAME IN HET AANTAL HULPVragen SINDS HET AFGELOPEN HALFJAAR	12
2.1 Aantal hulpvragen	12
2.2 Aard van de veranderingen in hulpvragen	13
2.3 Weerbaarheid in beeld	16
2.4 Soort hulpvragen	18
3. KRACHT VAN LOKALE HULPORGANISATIES	20
3.1 Middelen van organisaties	20
3.2 Financiële kracht lokale hulporganisaties	21
3.3 Hulporganisaties met een wachtlijst	22
4. TOENAME HULPVragen EN MOGELIJKHEDEN NABIJE TOEKOMST	23
4.1 Aantal hulpvragen nabije toekomst	23
4.2 Benodigde middelen	23
5. CONCLUSIES	25
6. AANBEVELINGEN	27
BRONNEN	29

VOORWOORD

Wat zegt het over ons land als shampoo, wasmiddel, tandpasta en menstruatieproducten steeds vaker onbetaalbaar worden?

Op papier lijkt bovenstaande een eenvoudig boodschappenlijstje. In werkelijkheid zijn het precies de basisproducten die mensen in armoede vaak tekort komen. Wat voor de één vanzelfsprekend is, wordt voor de ander een luxe.

En juist nu, in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, schuurt dat contrast des te meer. Terwijl partijen spreken over miljarden en de toekomst van Nederland, zijn mensen in armoede vooral bezig met vandaag. Hoe zorg ik dat mijn kinderen met een gevulde rugzak naar school gaan? Hoe betaal ik het wasmiddel zodat mijn kleren voor het sollicitatiegesprek schoon zijn? En hoe verkrijg ik vandaag wat gisteren al miste?

De cijfers liegen er niet om. Bijna twee op de drie lokale armoedehulporganisaties in Nederland ziet steeds meer mensen aankloppen voor hulp. De doelstelling van het kabinet - armoede gelijk houden - is simpelweg onvoldoende.

Daar komt bij dat de rek eruit is bij veel organisaties. Eén op de acht hulporganisaties werkt met een wachtlijst. Een derde komt vrijwilligers of betaalde krachten tekort. Soms staat zelfs het voortbestaan van een hulporganisatie op het spel. Dat zijn niet alleen cijfers; dat zijn alarmsignalen van een vangnet dat dunner wordt.

En terwijl de overheid mensen oproept zich voor te bereiden op rampscenario's, laat dit onderzoek zien dat juist dát onmogelijk is voor velen. Een noodpakket samenstellen? Voor mensen in armoede is hun dagelijkse leven de noodsituatie.

Laat dit onderzoek een oproep aan politiek en overheid zijn: er moet structureel ingezet worden op het terugdringen van armoede naar nul. Tot die tijd zijn het de lokale armoedehulporganisaties die met een arm om de schouder mensen blijven bijstaan en blijven steunen. Dat blijft broodnodig.

Henk de Graaf | Stichting Armoedefonds

SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

In Nederland leven 540.000 mensen onder de armoedegrens en 1,2 miljoen mensen zitten daar vlak boven. De gevolgen van armoede en de ernst van deze geldzorgen worden daarbij steeds groter. Voor mensen met geldzorgen is ondersteuning vanuit armoedehulporganisaties van onschatbare waarde. Het Armoedefonds ziet de toegenomen ernst van armoede terug in de praktijk. 60% van de armoedehulporganisaties zag in het afgelopen half jaar een stijging in het aantal hulpvragen. Met name alleenstaanden met kinderen, AOW'ers en ouderen en alleenstaanden zonder kinderen blijven in de knel zitten. Ook mensen die werk als primaire inkomen hebben, vragen vaker om hulp. Daarnaast geven de hulporganisaties aan dat zij gemiddeld 1.304 cliënten helpen. Voorgaande onderzoeken lag dit nog op gemiddeld 1.100 mensen.

Stichting Armoedefonds doet periodiek onderzoek naar de impact van armoede op lokale armoedehulporganisaties. Het onderzoek is in juni 2025 uitgezet onder meer dan 1.300 hulporganisaties. In totaal is het ingevuld door 493 vrijwilligers en medewerkers van organisaties uit heel Nederland. De organisaties die de enquête hebben ingevuld, verschillen in grootte en hulpaanbod. Allen zetten zich in voor het bestrijden en verzachten van de gevolgen van armoede in Nederland. In het onderzoek staan drie thema's centraal:

1. HOE IS HET AANTAL HULPVRAGEN BIJ LOKALE HULPORGANISATIES SINDS HET LAATSTE HALF JAAR VERANDERD?

Lokale hulporganisaties ervaren opnieuw een stijging in het aantal hulpvragen. Waar dit in eerdere onderzoeken leek te stagneren op een kleine meerderheid van de hulporganisaties die een stijging ervaren, neemt dit aantal nu weer toe. Bijna twee op de drie hulporganisaties (60%) ervoerde in het afgelopen half jaar een stijging in het aantal mensen dat een beroep doet op hun hulp. Deze hulpvraag is voornamelijk gestegen onder alleenstaanden met kinderen, alleenstaanden zonder kinderen en AOW'ers/ouderen. Daarbij zien steeds meer organisaties dat mensen met betaald werk in de knel komen.

Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties

Mensen moeten voorbereid zijn op noodsituaties of rampscenario's, zoals extreem weer, oorlog of een grote storing. De overheid roept op: weerbaarheid is belangrijk. Toch geeft slechts 1% van de ondervraagde hulporganisaties aan dat mensen die zij helpen voldoende zijn voorbereid. Ongeveer de helft van de hulporganisaties heeft hier niet voldoende zicht op. En de andere helft geeft aan: mensen in armoede zijn niet of nauwelijks in staat om zich voor te bereiden op noodsituaties.

Het soort problemen waar men dagelijks tegenaan loopt is het betalen van boodschappen, gebrek aan een financiële buffer en schulden. Daarnaast zien hulporganisaties dat mensen door hun financiële situatie beperkte toegang hebben tot basisproducten als voedsel, verzorgingsproducten of kleding. Opvallend is dat meer hulporganisaties tekorten aan verzorgingsproducten signaleren (66%) dan aan voedsel (64%). Het soort verzorgingsproducten dat men mist zijn bijvoorbeeld shampoo, douchegel, wasmiddel, menstruatieproducten en tandenborstels/tandpasta.

2. IN WELKE MATE ZIJN LOKALE HULPORGANISATIES OP DIT MOMENT IN STAAT OM AAN DE HULPVRAGEN TE VOLDOEN?

Bij een groot aantal hulporganisaties staat de eigen capaciteit onder druk. Zo geeft 43% van de hulporganisaties aan onvoldoende middelen - zoals geld of menskracht - te hebben om iedereen te helpen die bij hen komt. Daarnaast geeft 6% van de hulporganisaties aan dat ze vanwege geldgebrek zo kwetsbaar zijn dat hun voortbestaan op het spel staat. Ook werkt een toenemend aantal hulporganisaties met een wachtlijst. Dat gaat inmiddels om 1 op de 8 hulporganisaties.

3. HOE VERWACHTEN LOKALE HULPORGANISATIES DAT HULPVRAGEN ZICH DE KOMENDE MAANDEN GAAN ONTWIKKELEN?

Voor lokale armoedehulporganisaties ziet de toekomst er moeilijk uit. Veel van hen verwachten dat het aantal mensen dat hulp nodig heeft de komende maanden zal toenemen. Tegelijkertijd zijn ze sterk afhankelijk van het binnenhalen van geld, producten en andere hulpbronnen. Om hun werk goed te kunnen blijven doen, geven ze aan hard steun nodig te hebben van gemeenten, de overheid, donateurs én het aanbod van Stichting Armoedefonds. Ten slotte zien lokale hulporganisaties dat mensen in armoede weinig mogelijkheid hebben om zich voor te bereiden op noodsituaties.

AANBEVELINGEN

Armoedehulporganisaties helpen meer mensen, maar hun capaciteit staat onder druk. Bovendien kunnen mensen in armoede zich nauwelijks voorbereiden op noodsituaties omdat de middelen ontbreken. Het Armoedefonds doet daarom vier aanbevelingen gericht op beleid en het versterken van armoedehulp:

1. **Weerbaarheid is geen luxe:** iedereen moet zich kunnen voorbereiden op een noodsituatie. Investeer daarom in samenredzaamheid.
2. **Steun hulporganisaties:** hulporganisaties staan onder druk door toenemende hulpvragen en wachtlijsten. Dit komt de hulp aan mensen met geldzorgen niet ten goede. Structurele financiering is nodig om het vangnet te versterken.
3. **Armoededoelstelling:** de capaciteit van armoedehulp staat onder druk terwijl de hulpvragen toenemen. Het kabinetsdoel om armoede gelijk te houden is daarom onvoldoende. Er moet een wettelijke doelstelling komen om armoede terug te dringen tot nul. Groepen met de grootste tekorten moeten beter geholpen worden.
4. **Eerlijke armoededefinitie:** schulden worden in dit onderzoek vaak benoemd als reden waardoor mensen niet rondkomen. Om te zorgen dat armoedecijfers een goed beeld geven van de problematiek moeten in de armoededefinitie schulden, werkelijke zorgkosten en specifieke doelgroepen als studenten, arbeidsmigranten en vluchtelingen worden meegenomen.

1. INLEIDING

1.1 ARMOEDE IN NEDERLAND

Ondanks de welvaart in Nederland, leeft een aanzienlijk deel van de bevolking in financiële onzekerheid. In 2023 bevonden 540.000 mensen zich onder de armoedegrens, terwijl nog eens 1,2 miljoen mensen net erboven leefden met weinig of geen financiële buffer¹. Een derde van de mensen in armoede is langdurig arm: zij leven al minstens drie jaar van een inkomen onder de armoedegrens.

“Het aantal mensen dat bij ons om hulp vraagt is heel lang stabiel geweest. Nu de winter er weer aankomt zie je het weer stijgen. Dat zien we vaker.”

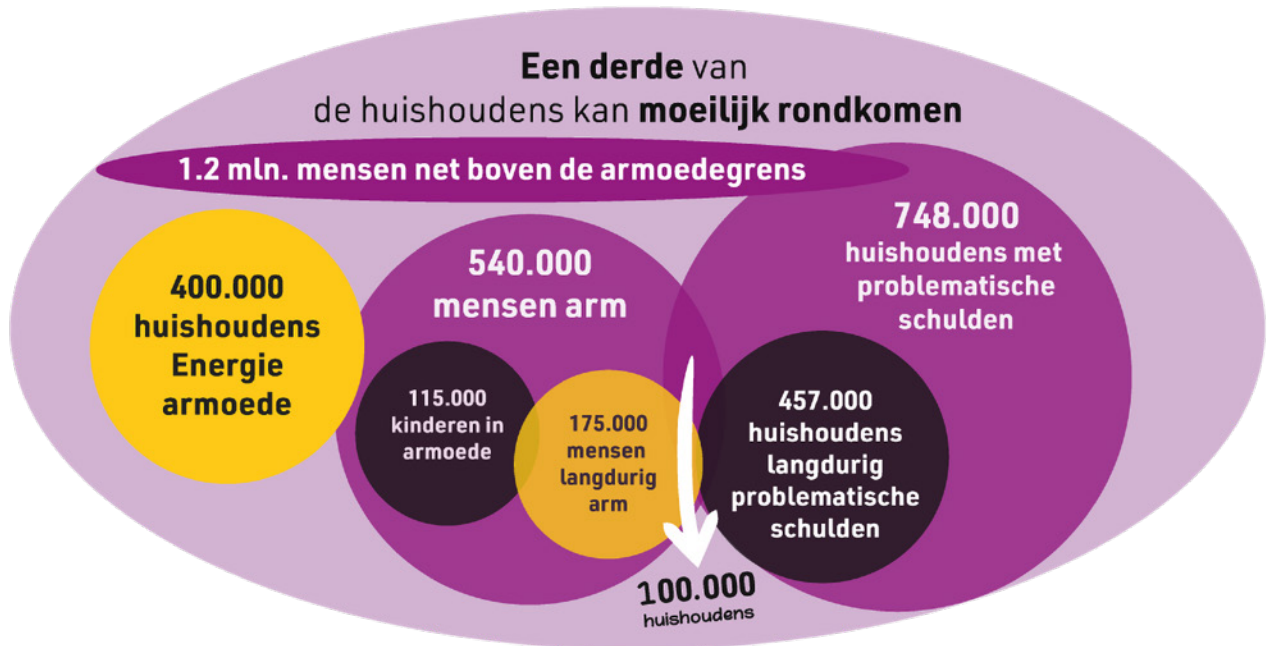
Voedselbank Zeeuws-Vlaanderen

Volgens de nieuwe armoededefinitie is het aantal mensen in armoede de afgelopen jaren gedaald². Maar de groep onder de armoedegrens, komt gemiddeld meer tekort³. Uit het Centraal Economisch Plan 2025 blijkt bovendien dat juist huishoudens met inkomen uit werk (loon of zelfstandig) steeds vaker behoren tot de groep die dieper in de armoede zit. Zij komen gemiddeld meer tekort dan voorheen. Tussen 2018 en 2021 lag het inkomen van mensen in armoede gemiddeld 10% onder de armoedegrens, maar in de jaren daarna is dat tekort opgelopen tot gemiddeld 20%. Dit komt doordat vooral huishoudens die net onder de grens zaten, er nu bovenuit stijgen. Terwijl het aantal mensen met een zeer laag inkomen vrijwel gelijk blijft. Kortom, de ernst van armoede neemt toe: de mensen in de diepste armoede zijn nog verder in de knel gekomen.

Op 6 juli 2025 is er een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin het Nationaal Programma Armoede en Schulden wordt gepresenteerd⁴. Het demissionaire kabinet heeft de ambitie om de toename van (kinder)armoede te voorkomen, de langetermijneffecten van armoede tegen te gaan en mensen in armoede te helpen vooruit te komen. Toch wordt gesteld dat het doel is om (kinder)armoede op het niveau van 2024 te houden. In [figuur 1.1](#) is de relatie tussen verschillende cijfers rondom armoede, schulden en geldzorgen te zien. De overlapping tussen de groepen betreft een schatting.

Eén op de 28 kinderen in Nederland groeit op in armoede⁶. Uit het rapport ‘Opgroeien in onzekerheid’ van de Kinderombudsman blijkt dat zij hun leven gemiddeld een lager cijfer geven dan leeftijdsgenoten zonder geldzorgen⁷. Kinderen die opgroeien in armoede ervaren structurele onzekerheid, sociale uitsluiting en emotionele stress, wat hun welzijn en toekomstkansen ernstig onder druk zet. De huidige kabinetsmaatregelen blijken onvoldoende effectief om deze problematiek te doorbreken, aldus de Kinderombudsman.

Figuur 1.1 Armoede en schulden in Nederland ⁵

Eén op de drie mensen in armoede kampt met geregistreerde problematische schulden. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van cijfers over 2023 ⁸. In dat jaar hadden volgens het CBS 163.000 mensen die in armoede leven geregistreerde problematische schulden. Het gaat in dit geval over schulden bij de Belastingdienst, een geregistreerde betalingsachterstand bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) of een achterstand in het betalen van de zorgpremie of verkeersboetes. Uit onderzoek van verschillende ministeries blijkt dat de kosten van problematische schulden van huishoudens tot nu toe stevig zijn onderschat. In een zogenoemd Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) keken ambtenaren naar 'problematische schulden' van huishoudens ⁹. Dit zijn schulden die iemand nu of in de nabije toekomst niet meer kan aflossen. Bijna 750.000 huishoudens hadden in 2024 problematische schulden. Dit kost de maatschappij jaarlijks 8,5 miljard euro, blijkt uit het rapport.

“We kennen een man die samen met zijn vrouw structureel geld tekort komt. Hij heeft zijn dochter van de banketbakersschool moeten halen, zodat ze mee kon verdienen voor het gezin. Anders konden ze niet rondkomen en werden ze het huis uitgezet”

Stichting Villa Vonk

Armoede uit zich op verschillende fronten. Zo blijkt uit onderzoek van Ipsos I&O, in opdracht van Kruidvat en het Armoedefonds, dat verzorgingsarmoede een steeds groter wordend probleem is in Nederland ¹⁰. Steeds meer mensen kunnen zich essentiële verzorgingsproducten zoals tandpasta, wasmiddel en deodorant niet veroorloven. 1 op de 5 Nederlanders heeft te maken met verzorgingsarmoede. Er wordt gesproken van verzorgingsarmoede als men in de afgelopen twaalf maanden geen

dagelijkse verzorgingsproducten, zoals tandpasta, wasmiddel en deodorant heeft kunnen kopen vanwege een tekort aan financiële middelen. Daarbij heeft bijna vier op de tien Nederlanders die kampen met verzorgingsarmoede een fulltimebaan. Het aantal scholieren en studenten dat te maken kreeg met verzorgingsarmoede steeg van 5 procent in 2024 naar 9 procent in 2025 en dit tekort heeft ook een forse impact op hun mentale welzijn: 37 procent ervaart het als persoonlijk falen, 36 procent ervaart stress en 12 procent mist medische afspraken zoals de huisarts of tandarts. ¹¹

1.2 DOELSTELLING EN BELANG ONDERZOEK ARMOEDEFONDS

In Nederland leven 1,7 miljoen mensen met geldzorgen. Het zijn vaak lokale hulporganisaties, zoals een Voedselbank, SchuldHulpMaatje of kledingbank die het verschil maken in hun dagelijks leven. Zij zorgen ervoor dat gezinnen een volle boodschappentas krijgen, dat kinderen kunnen meedoen op school, dat persoonlijke verzorging geen luxe wordt en dat menstruatiearmoede wordt tegengegaan. Dankzij deze organisaties kunnen mensen die in armoede leven nét even op adem komen.

Stichting Armoedefonds werkt nauw samen met ruim 1.300 lokale armoedehulporganisaties verspreid door heel Nederland. Zij hebben waardevolle inzichten in de praktijk van armoedehulp. Door hen te bevragen, brengen we niet alleen de staat van de lokale armoedebestrijding in kaart, maar leggen we ook bloot waar de grootste zorgen én veerkracht liggen. Daarom onderzoekt Stichting Armoedefonds periodiek hoe het ervoor staat met deze organisaties. Hoe gaat het met hen? Waar lopen ze tegenaan? En wat verwachten ze van de toekomst?

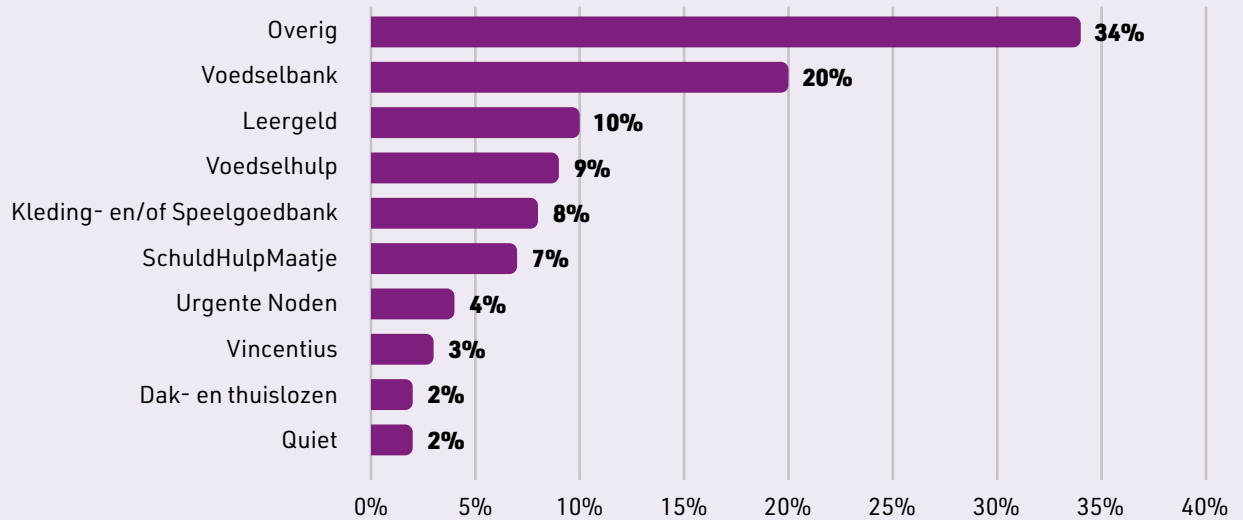
Met dit onderzoek willen we meer inzicht geven in de veerkracht en knelpunten van lokale hulporganisaties. We kijken terug, staan stil bij het heden en werpen een blik op wat er komen gaat. Daarbij staan drie kernvragen centraal:

1. Hoe is het aantal hulpvragen bij lokale hulporganisaties sinds het laatste half jaar veranderd?
2. In welke mate zijn lokale hulporganisaties op dit moment in staat om aan de hulpvragen te voldoen?
3. Hoe verwachten lokale hulporganisaties dat hulpvragen zich de komende maanden gaan ontwikkelen?

1.3 DATAVERZAMELING ONDERZOEK ARMOEDEFONDS

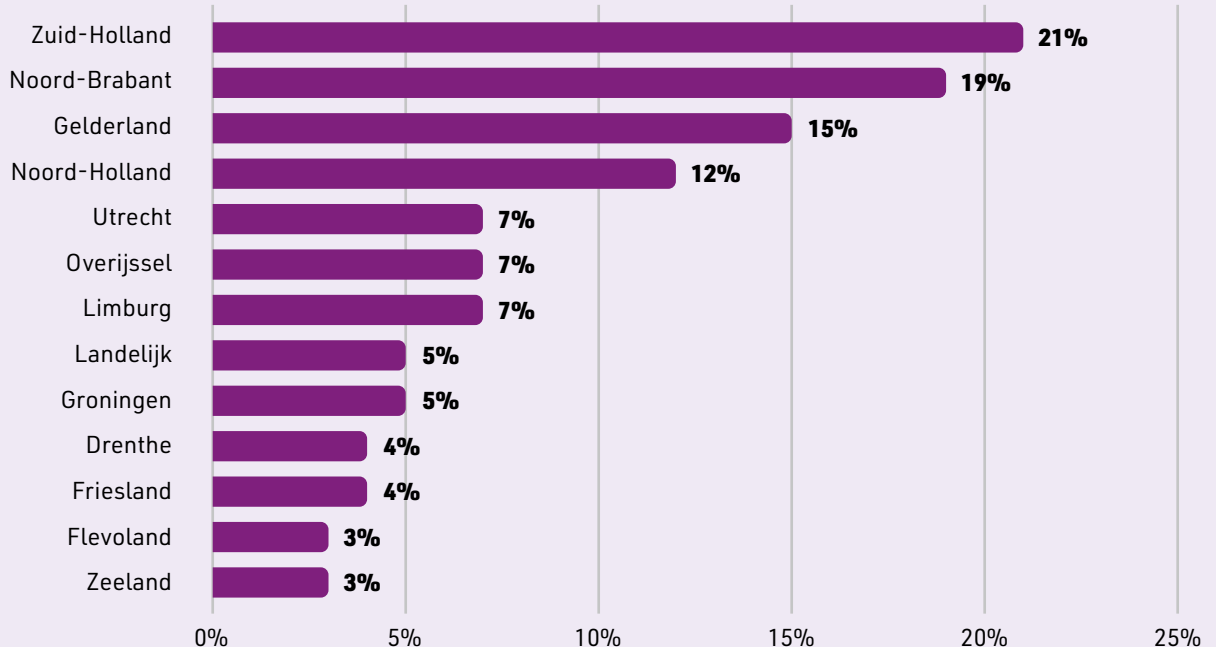
In de eerste week van juli 2025 heeft Stichting Armoedefonds een vragenlijst verspreid onder ruim 1.300 hulporganisaties door heel Nederland die zich inzetten voor mensen met een krappe beurs. In totaal vulden 493 unieke organisaties de vragenlijst in. Het invullen van de afzonderlijke vragen was niet verplicht; sommige vragen zijn dus ingevuld door minder organisaties. De groep respondenten bestaat uit een diverse mix van hulporganisaties, zoals weergegeven in [figuur 1.2](#). Met name 'overige' organisaties vullen het onderzoek in. Dit gaat om informele armoedehulpinitiatieven, die vaak maar in één gemeente actief zijn en niet onder een landelijke koepel te plaatsen zijn. Ook bieden de meesten hulp op meerdere vlakken, bijvoorbeeld voedsel én kleding.

Figuur 1.2 Wat voor soort hulporganisatie betreft het? (Ingevuld door 488 organisaties)

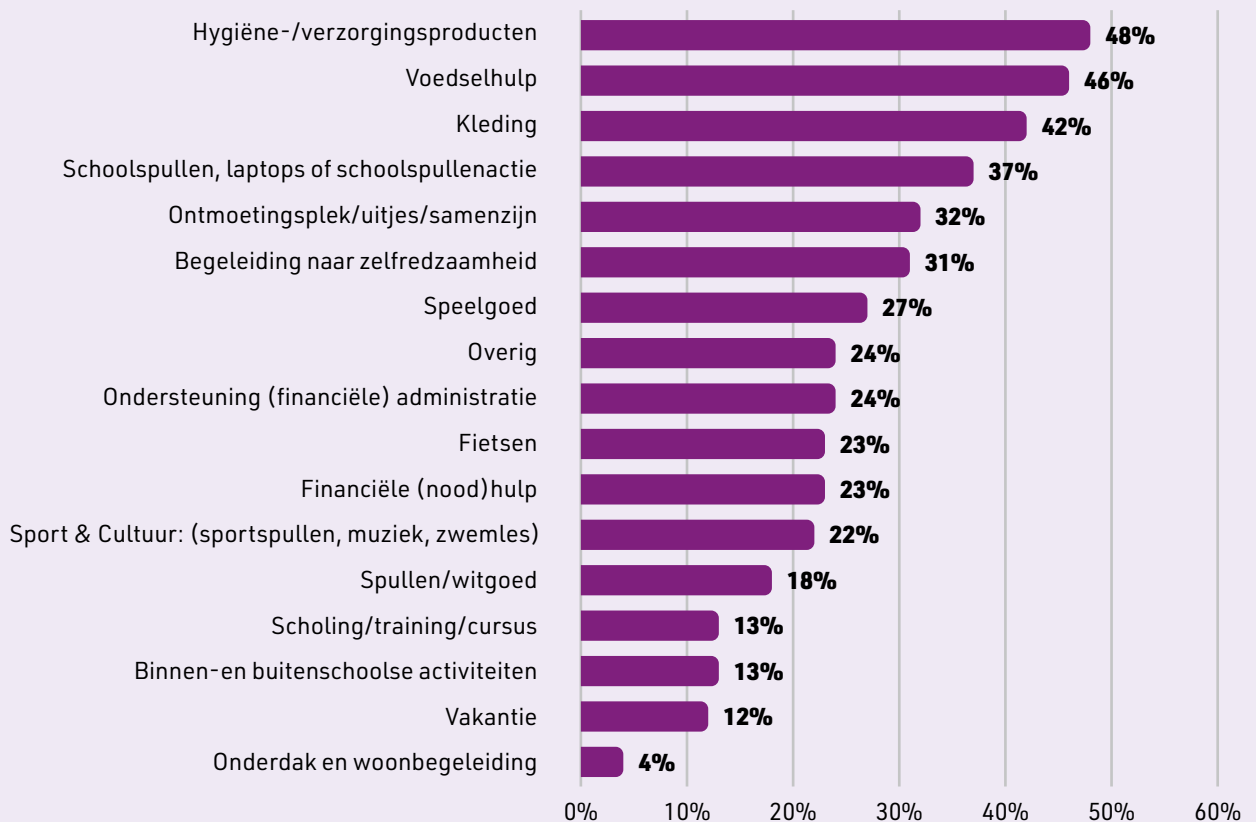

Hulporganisaties uit heel Nederland nemen deel aan het onderzoek, zie [figuur 1.3](#). Sommige hulporganisaties werken in meerdere regio's.

Figuur 1.3 In welke provincie(s) is jouw organisatie actief? (Ingevuld door 489 organisaties)

De meeste hulporganisaties bieden (een combinatie van) hygiëne- en verzorgingsproducten (48%), voedselhulp (46%), kleding (42%) of schoolspullen (37%) aan. Zie [figuur 1.4](#).

Figuur 1.4 Wat voor soort hulp biedt jouw organisatie? (Ingevuld door 490 organisaties)

“Wij bieden voedselhulp. We zorgen dat mensen die bij ons komen elke week warme maaltijden krijgen. We zijn ook een MUP en geven ook weleens verzorgingsproducten uit. We zijn actief om ook andere dingen te doen om te helpen, bijvoorbeeld via organisaties in de gemeente. We proberen actief andere initiatieven te betrekken.”

Voedselbank Zeeuws-Vlaanderen

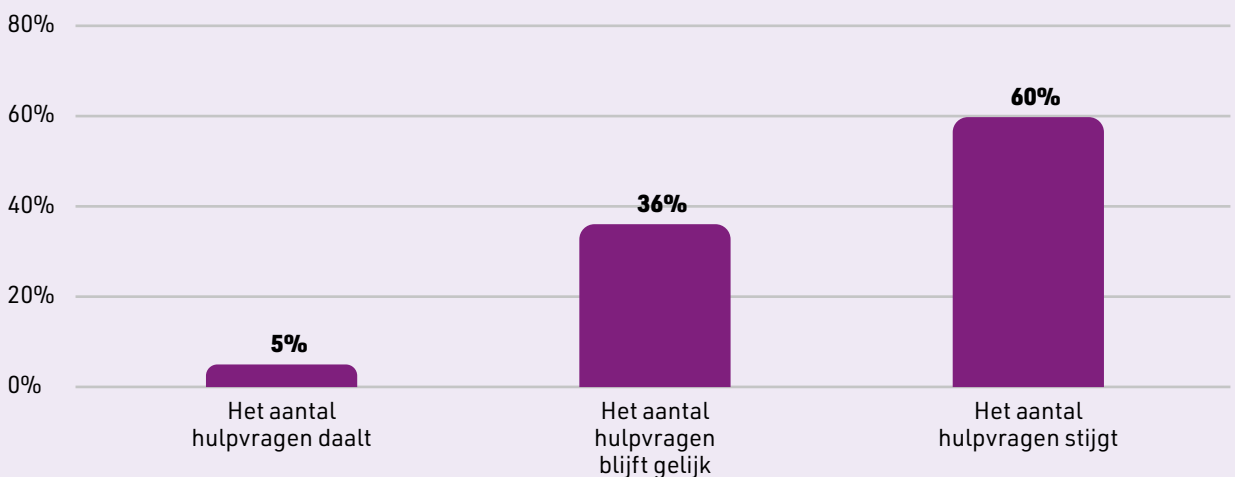
2. TOENAME IN HET AANTAL HULPVVRAGEN SINDS HET AFGELOPEN HALFJAAR

Lokale hulporganisaties staan midden in de samenleving en hebben dagelijks contact met mensen die om hulp vragen. Daardoor zien zij van dichtbij welke problemen er spelen, welke doelgroepen het zwaarst worden getroffen en of de druk op de hulpverlening toeneemt. Hun ervaringen zijn van grote waarde om trends en ontwikkelingen in kaart te brengen. Daarom is hen gevraagd: hoe zijn de hulpvragen in het afgelopen halfjaar veranderd?

2.1 AANTAL HULPVVRAGEN

Stichting Armoedefonds vraagt lokale armoedehulporganisaties elk halfjaar of zij veranderingen zien in het aantal hulpvragen. Van de 462 organisaties die reageerden, meldt 60% (276 organisaties) een toename in het aantal hulpvragen in de afgelopen zes maanden. 36% (165 organisaties) geeft aan dat het aantal gelijk is gebleven, terwijl 5% (21 organisaties) een daling registreert. Zie [figuur 2.1](#).

Figuur 2.1 Aantal hulpvragen sinds het afgelopen jaar. (Ingevuld door 462 organisaties)

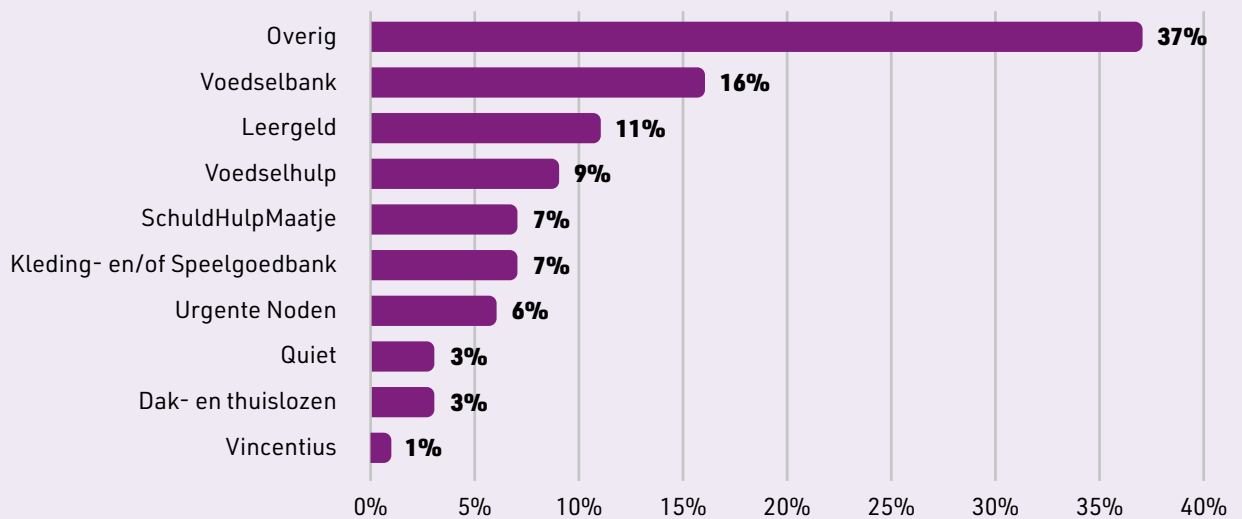
In eerdere onderzoeken gaf een meerderheid van de hulporganisaties aan een stijging te zien in het aantal hulpvragen. Dit leek te stabiliseren op de helft van het aantal organisaties, echter gaat het nu weer om bijna twee op de drie. 60% van de hulporganisaties geeft namelijk aan dat het aantal mensen dat om hulp vraagt is gestegen. Dat percentage is gelijk aan de meting van april dit jaar en ligt tien procentpunt hoger dan in oktober 2024.

De hulporganisaties die een stijging ervaren zijn met name overige organisaties (37%), voedselbanken die bij Voedselbanken Nederland zijn aangesloten (16%) of Stichting Leergelden (11%). Zie [figuur 2.2](#).

“We bestaan sinds 1,5 jaar en het aantal mensen in armoede dat we helpen stijgt gigantisch. Maar ook het aantal mensen dat hulp nodig heeft wordt alleen maar meer.”

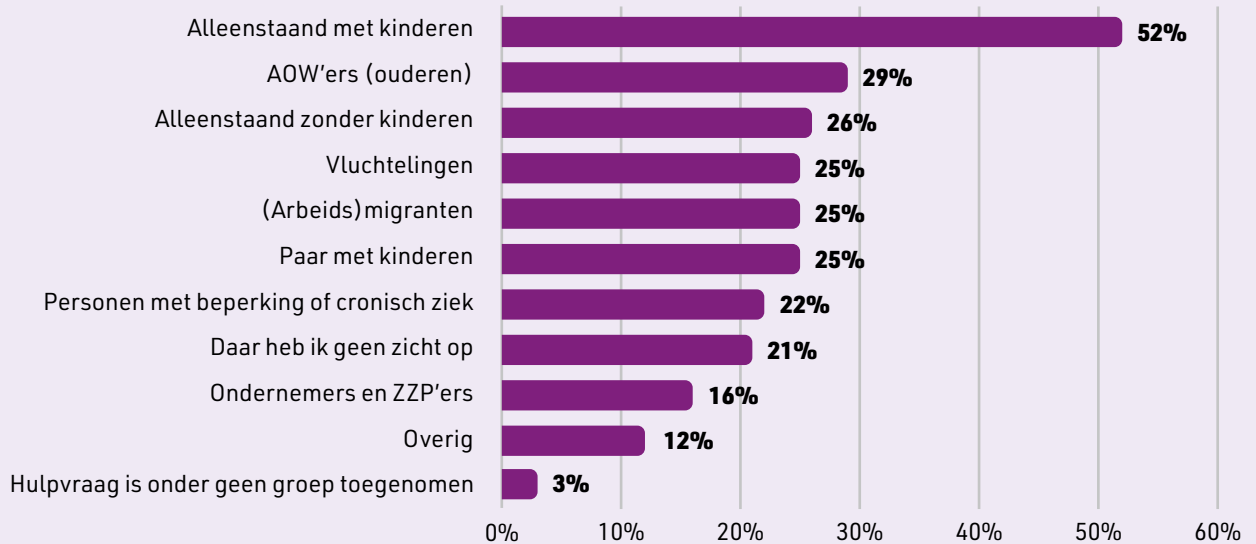
Quiet Waalwijk

Figuur 2.2 Organisaties die een stijging ervaren. (Ingevuld door 276 organisaties)

2.2 AARD VAN DE VERANDERING IN HULPVRAAG

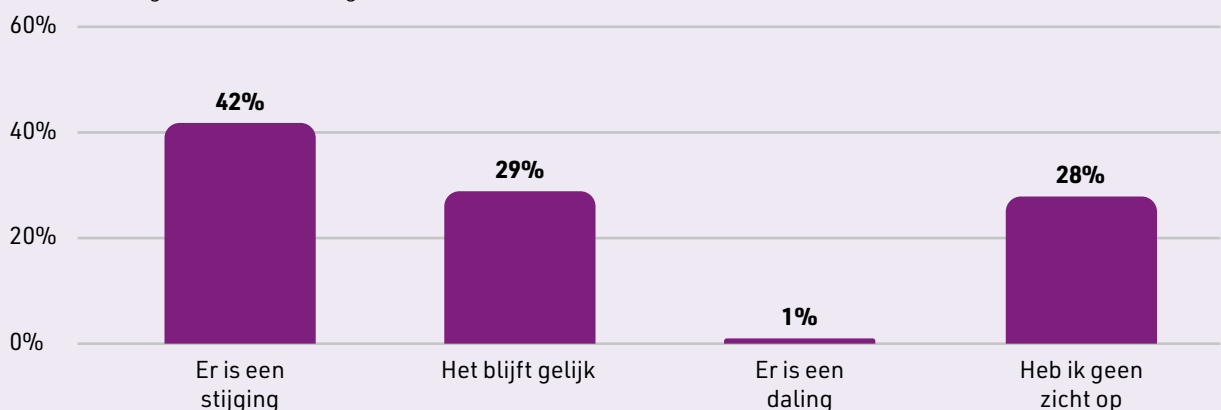
Als we hulporganisaties vragen welke doelgroepen vaker om hulp vragen, valt één groep duidelijk op: alleenstaande ouders met kinderen. 52% van de organisaties ziet een toename in hulpvragen binnen deze groep. Ook AOW'ers en andere ouderen (29%) en alleenstaanden zonder kinderen (26%) worden vaker genoemd. Zie [figuur 2.3](#). Wat daarnaast opvalt: in oktober vorig jaar gaf 35% van de organisaties aan meer hulpvragen te krijgen van vluchtelingen. Dit jaar is dat gedaald naar 25%.

Figuur 2.3 Onder welke groepen is de hulpvraag het laatste half jaar toegenomen?*(Ingevuld door 460 organisaties)*

Naast de eerder besproken doelgroepen, vroegen we hulporganisaties ook of ze veranderingen zien bij mensen met betaald werk. 42% van de organisaties geeft aan dat deze groep vaker om hulp vraagt. Dat is een lichte toename ten opzichte van eerder dit jaar, toen 36% dit signaleerde. Zie [figuur 2.4](#).

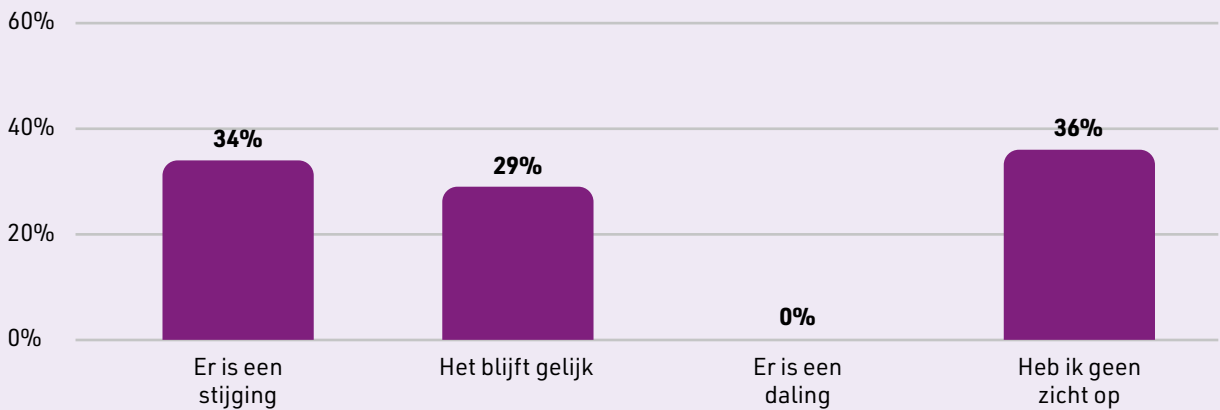
“Juist degene die, naast dat hun partner werk heeft, ook een baantje krijgen komen in de problemen. En dan toch kunnen ze niet rondkomen. Stel je hebt een baan als schoonmaker en kinderen, dan kun je soms gewoon niet rondkomen. Of ze redden het net maar vallen dan buiten subsidieregelingen.”

Inloophuis de Paraplu

Figuur 2.4 Hoe ontwikkelt het aantal hulpvragen zich onder mensen met betaald werk?*(Ingevuld door 460 organisaties)*

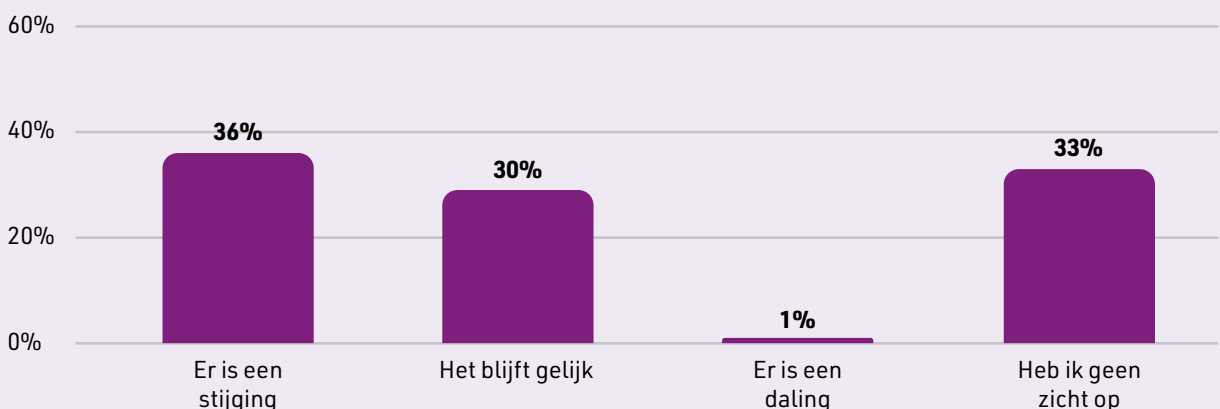
Hulporganisaties is ook gevraagd hoe zij de hulpvragen zien ontwikkelen bij jongeren (18-27). 36% van de hulporganisaties zegt daar geen zicht op te hebben. 34% van de organisaties ziet een stijging. Zie [figuur 2.5](#).

Figuur 2.5 Hoe ontwikkelt het aantal hulpvragen zich onder jongeren (18-27)?

Bij 36% van de hulporganisaties wordt een stijging gezien in het aantal hulpvragen onder ouderen (65+). Nog eens 33% zegt geen zicht te hebben op de ontwikkeling van hulpvragen onder deze doelgroep. Zie [figuur 2.6](#).

Figuur 2.6 Hoe ontwikkelt het aantal hulpvragen zich onder ouderen (65+)?

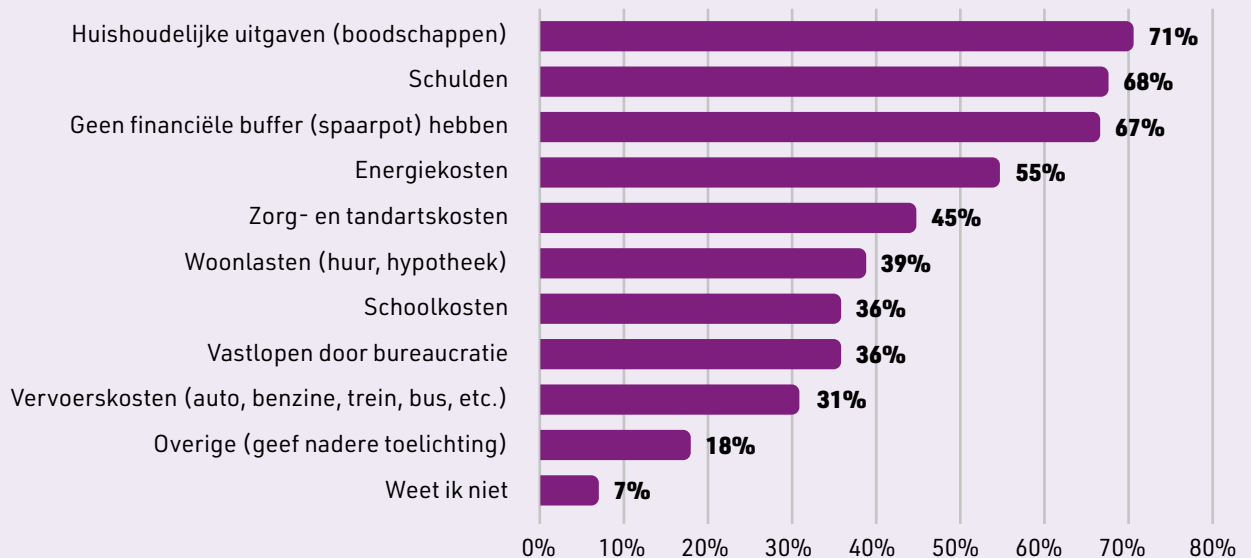

Lokale hulporganisaties hebben dagelijks contact met mensen die financieel klem zitten. Zij horen van dichtbij waar het misgaat en welke uitgaven het moeilijkst zijn. Daarom vroeg het Armoedefonds aan deze organisaties wat zij signaleren bij de mensen die om hulp vragen.

Boodschappen en andere dagelijkse uitgaven worden het vaakst genoemd als knelpunt: 71% van de organisaties ziet mensen hiermee worstelen. Ook schulden komen veel voor (68%), net als het ontbreken van een financiële buffer (67%) – waardoor

onverwachte kosten direct voor problemen zorgen. Daarnaast noemen organisaties stijgende energiekosten (55%), zorg- en tandartskosten (45%) en woonlasten zoals huur of hypotheek (39%) als financiële zorgen die vaak terugkomen. Zie [figuur 2.7](#).

Figuur 2.7 Waar lopen hulpvragers in het dagelijks leven tegenaan? (Ingevuld door 462 organisaties)

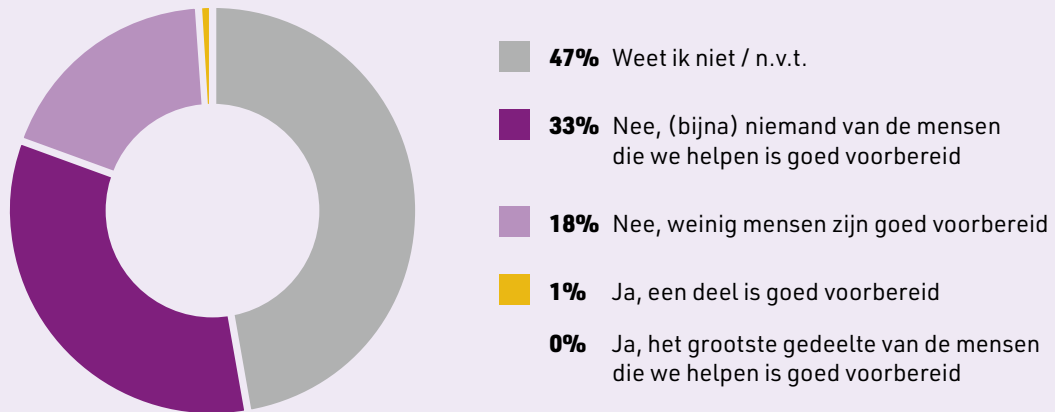
2.3 WEERBAARHEID IN BEELD

De overheid roept via de campagne Denk Vooruit op om voorbereid te zijn op rampen of crisissituaties, bijvoorbeeld met een noodpakket voor 48 uur. Hiermee wordt van mensen verlangd hun weerbaarheid te vergroten. Dit betekent dat men het vermogen heeft om zich te kunnen beschermen ten aanzien van alle risico's en incidenten, zoals natuurrampen of andere incidenten. Maar voor mensen die in armoede leven, is dat niet altijd haalbaar of realistisch. Stichting Armoedefonds vroeg lokale hulporganisaties of de mensen die zij ondersteunen voorbereid zijn op noodsituaties - en zo niet, wat hen daarin belemmert.

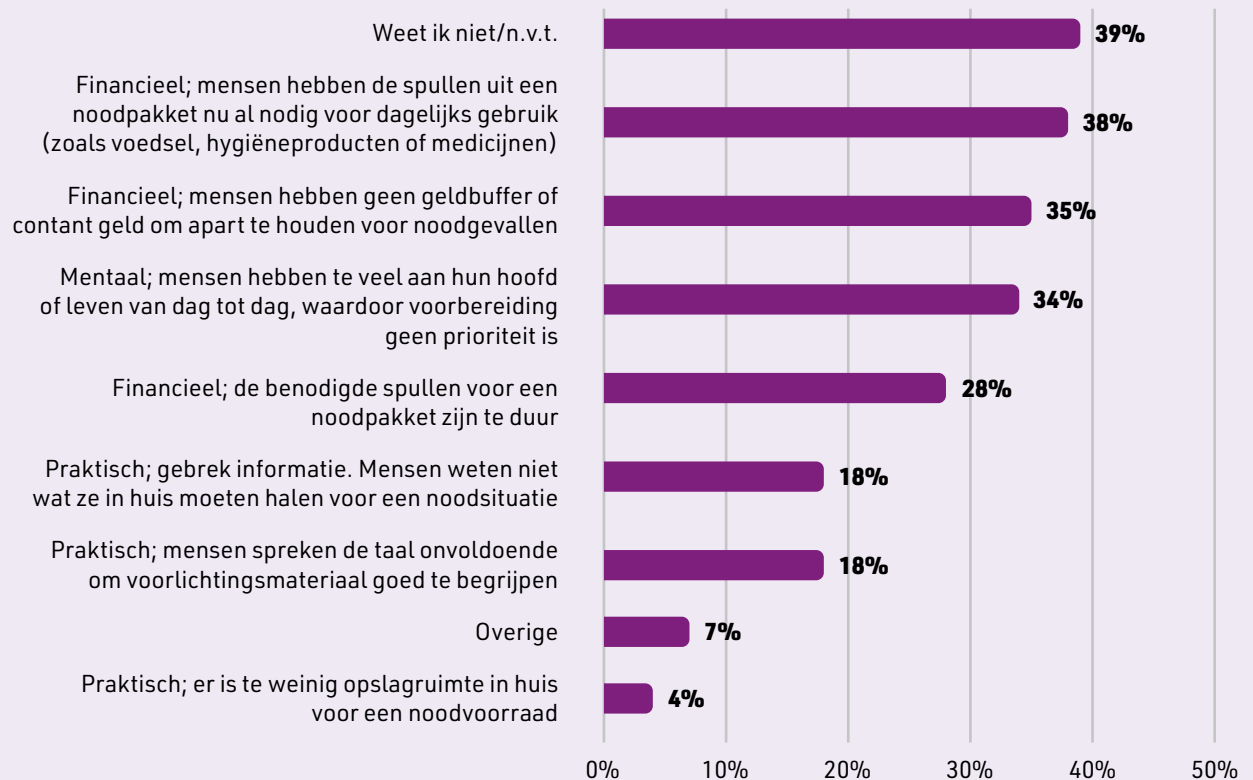
“Er wordt op televisie en op school of de sportclub veel gepraat over het noodpakket. De gezinnen die wij helpen, kunnen dit niet. Er wordt helaas veel gevraagd naar deze spullen en mensen zijn echt bezig met de voorbereiding op noodsituaties. Maar onze hulpvragers kunnen dit gewoon niet, dat geeft veel onrust.”

Help ons Helpen 0297

51% van de hulporganisaties geeft aan dat weinig tot geen van de mensen die zij helpen goed is voorbereid. 1% van de organisaties geeft aan dat een deel van de mensen die ze helpen goed is voorbereid. De overige organisaties hebben geen goed beeld hierover. Zie [figuur 2.8](#).

Figuur 2.8 Zijn de mensen die jullie helpen voldoende voorbereid op een ramp of noodsituatie?
(Ingevuld door 453 organisaties)

Hulporganisaties geven aan dat de voornaamste reden dat mensen niet zijn voorbereid financiële aspecten zijn. Bijvoorbeeld omdat mensen de spullen uit een noodpakket nu al nodig hebben voor dagelijks gebruik (ingevuld door 38%), doordat mensen geen geldbuffer of contant geld hebben om achter te houden (ingevuld door 35%) of omdat de benodigde spullen te duur zijn (ingevuld door 28%). Ook mentale redenen spelen hierin een rol: mensen hebben al te veel aan hun hoofd (door 34% van de organisaties benoemd). Zie [figuur 2.9](#).

Figuur 2.9 Wat zijn de belangrijkste redenen waarom mensen niet goed voorbereid zijn?
(Ingevuld door 448 organisaties)

“Als je maar een klein budget hebt om uit te geven maandelijks, ga je niet dat geld uitgeven aan spullen voor een noodpakket.”

Help ons Helpen 0297

2.4 SOORT HULPVRAGEN

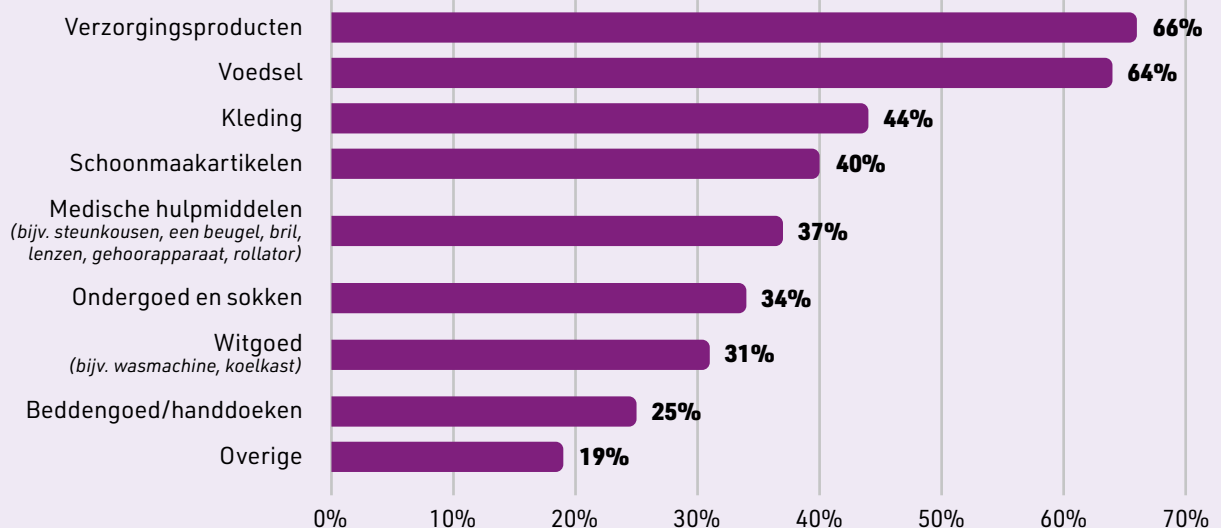
Voor veel mensen zijn zaken als schoon ondergoed, een warme maaltijd of een fles shampoo heel gewoon. Maar voor wie leeft met geldzorgen, zijn dit geen vanzelfsprekende onderdelen van het dagelijks leven. Uit de signalen van lokale hulporganisaties blijkt al langere tijd dat mensen moeite hebben om basisproducten in huis te halen. Daarom vroeg het Armoedefonds waar de grootste tekorten zitten.

Verzorgingsproducten worden het vaakst gemist: 66% van de organisaties noemt deze als tekort. Ook voedsel (64%), kleding (44%) en schoonmaakartikelen (40%) worden vaak genoemd. Zie [figuur 2.10](#).

Opvallend is dat de prioriteiten licht verschoven zijn: eerder dit jaar werd voedsel nog het vaakst genoemd, nu staan verzorgingsproducten bovenaan.

Figuur 2.10 Aan welke basisproducten hebben mensen die bij jullie klant zijn een groot tekort?

(Ingevuld door 443 organisaties)

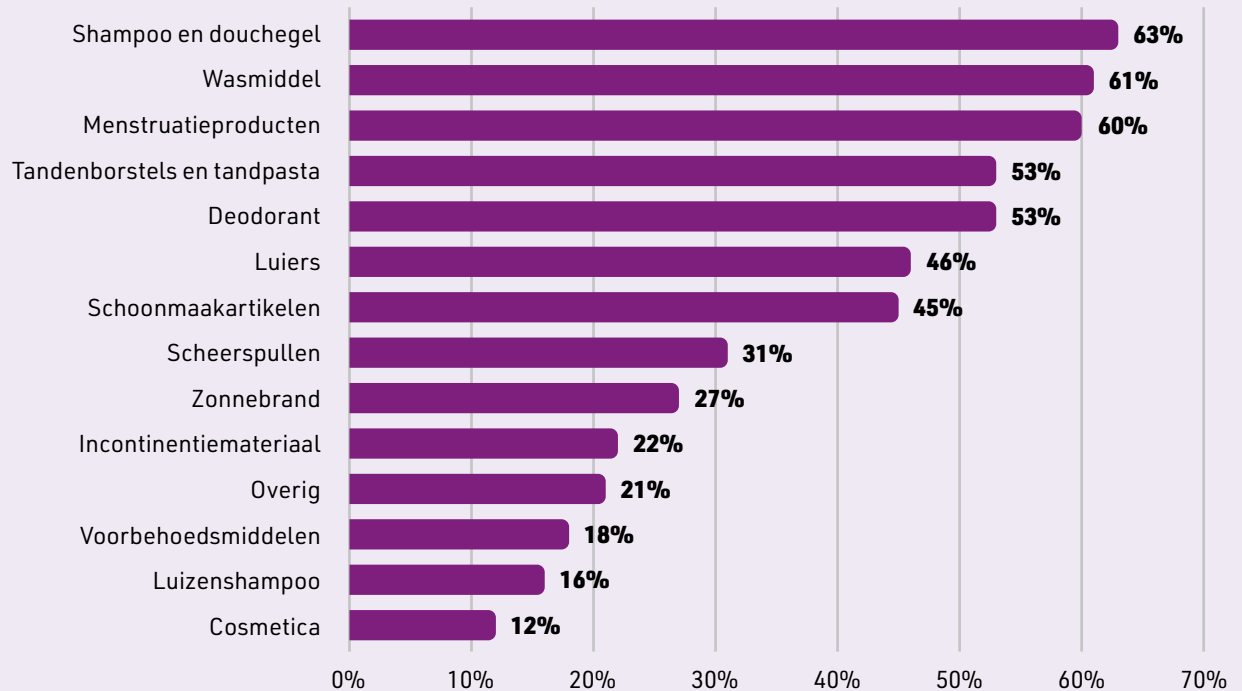

“Er is bij ons veel behoefte aan maandverband. Maar ook deodorant, wasmiddel en shampoo. Dat zijn producten die duur kunnen zijn en zijn echt een extra uitgave. We proberen de basale dingen aan te bieden. Dat is altijd binnen no-time weg.”

Quiet Waalwijk

Het soort verzorgingsproducten waar hulpvragers een tekort aan hebben is nauwelijks veranderd. 63% van de organisaties zegt dat men te weinig shampoo en douchegel heeft. Ook wasmiddel (61%), menstruatieproducten (60%), tandenborstels en tandpasta (53%) en deodorant (53%) worden genoemd door organisaties. Zie [figuur 2.11](#).

Figuur 2.11 Aan welke verzorgingsproducten hebben mensen die bij jullie klant zijn een groot tekort?
(Ingevuld door 416 organisaties)

“Mensen die bij ons komen zijn heel blij met verzorgingsproducten. Doordat ze dit van ons krijgen, houden ze geld over voor bijvoorbeeld boodschappen. Dan kunnen ze een keer beleg kopen op hun brood.”

Quiet Waalwijk

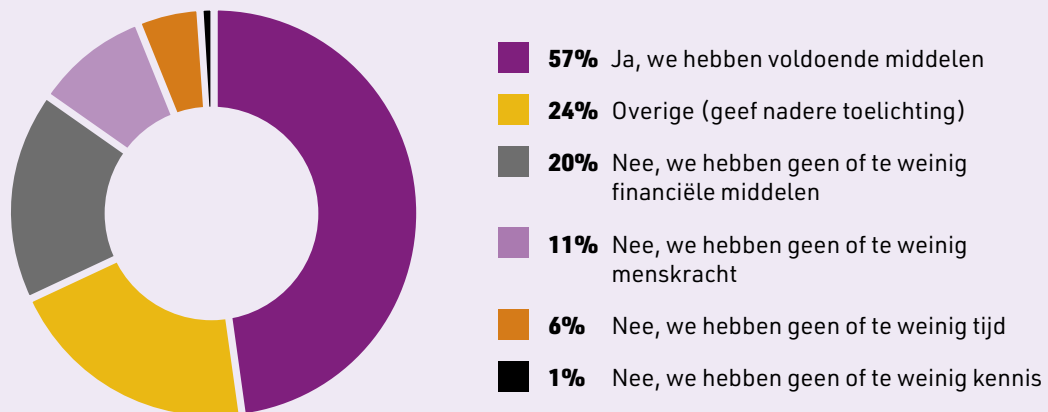
3. KRACHT VAN LOKALE HULPORGANISATIES

Het succes van een hulporganisatie wordt niet alleen bepaald door de hulpvragen die binnenkomen. Ook praktische zaken zoals voldoende vrijwilligers, de juiste middelen, financiële ruimte en mogelijke wachttijden spelen een flinke rol. Wie echt wil begrijpen hoe armoedehulporganisaties in Nederland ervoor staan, moet dus verder kijken dan alleen de hulp zelf. In dit hoofdstuk onderzoeken we daarom in hoeverre deze organisaties de hulpbehoefte kunnen opvangen.

3.1 MIDDELEN VAN ORGANISATIES

Hulporganisaties is gevraagd of ze voldoende middelen hebben om hulp te kunnen bieden. Denk hierbij aan menskracht en financiële middelen. Het merendeel van de organisaties geeft aan dat ze voldoende middelen hebben om mensen op de nodige manier te helpen (57%). De rest van de organisaties geeft aan te weinig financiële middelen, menskracht, tijd of kennis te hebben. Zie [figuur 3.1](#).

Figuur 3.1 Zijn er op dit moment voldoende middelen beschikbaar om hulp te bieden die nodig is?
(Ingevuld door 447 organisaties)

“We redden het gewoon niet met inkomsten om iedereen te kunnen helpen. Er gaan bijvoorbeeld toetsenborden stuk of computers, om alle administratie te doen. Dan kun je langzaam minder betalen en helpen.”

Stichting Villa Vonk

Veel hulporganisaties leunen op vrijwilligers; de meeste hulporganisaties hebben geen betaalde medewerkers (zie mediaan [figuur 3.2](#)). Gemiddeld zijn er per organisatie 100 vrijwilligers.

Daarnaast is organisaties gevraagd hoeveel mensen ze helpen op jaarbasis. Gemiddeld helpen organisaties 1.304 mensen. Zie [figuur 3.2](#). Dit is een toename in vergelijking met april 2025. Toen lag het gemiddeld aantal klanten per hulporganisatie 16% lager.

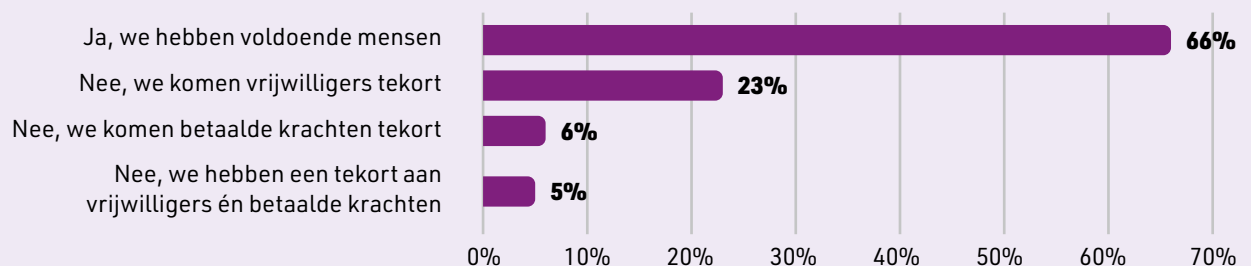
Figuur 3.2 Hoeveel medewerkers en vrijwilligers zijn actief bij de hulporganisatie en hoeveel klanten/cliënten ondersteunen zij actief? Afgerond op gehele getallen.

	Aantal betaalde medewerkers		Aantal vrijwilligers		Aantal klanten op jaarbasis	
	April 2025	Oktober 2025	April 2025	Oktober 2025	April 2025	Oktober 2025
Gemiddeld	20	31	72	100	1.123	1.304
Mediaan	0*	0*	30	28	300	315

*254 van de 481 hulporganisaties die deze vraag hebben ingevuld, hebben geen betaalde krachten.

In totaal geeft 66% van de respondenten aan voldoende vrijwilligers en betaalde krachten in huis te hebben. In april 2025 gaf 65% van de hulporganisaties aan voldoende menskracht te hebben. Eén op de drie hulporganisaties (34%) geeft aan een tekort te hebben aan vrijwilligers en/of betaalde krachten. Zie [figuur 3.3](#).

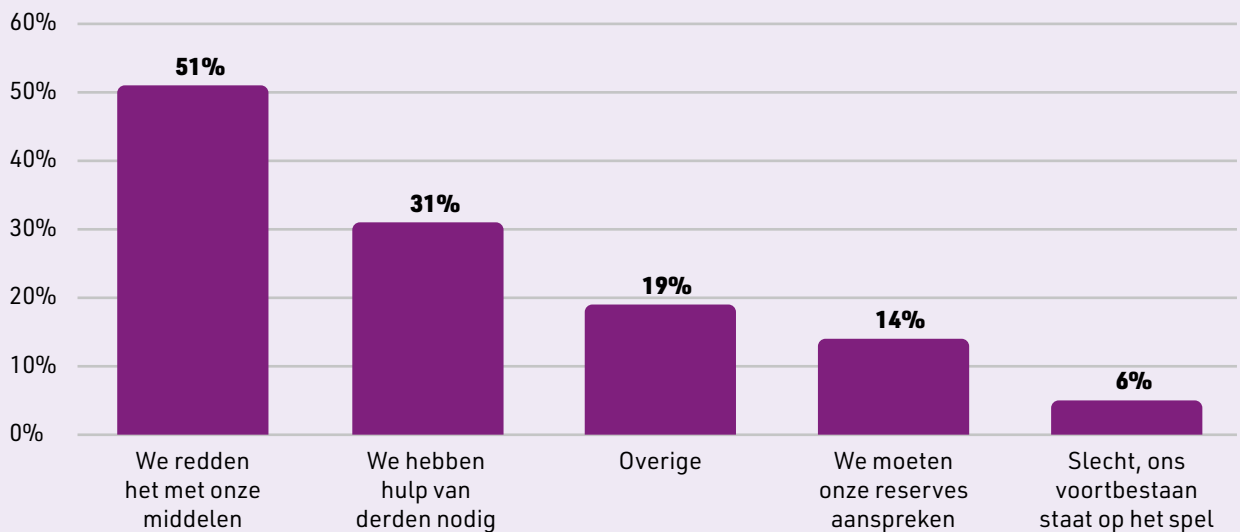
Figuur 3.3 Heeft jouw organisatie voldoende vrijwilligers/betaalde krachten? (Ingevuld door 446 organisaties)

3.2 FINANCIËLE KRACHT LOKALE HULPORGANISATIES

Om een beeld te krijgen van de financiële vitaliteit van hulporganisaties is hen gevraagd hoe ze er financieel voorstaan, zie [figuur 3.4](#). Van de 447 organisaties die de vraag invulden, gaf 51% aan dat ze zich redden met hun middelen. Nog eens 31% zegt hulp van derden nodig te hebben, 19% heeft 'overig' ingevuld en 14% van de organisaties zegt hun reserves te moeten aanspreken. Bij 6% staat het voortbestaan op het spel. In april 2025 gaf 5% van de hulporganisaties dit signaal.

Figuur 3.4 Hoe staat jouw organisatie er financieel voor? (Ingevuld door 447 organisaties)

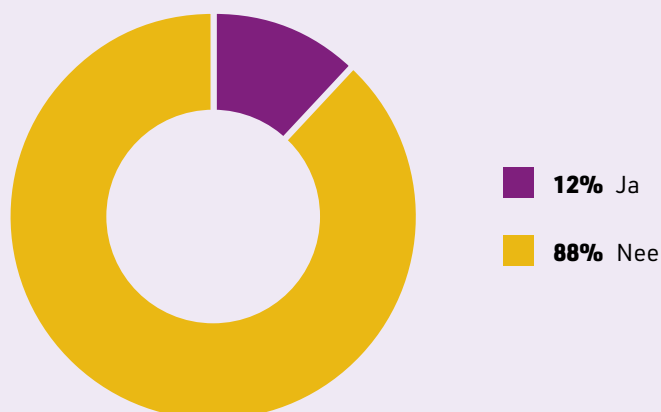
“We waren onderdeel van een andere club en zijn in zwaar weer geraakt. Alle kosten werden duurder en we hadden niet genoeg inkomsten, bijvoorbeeld uit subsidies, om rond te komen. Je moet de energie en menskracht hebben om uit fondsen of van subsidies geld te werven. Dat redden we gewoon niet.”

Stichting Villa Vonk

3.3 HULPORGANISATIES MET EEN WACHTLIJST

Van alle armoedehulporganisaties die deelnemen aan dit onderzoek geeft één op de acht organisaties aan te werken met een wachtlijst, zie [figuur 3.5](#). Op de vraag hoeveel personen op de wachtlijst staan, is de mediaan 32 personen. Na gemiddeld 78 dagen worden deze mensen geholpen.

Figuur 3.5 Werkt jouw organisatie momenteel met een wachtlijst? (Ingevuld door 491 organisaties)

4. TOENAME HULPVVRAGEN EN MOGELIJKHEDEN NABIJE TOEKOMST

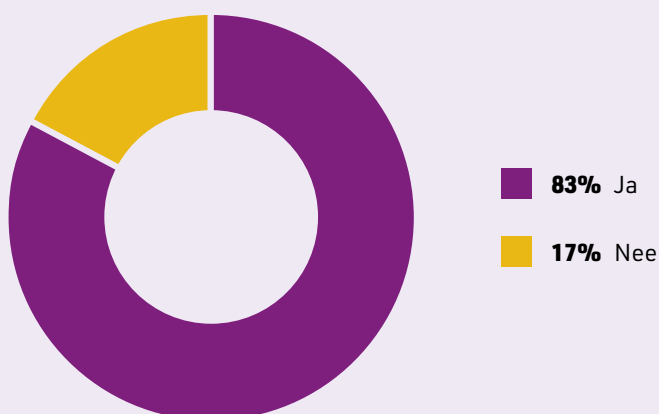
In september dit jaar maakte het Centraal Planbureau de nieuwe koopkrachtplaatjes bekend, inclusief de verwachting van het aantal mensen in armoede. Hierin wordt de (economische) groei van Nederland voorspeld. Het Centraal Economisch Planbureau (CEP) verwacht dat het armoedecijfer in 2024 is toegenomen en daarna zal dalen. Daarbij is de verwachting dat de groep in de diepste armoede nagenoeg gelijk blijft.

In dit hoofdstuk bekijken we hoe armoedehulporganisaties het aantal mensen inschatten dat bij hen aanklopt voor ondersteuning. Zo krijgen we een indruk van hoe men in de praktijk verwacht dat de hulpvragen zich ontwikkelen. Wat betekent dit voor de organisaties zelf? Hoe willen ze deze hulp organiseren en aanbieden? En welke trends zien ze in de vraag naar ondersteuning?

4.1 AANTAL HULPVVRAGEN NABIJE TOEKOMST

Wanneer hulporganisaties gevraagd wordt naar hun verwachting voor het komende half jaar geeft 83% aan een stijging in het aantal hulpvragen te verwachten, zie [figuur 4.1](#). 17% Geeft aan geen stijging te verwachten. Dit zijn exact dezelfde percentages als eerder dit jaar, toen 399 organisaties deze vraag beantwoordde.

Figuur 4.1 Verwacht u dat het aantal hulpaanvragen het komende half jaar zal stijgen?
(Ingevuld door 491 organisaties)

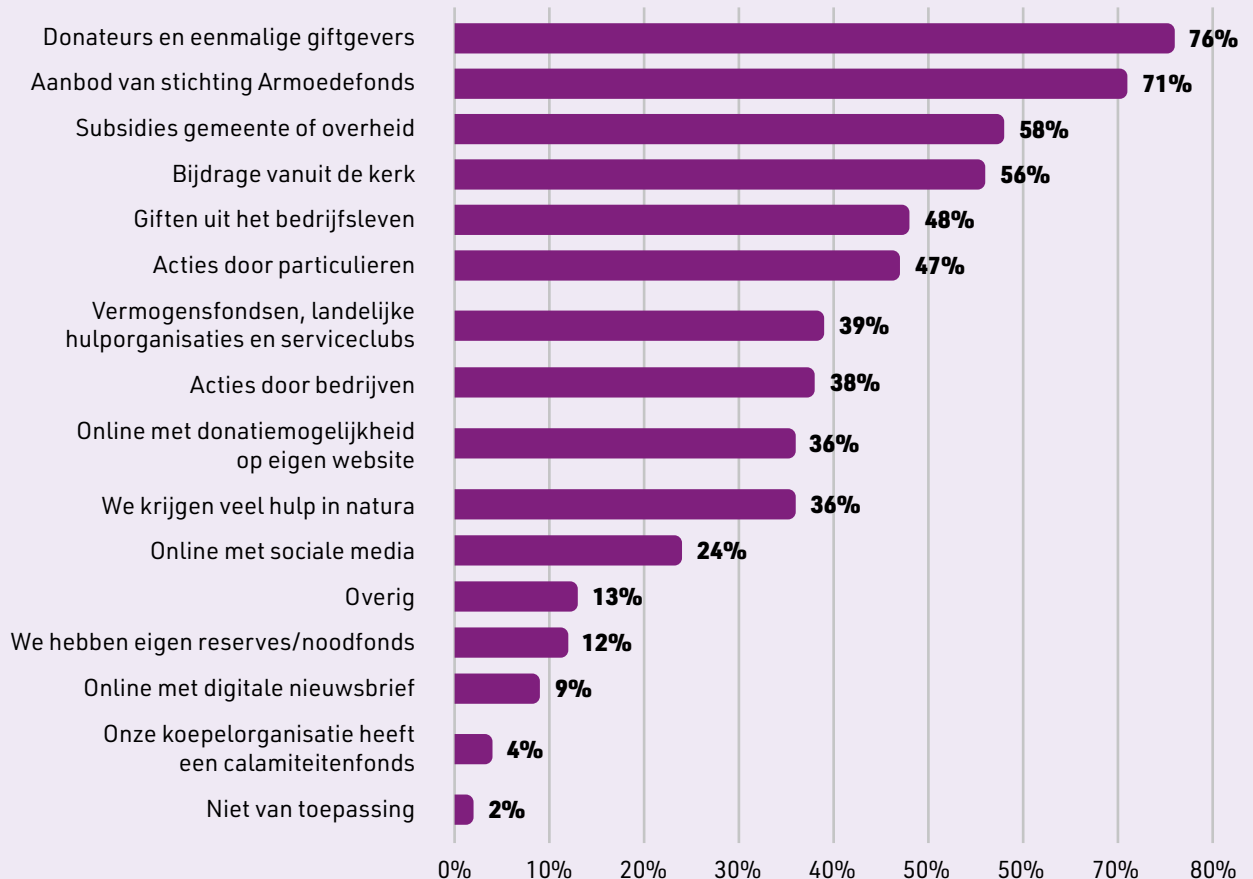
4.2 BENODIGDE MIDDELEN

Om hulp te kunnen blijven bieden zijn hulporganisaties vaak afhankelijk van verschillende vormen van fondsenwerving. Zie [figuur 4.2](#). Hier is te zien hoe organisaties geld- en hulpbronnen werven. Van de 446 hulporganisaties die de vraag

hebben ingevuld, geeft 76% aan dat ze donateurs en eenmalige giftgevers verzamelen. Ook het aanbod van Stichting Armoedefonds (ingevuld door 71%), subsidies van gemeente of overheid (ingevuld door 58%), en bijdragen vanuit de kerk (ingevuld door 56%) worden genoemd.

Figuur 4.2 Op welke manier doet uw organisatie aan werving van geld- en hulpbronnen?

(Ingevuld door 446 organisaties)

“Wat we ook merken is dat veel dingen steeds duurder worden. Zoals de boodschappen. Daarom bieden we ook bijvoorbeeld een gratis lunch aan, puur zodat ze deze gezonde maaltijd krijgen. Straks wordt het weer kouder en dan gaat de energierekening ook weer omhoog.”

Inloophuis de Paraplu

5. CONCLUSIES

Stichting Armoedefonds werkt nauw samen met ruim 1.300 lokale armoedehulporganisaties verspreid door heel Nederland. Voor dit periodieke onderzoek hebben 493 van deze organisaties hun waardevolle inzichten gedeeld. Door hen te bevragen, brengen we niet alleen de staat van de lokale armoedebestrijding in kaart, maar leggen we ook bloot waar de grootste zorgen én veerkracht liggen.

Om een helder beeld te krijgen van de actuele ontwikkelingen binnen de armoedehulp, zijn drie centrale onderzoeksvragen geformuleerd. In dit hoofdstuk worden deze vragen één voor één beantwoord. Want juist de lokale organisaties worden geconfronteerd met de realiteit van armoede, elke dag. Zij zien van dichtbij wat armoede doet met mensen en zetten zich dagelijks in om dit te verzachten én te bestrijden. De uitkomsten van dit onderzoek bevestigen wat zij al langer signaleren: het aantal hulpvragen blijft toenemen. Dit staat in contrast met de landelijke cijfers.

1. HOE IS HET AANTAL HULPVragen BIJ LOKALE HULPORGANISATIES IN HET AFGELOPEN HALF JAAR VERANDERD?

Dit onderzoek sluit aan op een ontwikkeling die eerder dit jaar zichtbaar werd. Nog altijd ziet een meerderheid van de hulporganisaties een toename in het aantal hulpvragen: 60% meldt dat het aantal mensen dat aanklopt voor hulp is gestegen in de afgelopen zes maanden. Deze stijging doet zich vooral voor onder alleenstaande ouders met kinderen, AOW'ers, ouderen en alleenstaanden zonder kinderen. Het zijn met name de informele, lokale hulporganisaties en Voedselbanken die deze groei signaleren. Tegelijkertijd neemt het aandeel organisaties dat een afname van hulpvragen ervaart verder af: waar in oktober 2024 nog 16% van de hulporganisaties een daling zag, was dit eerder dit jaar 7%, en inmiddels slechts 5%.

Via een overheids campagne wordt opgeroepen om de weerbaarheid te vergroten. Mensen moeten voorbereid zijn op noodsituaties of rampscenario's, zoals extreem weer, oorlog of een grote storing. Slechts 1% van de hulporganisaties die zijn ondervraagd in dit onderzoek geeft aan dat een deel van de mensen die zij helpen goed is voorbereid. De helft van de hulporganisaties geeft aan dat weinig tot geen van de mensen die zij helpen goed voorbereid is. Hun weerbaarheid staat dus onder druk. De helft van de ondervraagde hulporganisaties uit dit onderzoek is niet op de hoogte van de mate waarin hun hulpvragers zich kunnen voorbereiden op een eventuele noodsituatie.

Een toenemend aantal organisaties merkt dat ook mensen met betaald werk steeds vaker hulp nodig hebben. Waar begin dit jaar 36% van de hulporganisaties deze groep zag groeien, is dat nu opgelopen tot 42%. Daarnaast signaleert 34% een stijging van het aantal jongeren dat aanklopt voor ondersteuning.

Volgens hulporganisaties hebben mensen vooral moeite met het betalen van huishoudelijke uitgaven, het omgaan met schulden en het ontbreken van een financiële buffer. Ook energiekosten en tandartskosten blijven grote financiële knelpunten. Daarnaast is de beperkte toegang tot basisproducten een groeiende zorg. Opvallend is dat meer hulporganisaties tekorten aan verzorgingsproducten signaleren (66%) dan aan voedsel (64%). Het gaat hierbij om producten als shampoo en douchegel, wasmiddel, menstruatieproducten, tandenborstels en tandpasta en deodorant. Deze cijfers maken duidelijk dat het essentieel is dat hulporganisaties mensen kunnen blijven ondersteunen met toegang tot deze onmisbare producten.

2. IN WELKE MATE ZIJN LOKALE HULPORGANISATIES OP DIT MOMENT IN STAAT (GESTELD) OM AAN DE HULPVRAGEN TE VOLDOEN?

Op dit moment zegt 57% van de hulporganisaties dat ze genoeg middelen hebben om hulp te bieden. Dat gaat om zaken als vrijwilligers, producten of geld. Begin dit jaar was dat percentage nog een stuk hoger: toen gaf 77% aan dat zij voldoende in staat zijn om aan de hulpvragen te voldoen. Tegelijkertijd zegt 1 op de 5 organisaties juist dat er te weinig geld is om goed te kunnen helpen. Het Armoedefonds maakt zich zorgen over een andere ontwikkeling: steeds meer organisaties moeten met een wachtlijst werken. Dat geldt nu voor 12%, terwijl dat begin dit jaar nog 8% was. Het aantal organisaties dat financieel zo kwetsbaar is dat hun voortbestaan onzeker is, blijft gelijk. Net als vorig jaar geeft 6% dit aan.

3. HOE VERWACHTEN LOKALE HULPORGANISATIES DAT HULPVRAGEN ZICH DE KOMENDE MAANDEN GAAN ONTWIKKELEN?

Voor lokale armoedehulporganisaties ziet de toekomst er moeilijk uit. Veel van hen verwachten dat het aantal mensen dat hulp nodig heeft de komende maanden flink zal toenemen. Tegelijkertijd zijn ze sterk afhankelijk van het binnenhalen van geld, producten en andere hulpbronnen. Om hun werk goed te kunnen blijven doen, geven ze aan hard steun nodig te hebben van gemeenten, de overheid, donateurs én het aanbod van Stichting Armoedefonds. Dat 83% van de organisaties verwacht dat de hulpvraag verder zal stijgen in het komende halfjaar, maakt de noodzaak van deze ondersteuning extra duidelijk.

6. AANBEVELINGEN

Uit dit onderzoek blijkt dat armoedehulporganisaties steeds meer mensen helpen, terwijl de eigen capaciteit bij veel organisaties onder druk staat. Tegelijkertijd kunnen mensen in armoede zich nauwelijks voorbereiden op noodsituaties. Simpelweg omdat de middelen ontbreken. Om de financiële weerbaarheid van mensen en lokale armoedehulp te versterken, doet het Armoedefonds de volgende (beleidsmatige) aanbevelingen:

1. **MAAK WEERBAARHEID BEREIKBAAR VOOR IEDEREEN**

Iedereen moet zich voorbereiden op een noodsituatie, maar dit onderzoek laat zien dat dit voor mensen in armoede vaak niet tot de mogelijkheden behoort. Versterk daarom de weerbaarheid van mensen in armoede: meedoen aan crisismaatregelen mag geen luxe zijn. Lokale hulporganisaties zijn cruciaal in tijden van crisis. Investeer daarom in een samenwerking tussen gemeenten, (armoede)hulporganisaties en vrijwilligers om onderlinge steun te vergroten en investeer in samenredzaamheid.

2. **ERKEN DE ROL VAN ARMOEDEHULPORGANISATIES IN BELEID EN VERSTERK DE STEUN**

Maar liefst 1 op de 8 hulporganisaties werkt noodgedwongen met een wachtlijst. Mensen in nood, die behoefte hebben aan hulp, kunnen dus niet altijd direct geholpen worden. Daarnaast geeft 6% van de hulporganisaties in dit onderzoek aan dat hun voortbestaan op het spel staat en geven bijna twee op de drie hulporganisaties aan meer mensen te ondersteunen dan eerst. Hulporganisaties zijn vaak de eerste stap naar formele hulp. Zij zijn cruciaal in het signaleren van financiële problemen en het bieden van de eerste hulp. Structurele financiering is nodig om dit vangnet te behouden en te versterken.

3. **STEL EEN DUIDELIJK DOEL OM ARMOEDE TERUG TE DRINGEN TOT NUL**

Meer lokale hulporganisaties signaleren tekorten aan verzorgingsproducten, zoals shampoo, menstruatieproducten en tandpasta. De armoede lijkt te verdiepen. Het huidige beleid, gericht op het gelijk houden van armoede, is onvoldoende om de mensen in de diepste armoede vooruit te helpen. Alleen met een duidelijke en ambitieuze doelstelling – armoede terugdringen naar nul – kan structureel het verschil worden gemaakt. Om de toegenomen ernst van armoede aan te pakken, is het zaak om prioriteit te stellen bij de groepen met de grootste inkomstekorten.

4. **ARMOEDE BLIJFT TE VAAK ONZICHTBAAR: KOM TOT EEN EERLIJKE ARMOEDEDEFINITIE**

Schulden worden in dit onderzoek vaak benoemd als reden waardoor mensen niet rondkomen. Toch is dit precies een van de onderdelen die niet terugkomt in de nieuwe armoedefinitie. Dat heeft als resultaat dat de armoedecijfers een vertekend

beeld schetsen over welke groepen in de financiële problemen zitten. Om te zorgen dat de armoededefinitie een goed beeld geeft van de problematiek moeten in de armoededefinitie ook schulden, werkelijke zorgkosten en specifieke doelgroepen als studenten, arbeidsmigranten en vluchtelingen worden meegenomen. Waar data ontbreekt, is een bandbreedte wenselijk. Het Armoedefonds benadrukt dat nieuw armoedebeleid – zowel lokaal als landelijk – niet op deze smalle definitie ingestoken mag worden. Wanneer de focus alleen ligt op deze beperkte definitie, dreigen juist groepen als mensen met hoge zorgkosten, dak- en thuisloze mensen of mensen met problematische schulden buiten de boot te vallen. Terwijl zij vaak het meest afhankelijk zijn van ondersteuning.

BRONNEN

1. CBS (2024). De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten. www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2024/42/de-nieuwe-methode-om-armoede-in-nederland-te-meten
2. CBS (2025). Opnieuw meer mensen in de bijstand. https://www.cbs.nl/item?scitemid=165c08c8-c643-416a-aac2-ba8ec13c4c24&sc_lang=nl-nl.
3. CBS (2024). De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten. www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2024/42/de-nieuwe-methode-om-armoede-in-nederland-te-meten
4. Centraal Planbureau (2025). Centraal Economisch Plan. <https://www.cpb.nl/system/files/cpbmedia/omnidownload/CPBRaming-Centraal-Economisch-Plan-2025-.pdf>
5. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2025). Het Nationaal Programma Armoede en Schulden in vogelvlucht. <https://open.overheid.nl/documenten/620e4f13-6919-4456-aa23-ead745272f20/file>
6. CBS (2024). Armoede en schulden: Landelijk - Kinderen in armoede. <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/armoede-en-schulden?theme=3>.
7. Kinderombudsman (2025). Opgroeien in onzekerheid. Wat kinderen in armoede ons in de afgelopen 10 jaar hebben verteld over hun leven en welzijn. <https://www.kinderombudsman.nl/nieuws/kinderen-in-armoede-zien-hun-toekomst-somber-in>
8. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2025). Het Nationaal Programma Armoede en Schulden in vogelvlucht. <https://open.overheid.nl/documenten/620e4f13-6919-4456-aa23-ead745272f20/file>
9. Ipsos I&O (2025). Verzorgingsarmoede in Nederland en België. https://www.armoedefonds.nl/wp-content/uploads/2025/06/Onderzoek_Ipsos_Verzorgingsarmoede_2025.pdf
10. CBS (2025). Bijna 1 op de 3 arme mensen heeft problematische schulden. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/30/bijna-1-op-3-arme-mensen-heeft-problematische-schulden>
11. Rijksoverheid (2024). Naar een beter werkende schuldenketen: IBO problematische schulden. <https://www.algemenebestuursdienst.nl/binaries/abd/documenten/publicatie/2024/06/27/naar-een-beter-werkende-schuldenketen/Naar+een+beter+werkende+schuldenketen+eindrapport+IBO+Problematische+schulden.pdf>

Steun elkaar!

Aan de gemeenteraad Smallingerland

Drachten,
20 oktober 2025

Mijn kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
Gert-Jan Fokkema
0512 – 581 234

Onderwerp:
Griffieplan 2025-2027

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het Griffieplan 2025-2027 "*Sterke raad, sterke raadgevers*" ter kennisname aan.

Werkgeversrol

De gemeenteraad is de werkgever van de griffie. Deze werkgeversrol heeft uw raad gedelegeerd aan de werkgeverscommissie. Voor zowel de werkgeverscommissie als voor de griffier is het goed om over en weer afspraken met elkaar te maken. Naast dat deze afspraken zijn vastgelegd in de "*Instructie voor de griffier Smallingerland 2024*", is een (concretere) vertaling van die afspraken opgenomen in het bijgevoegde griffieplan.

Doel van het griffieplan

Het griffieplan kent drie doelen;

- Het griffieplan is een sturingsinstrument voor de werkgeverscommissie in het reguliere overleg met de griffier;
- Het griffieplan is een toetsingsinstrument voor de werkgeverscommissie over de afspraken die zijn gemaakt met de griffier;
- Het griffieplan geeft informatie aan de gemeenteraad over wat er in 2025-2027 van de griffier en de griffie verwacht mag worden.

Met het aanbieden van het griffieplan aan uw gemeenteraad wordt voldaan aan de afspraken die voortkomen uit de instructie voor de griffier én het informeren van de gemeenteraad

Griffieplan vastgesteld

Nadat een concept versie van het griffieplan is besproken en toegelicht in het presidium en tijdens de informatiecarrousel, is het griffieplan 2025-2027 op 15 oktober 2025 in de vergadering van de werkgeverscommissie definitief vastgesteld.

Met vriendelijke groet,
namens de werkgeverscommissie

Marco Molhoek
voorzitter

Griffieplan 2025-2027

"Sterke raad, sterke raadgevers"

Vastgesteld door de werkgeverscommissie 15 oktober 2025

Inhoud

Inleiding	3
1. Sterke raad, sterke raadgevers	4
1.1 Ontwikkelingen rond de gemeenteraad en griffie	5
2. Uitvoeringsplannen voor 2025-2027	7
2.1 De basis op orde	7
2.1.1 Doorontwikkeling NotuBiz	7
2.1.2 Archief E-depot	7
2.1.3 Actualiseren verordeningen	8
2.2 Gemeenteraadsverkiezingen 2026	8
2.2.1 Vertrek gemeenteraad 2022-2026	8
2.2.2 Activiteiten in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen	8
2.2.3 Activiteiten na de gemeenteraadsverkiezingen	8
2.2.4 Komst nieuwe gemeenteraad	9
2.2.5 Start nieuwe gemeenteraad	9
2.3 Zichtbaarheid en vindbaarheid van de raad	9
2.3.1 Jongeren en de gemeenteraad	9
2.3.2 Social media en huis-aan-huis blad	10
2.3.3 Politiek Actief	10
2.4 (Inwoners) participatie	10
2.4.1 Participatie en de gemeenteraad	10
2.5 Informatieontsluiting	11
2.5.1 Ontsluiten raadsinformatiesysteem (RIS)	11
2.5.2 Het raadslid, de griffie en AI	11
2.5.3 E-mail stroom en aanmeldingen	11
2.6 Regionale samenwerking	11
2.6.1 De gemeenteraad regionaal beter in positie	12
2.7 Team Griffie	12
2.7.1 Samenstelling griffie	12
2.7.2 Doorontwikkeling griffie	13
2.7.3 Individuele ontwikkeling medewerkers griffie	13
2.7.4 Beschikbare middelen	13
Bijlage	14

Inleiding

De gemeenteraad is de werkgever van de griffie. Zo is in de Gemeentewet¹ opgenomen dat de gemeenteraad de griffier aanwijst, dat de gemeenteraad regels kan stellen over de organisatie van de griffie en dat de gemeenteraad besluit tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten met de op de griffie werkzame ambtenaren. Deze werkgeversrol heeft de gemeenteraad gedelegeerd aan de werkgeverscommissie. Met andere woorden de werkgeverscommissie is bevoegd om de werkgeversrol van de gemeenteraad uit te voeren.

Het is zowel voor de werkgeverscommissie als voor de griffier goed om over en weer afspraken te maken over wat er van de griffier en de griffie wordt verwacht. Wat er van de griffier wordt verwacht is in ieder geval opgenomen in de "*Instructie voor de griffier Smallingerland 2024*"². Hierin staan de (algemene) taken voor de griffier. Maar naast deze taken, op hoofdlijnen, is het wenselijk dat er afspraken worden gemaakt tussen de werkgeverscommissie en de griffier/ griffie over hoe deze taken worden ingevuld. Daarvoor is dit griffieplan. In dit griffieplan staan de concrete activiteiten (uitvoeringsplannen). Het griffieplan is het werkplan van het team griffie voor een bepaalde periode.

In het griffieplan 2025-2027³ zijn de activiteiten opgenomen die de griffie de komende jaren wil gaan uitvoeren. Dit naast de reguliere werkzaamheden van de griffie. De hieronder opgenomen acties zijn niet willekeurig gekozen. Deze zijn tot stand gekomen na de heidag van de griffie. Daarbij is gekeken naar de ontwikkelingen rond de gemeenteraad, de eerder vastgestelde ideeën/ wensen van de gemeenteraad (o.a. op het gebied van raadscommunicatie) en de inbreng vanuit de werkgeverscommissie.

Na vaststelling door de werkgeverscommissie, wordt dit griffieplan gebruikt om de voortgang van de actiepunten te bespreken in het reguliere overleg tussen werkgeverscommissie en griffier en tussen griffier en de medewerkers van het team. De gemeenteraad wordt over de voortgang geïnformeerd via de gebruikelijke P&C-documenten (Bestuursrapportages, Kadernota, Begroting en Jaarstukken).

¹ Artikel 107 en artikel 107 e Gemeentewet.

² [Instructie voor de griffier Smallingerland 2024 | Lokale wet- en regelgeving](#)

³ Uitvoeringsperiode vergaderjaar 2025-2026 en 2026-2027

1. Sterke raad, sterke raadgevers

In 2025 publiceerde de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden het boek "*Sterke raad*⁴". In het boek analyseren 41 wetenschappers en praktijkdeskundigen hoe raadsleden hun rol als lid van de gemeenteraad uitvoeren. Onder raadsleden is onderzoek gedaan naar wat zij nodig vinden om tot een sterkere raad te komen. Hierbij gaat het om het vergroten van het gezag en de macht van de raad, de wijze waarop instrumenten voor macht en tegenmacht het beste gebruikt kunnen worden, de hulptroepen van een sterke raad en hoe een raadslid zelf kan bijdragen aan een sterke raad.

Van verweesde gemeenteraad naar zelfbewuste gemeenteraad

Uit onderzoek⁵ blijkt dat raadsleden ervaren dat het college van burgemeester en wethouders vaak als invloedrijker en machtiger worden gezien. Daarnaast ligt de eerste loyaliteit van raadsleden niet bij de gemeenteraad, maar eerder bij hun eigen opvattingen en die van hun fractie. Raadsleden maken ieder voor zichzelf een keuze wat voor type raadslid zij zijn, zonder met elkaar het gesprek aan te gaan over de vraag "*wat voor gemeenteraad willen wij zijn*".

Hiermee ontstaat een beeld van een verweesde gemeenteraad. De gemeenteraad is van niemand. Dit doet geen recht aan de rol die de gemeenteraad heeft in het decentraal bestuur van ons land. Zo is in de Grondwet, artikel 125, opgenomen; "*aan het hoofd van de gemeente staat de gemeenteraad*". Tevens is opgenomen dat van het bestuur van de gemeente ook het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester deel uit maken. Tezamen vormen zij het gemeentebestuur van een gemeente, waarbij de gemeenteraad van alle drie het hoogste bestuursorgaan is.

Dit vraagt van de gemeenteraad ook een zelfbewuste en positief kritische houding. Niet om overal maar tegen te zijn of om kritisch vanaf de zijlijn te roepen wat niet goed gaat. Maar om, wanneer de gemeenteraad dat nodig acht, invulling te geven aan tegenmacht en tegenspraak. Of om meer agendasettend te zijn en minder volgend. Dit zodat de verhouding tussen de bestuursorganen in balans blijft en iedereen dat doet wat past binnen de verschillende rollen die de afzonderlijke bestuursorganen hebben. Dit alles in het belang van de gemeenschap van Smallingerland.

Wat voor gemeenteraad willen we zijn, en wat voor griffie hoort daar bij

Een gemeenteraad die zich bewust is van zijn rol, weet ook wat voor ondersteuning daarvoor nodig is. De griffie is daarbij de eerste adviseur en ondersteuner van de gemeenteraad. Niet voor niets staat in de Gemeentewet dat "*De griffier staat de raad en de door de raad ingestelde commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde.*" Echter deze opdracht kan op verschillende manieren vorm worden gegeven. Het terzijde staan kan zijn dat de vergaderingen worden gefaciliteerd en georganiseerd óf het terzijde kan zijn dat de gemeenteraad meer van een griffie verwacht, bijvoorbeeld het adviseren over het gebruik van raadsinstrumenten, het behartigen van de belangen van de gemeenteraad intern en extern, het bewaken van de kwaliteit van het besluitvormingsproces en het bijdragen aan het goed functioneren van de lokale democratie. Met het vaststellen van de hiervoor genoemde instructie voor de griffier heeft de gemeenteraad van Smallingerland besloten dat van de griffier en de griffie wordt verwacht dat het de gemeenteraad bij staat in brede zin. Een sterke raad, vraagt om sterke raadsgevers.

⁴ *Sterke raad – analyses en aanbevelingen voor raad en raadsleden*, Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, Boom te Den Haag, 2025.

⁵ Van Oostaaijen, J., "*Hard naar het college zacht naar de samenleving. Op zoek naar een nieuwe verbindende rol van de gemeenteraad*", Tilburg, 2016.

1.1 Ontwikkelingen rond de gemeenteraad en griffie

Dit griffieplan en de daarin opgenomen uitvoeringsplannen, kunnen niet los worden gezien van de ontwikkelingen rond de gemeenteraad. Deze ontwikkelingen geven als het ware het speelveld aan waar binnen de gemeenteraad, en daarmee de griffie, zijn werk doet.

Technocratisering

Bij de technocratisering van het openbaar bestuur is er sprake van een ontwikkeling waarbij de overheid haar beleid in toenemende mate rechtvaardigt door pragmatische, technische of wetenschappelijke overwegingen, waardoor de morele dimensie van beleid op de achtergrond raakt⁶. Niet de idealen of waarden maar pragmatische oplossingen worden dominant. Experts nemen daarmee steeds vaker de rol van het "lekenbestuur" over. Tegelijkertijd wordt van volksvertegenwoordigers verwacht dat zij specialist worden, daarmee dreigt de politicus te veel ambtenaar te worden en de ambtenaar te veel politicus. Dit terwijl bij uitstek de rol van de volksvertegenwoordiger is om het geluid vanuit de samenleving in het debat in te brengen. Volksvertegenwoordigers zijn tenslotte geen extra medewerkers op het gemeentehuis. Een dergelijke ontwikkeling botst met de democratische waarden.

Decentralisering

De afgelopen jaren zijn er veel taken gedecentraliseerd naar de gemeenten. Denk daarbij aan de decentralisaties in het sociaal domein en de komst van de Omgevingswet. Gemeenten zijn daarmee steeds vaker uitvoeringsorganisaties geworden van andere overheden. De verhouding tussen autonomie en medebewind raakt daarmee in disbalans. Dergelijke ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de rol en positie van de gemeenteraad. Het college is belast met de uitvoering en de gemeenteraad heeft daarbij een controlerende rol. Echter de kaders worden elders vastgesteld, waarmee de "eigen" beleidsvrijheid van de gemeente(raad) beperkt is. Dit raakt ook de invulling van de volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. Kortom wie neemt het namens het electoraat nog op tegen de uitvoerende macht. Of blijft er voor de gemeenteraad niets anders over dan een rol als procesbewaker? Dit wordt nog een keer versterkt door de introductie van "het programma" binnen de Omgevingswet. Het vaststellen van een programma, zoals bijvoorbeeld het Volkshuisvestingsprogramma, is een bevoegdheid van het college. Echter er lijkt een beweging ontstaan om ook op andere beleidsdocumenten (ook buiten het fysieke domein), zonder dat daar een juridische basis onder ligt, te betitelen als programma, waardoor de gemeenteraad steeds meer op afstand komt te staan.

Regionalisering

Door o.a. de hiervoor genoemde ontwikkelingen (technocratisering en decentralisering) verplaatst het politieke-bestuurlijke speelveld zich steeds meer naar de regio. Door de overdracht van gespecialiseerde taken aan gemeenten, voelen gemeenten de noodzaak om deze taken regionaal te organiseren. Dit omdat het efficiënter is om gespecialiseerde taken gezamenlijk op te pakken in plaats van afzonderlijk op lokaal niveau. Denk daarbij aan voorbeelden zoals uitvoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting (urgentieverordening woningzoekenden), beleidskader dakloosheid Friesland en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Vanuit het oogpunt van bestuurders of uitvoerders een logische stap om hierbij de samenwerking te zoeken in de regio. Echter de toename van deze informele regionale samenwerkingsverbanden zet de rol van de gemeenteraad onder druk. Bij dergelijke samenwerkingsverbanden is de gemeenteraad vaak uit beeld, ontbreekt een gekozen volksvertegenwoordiging op dit niveau en daarmee de democratische legitimatie.

⁶ Raad voor het Openbaar Bestuur "Gezag herwinnen – Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur", Den Haag, 2022.

(Inwoners) participatie

Met de inwerkingtreding van de Wet versterking participatie op decentraal niveau wordt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van gemeentelijk beleid versterkt. Ook wordt het uitdaagrecht vastgelegd in deze wet. Naast dat de gemeenteraad voor 2027 een participatieverordening moet hebben vastgesteld, vraagt deze ontwikkeling van gemeenteraden ook dat er wordt nagedacht over de rol en positie van de gemeenteraad in dergelijke participatietrajecten. Zo kan er mogelijke spanning ontstaan tussen de participatieve democratie en de representatieve democratie. Het is goed om als gemeenteraad daar vroegtijdig over na te denken en heldere kaders mee te geven. Dit om vooraf duidelijkheid te scheppen over de rol van de gemeenteraad tijdens participatietrajecten.

Digitalisering

De eerste "grote digitale revolutie" in het raadswork was de stap naar papierloos vergaderen. Niet meer dikke enveloppen met pakken papier, maar alles handzaam in een raadsinformatiesysteem (RIS) op een tablet binnen een vergaderapplicatie. De volgende grote revolutie is al gaande, te weten kunstmatige intelligentie (AI). Alle informatie die de afgelopen jaren in het RIS is gezet, is vaak lastig te ontsluiten. Maar in het RIS zit wel een schat aan informatie waar zowel raadsleden, fractievertegenwoordigers en anderen hun voordeel mee kunnen doen. Daarnaast zijn door de ondertiteling van de raadsvergaderingen beeld- en geluidsfragmenten beter doorzoekbaar en daarmee makkelijker te ontsluiten. Deze en alle andere informatie kan met behulp van verschillende AI-instrumenten eenvoudiger beschikbaar worden gesteld. Met AI kunnen concept moties en amendementen worden geschreven, verslagen worden opgesteld of kunnen er samenvattingen worden gemaakt van bepaalde dossiers. Dit is nog maar het begin. De ontwikkelingen op dit gebied gaan zo snel dat er ongetwijfeld binnenkort nog veel meer mogelijk is om AI in te zetten ten behoeve van het raadswork en griffiewerk. Tegelijkertijd kan de vraag worden gesteld of het wenselijk is om alle mogelijkheden die AI biedt ook in te zetten voor het raadswork. Zo heeft de gemeenteraad van Castricum onlangs richtlijnen vastgesteld voor het gebruik van AI⁷ door de gemeenteraad.

Agressie tegen politieke ambtsdragers

Uit de "*Monitor Integriteit en Veiligheid 2024*"⁸ blijkt dat 45% van de politieke ambtsdragers (waaronder raadsleden) in 2024 te maken heeft gehad met agressie. Uit het rapport blijkt dat de agressie zich steeds meer richt op de persoon en dat ambtsdragers dit steeds vaker als ernstig ervaren. Door deze ontwikkelingen is er sprake van minder werkplezier en durven mensen zich minder uit te spreken. Maar nog ernstiger wordt het als volksvertegenwoordigers zich niet meer vrij voelen om invulling te geven aan hun rol, dan wordt ook het democratische bestel aangetast. Het is daarom van cruciaal belang dat raadsleden en fractievertegenwoordigers zonder last hun werk kunnen doen. Dit geldt ook voor de medewerkers op de griffie. Zij moeten in een sociaal veilige werkomgeving hun werk kunnen doen.

⁷ [Praktijkvoorbeeld: Richtlijn AI-gebruik gemeente Castricum | Vereniging van Griffiers](#)

⁸ Monitor Integriteit en Veiligheid 2024, Ipsos I&O in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Amsterdam, oktober 2024

2. Uitvoeringsplannen voor 2025-2027

Nu hiervoor is geschetst wat de ontwikkelingen zijn rond de gemeenteraad en de griffie, wordt in dit hoofdstuk nader ingegaan op de plannen (activiteiten) die door de griffie in de periode 2025-2027 worden uitgevoerd.

2.1 De basis op orde

De basis van het griffiewerk is het gevraagd en ongevraagd advies en ondersteuning bieden aan de gemeenteraad. Daarbij zorgt de griffie voor de logistieke, procedurele en procesmatige voorbereidingen en nazorg van vergaderingen van de gemeenteraad, zijn commissies⁹, werkgroepen en informatiecarroussels. In de periode 2025-2027 zullen de vergaderingen van de gemeenteraad, in verband met de verbouw van het gemeentehuis, plaatsvinden in de Lawei. Dit zal op onderdelen improviseren zijn en aanpassing vragen, zowel voor de griffie als voor de gemeenteraad. Hierin trekt de griffie samen op met het projectteam "Verbouwing gemeentehuis" en de betrokken teams binnen de gemeentelijke organisatie. Ook zal de griffie tijdens de verbouwing een tijdelijke werkplek krijgen op de locatie van het oude zwembad De Welle. Daar zijn minder werkplekken beschikbaar dan in de huidige situatie, dus zal er ook wat vaker gebruik gemaakt moeten worden van thuiswerken. Tegelijkertijd moet het democratisch (besluitvormings)proces wel doorgang vinden. De griffie heeft aangetoond ook in lastigere tijden, zoals tijdens coronapandemie, het proces draaiende te kunnen houden. Dit zal de griffie ongetwijfeld ook lukken in deze periode van de verbouw van het gemeentehuis.

2.1.1 Doorontwikkeling NotuBiz

Het raadsinformatiesysteem van de gemeenteraad is NotuBiz. Daarbij wordt voor de vergaderingen gebruik gemaakt van de vergaderapplicatie NotuBox. Binnen de NotuBiz omgeving zijn er verschillende nieuwe ontwikkelingen. Denk daarbij aan verbeterde module over Themadossiers, een pagina waar alle informatie over een onderwerp (thema) op één centrale plek te vinden is, en de mogelijkheid van AI Videosearch. Een zoekmachine om vergaderingen te analyseren en te doorzoeken. Door de snelle ontwikkeling van AI zullen in de komende periode verschillende mogelijkheden zijn om NotuBiz nog efficiënter in te zetten voor het raads- en griffiewerk. Door de griffie worden deze ontwikkelingen gemonitord om te kijken of de nieuwe toepassingen binnen NotuBiz ook interessant zijn voor gebruik in Smallingerland.

2.1.2 Archief E-depot

In het verleden werden er van raadsvergaderingen schriftelijke verslagen (notulen) gemaakt. Deze werden op de traditionele manier en conform de geldende wet- en regelgeving gearchiveerd in het gemeentelijke archief. Echter sinds het uitzenden van de raadsvergaderingen worden er geen verslagen meer gemaakt, maar zijn de audiovisuele verslagen de notulen van de raadsvergadering. Vanaf die tijd wordt er gewerkt met videotulen. Ook deze videotulen dient de gemeente, conform de wet- en regelgeving, duurzaam te bewaren. Hoewel de aanbieder van de van het raadsinformatiesysteem (RIS) deze videotulen opslaat en enige tijd zal bewaren, is de archiefzorg een plicht van de gemeente zelf. Videoverslagen moeten bij de gemeente worden gearchiveerd en na een periode van maximaal 20 jaar (per 2021: 10 jaar) worden overgebracht naar de archiefbewaarpplaats/het e-depot van de gemeente.

⁹ Voorbereidingscommissie, Auditcommissie, Presidium, Werkgeverscommissie, Rekenkamer, Commissie Klankbordgesprekken burgemeester, Werkgroep 8 maart, Raadswerkgroep Sociaal Domein en (ad-hoc) werkgroepen.

Eventueel kan de gemeente afspraken met de leverancier maken over het (tijdelijk) bewaren en overdragen van de videoverslagen of de opnames direct opnemen in het e-depot. Hierover zullen, in afstemming met het team Data, Informatiemanagement & Technologie (DI&T), afspraken met NotuBiz gemaakt moeten worden om de videotulen goed en duurzaam te bewaren.

2.1.3 Actualiseren verordeningen

Naast verschillende gemeentelijke verordeningen, zijn er ook verordeningen specifiek voor de gemeenteraad. Denk daarbij aan het Reglement van Orde (RvO) voor de vergaderingen van de gemeenteraad of de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden. Nieuwe of gewijzigde wetgeving werkt vaak door in deze verordeningen, maar daarnaast kunnen ook nieuwe of andere inzichten vanuit de gemeenteraad aanleiding zijn om de verordeningen te actualiseren. In de periode 2025-2027 worden de verordeningen van de gemeenteraad doorgenomen om te controleren of de verordeningen geactualiseerd moeten worden naar aanleiding van nieuwe of gewijzigde wetgeving. Daarnaast zal de griffie na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 en na afstemming met de nieuw gekozen gemeenteraad het RvO actualiseren.

2.2 Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Op 18 maart 2026 mogen de inwoners van Smallingerland naar de stembus om de nieuwe gemeenteraad te kiezen. De gemeenteraadsverkiezingen brengen altijd extra werkzaamheden met zich mee voor de griffie. Daarom zal zeker in de tweede helft van 2025 en in de eerste helft van 2026 extra inspanningen worden verwacht van de griffie.

2.2.1 Vertrek gemeenteraad 2022-2026

Met de komst van een nieuwe gemeenteraad, vertrekt er ook een gemeenteraad. Tijdens de laatste raadsvergadering van de "oude" gemeenteraad zal er afscheid worden genomen van de raadsleden en fractievertegenwoordigers die niet meer terugkeren in de raad. De griffie organiseert alle zaken die hierbij komen kijken. Denk daarbij aan een afscheidsreceptie en diverse praktische zaken. Ook zal de griffie een overdrachtsdocument opstellen van de gemeenteraad 2022-2026 aan de gemeenteraad 2026-2030. Tevens stelt de griffie een draaiboek "*(In-) formatie*" op. Dit om het proces van de (in-) formatie zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen.

2.2.2 Activiteiten in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen

De organisatie van de verkiezingen ligt bij het Team Klantcontact. Maar in aanloop naar de verkiezingen zijn er ook diverse activiteiten die worden opgepakt door de griffie. Denk daarbij aan het organiseren van een bijeenkomst voor de lijsttrekkers/ campagneleiders, het organiseren van het slotdebat/ lijsttrekkersdebat, het organiseren en faciliteren van een stemhulp, opkomst bevorderende activiteiten en het samen met Team Klantcontact organiseren van de uitslagenavond op 18 maart 2026.

2.2.3 Activiteiten na de gemeenteraadsverkiezingen

Ook na de verkiezingen is de griffie nog actief met verschillende activiteiten om de nieuw gekozen gemeenteraad een goede start te geven. Na de duidingsbijeenkomst zal de griffie de informatiefase ondersteunen en zal het de, door de partijen aangewezen, informateur begeleiden en adviseren. Na de informatiefase zal de griffie, namens de gemeenteraad, de rol van procesbewaker op zich nemen tijdens de formatiefase. Zodra de formatiefase is afgerond ondersteunt de griffie het proces van de voordracht kandidaat wethouders. Daarbij gaat het om de integriteitstoets van kandidaat wethouders en de formele voordracht aan de gemeenteraad.

2.2.4 Komst nieuwe gemeenteraad

Na 18 maart 2026 zullen de toegelaten raadsleden en benoemde fractievertegenwoordigers hun werkzaamheden oppakken. Daarbij zal de griffie ondersteuning bieden door diverse praktische zaken te regelen zoals het verstrekken van tablets, organiseren NotuBiz-accounts, actualiseren Politiek Portaal, portretfoto's, indeling raadzaal, voorstel benoemingen in commissies en personele- en administratieve zaken nieuwe raadsleden/ fractievertegenwoordigers.

2.2.5 Start nieuwe gemeenteraad

Om de nieuwe gemeenteraad snel wegwijs te maken in het raadswerk, wordt er een inwerkprogramma opgezet door de griffie. Dit programma start met een tweedaagse met de gemeenteraad op een externe locatie. Tijdens deze tweedaagse staat de positie van de gemeenteraad centraal en worden de raadsleden/ fractievertegenwoordigers wegwijs gemaakt in verschillende zaken rond het raadswerk. Naast een inhoudelijk programma is er ruimte om kennis met elkaar te maken. Het inwerkprogramma krijgt een vervolg op de dinsdagavonden dat er geen raadsvergaderingen zijn gepland. Onderwerpen die voor het zomerreces 2026 aan de orde komen zijn kennismaken met de gemeentelijke organisatie, cursus gemeentefinanciën, training integriteit en praktische zaken rond raadsvergaderingen. Na de zomervakantie 2026 krijgt het inwerkprogramma een vervolg met onderwerpen zoals debat- en vergadertechnieken, training voorzitters, kennismaken samenwerkingspartners, introductie Sociaal Domein en Fysiek Domein en de controletoren (Rekenkamer, Accountant en Controller) van de gemeenteraad. Ook zal de griffier één-op-één gesprekken voeren met de gekozen raadsleden. Doel van deze gesprekken is om, indien nodig, kennis te maken en daarnaast ook helder te krijgen wat de verwachtingen zijn van de raadsleden voor de raadsperiode 2026-2030 en wat zij daarbij verwachten van de griffie. Tevens zal er worden gekeken naar de behoefte om een "klasje" te starten voor nieuwe raadsleden en fractievertegenwoordigers. Dit om te realiseren dat nieuwe raadsleden/ fractievertegenwoordigers snel wegwijs worden gemaakt in het raadswerk.

2.3 Zichtbaarheid en vindbaarheid van de raad

In 2023 heeft de gemeenteraad het raadscommunicatieplan "*Samen sterk, bouwen aan een betrokken Smalingerland*" vastgesteld. Duidelijke wens van de gemeenteraad is om de zichtbaarheid en vindbaarheid van de gemeenteraad te vergroten. Daarom zijn in dit plan zijn diverse activiteiten opgenomen om invulling te geven aan deze opdracht vanuit de gemeenteraad. Ook in de periode 2025-2027 worden deze activiteiten opgepakt door de griffie

2.3.1 Jongeren en de gemeenteraad

De afgelopen jaren is met veel succes het programma "*Democracity*" aangeboden aan de groepen 7/8 van de basisscholen in Smalingerland. Tijdens dit rollenspel werken leerlingen gezamenlijk aan de opbouw van een fictieve stad. Met een beperkt budget is het niet mogelijk om alles te realiseren. Hierdoor leren de leerlingen om gezamenlijk keuzes te maken. Elk voorjaar krijgen basisscholen de gelegenheid om zich in te schrijven voor dit programma. Deze activiteit wordt in 2025-2027 voortgezet.

Daarnaast zal, vanaf 2025, voor leerlingen in het voortgezet onderwijs in Smalingerland het programma "*Klassenbezoek@Gemeentehuis*" worden aangeboden. Hierbij krijgen zij een gastles. Tijdens een rollenspel waarbij de jongeren in de rol van raadsleden stappen, kunnen ze nadenken over aansprekende onderwerpen, zoals het opzetten van een popfestival. Hierdoor krijgen ze niet alleen inzicht in de werking van de gemeenteraad, maar leren ze ook hoe ze hun eigen ideeën en passies kunnen verbinden met de politieke processen op lokaal niveau.

In 2026 wordt voor MBO-studenten in Smallingerland weer het programma "*Tienskip*" aangeboden. Tijdens de projectdagen van *Tienskip* krijgen jongeren de kans om aan te geven waar ze problemen zien in hun eigen omgeving. Onder begeleiding van een expert, bijvoorbeeld een raadslid, wisselen de jongeren binnen groepjes van gedachten over de aangegeven problemen. Vervolgens gaan ze nadenken over welke rol ze zelf kunnen spelen om deze problemen op te lossen. Een raadslid wijst op de rol die de gemeenteraad en de gemeente kunnen spelen in de betreffende kwestie. Dit proces biedt jongeren de mogelijkheid om vanuit hun eigen interesses te leren over hoe de lokale politiek werkt.

Bij voornoemde projecten werkt de griffie samen met ProDemos en *Tienskip*. Hierbij heeft de griffie een ondersteunende en faciliterende rol.

2.3.2 Social media en huis-aan-huis blad

Als het gaat om de zichtbaarheid van de gemeenteraad zijn er de afgelopen periode al stappen gezet met de tweewekelijkse publicatie van "*Raadslid aan het woord*" in het huis-aan-huis blad *Actief*. De komende periode wordt ook ingezet om de zichtbaarheid van de gemeenteraad op social media te vergroten. Tevens wordt gekeken naar de inzet van visuele communicatiemiddelen (filmpjes en infographics) om de zichtbaarheid te vergroten.

2.3.3 Politiek Actief

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is in het voorjaar van 2025 de cursus "*Politiek Actief*" aangeboden aan belangstellende inwoners. Gekeken zal worden of deze cursus ook in de periode 2025-2027 aangeboden kan worden. Dan is daarbij niet zozeer het doel om mensen kennis te laten maken met de gemeenteraad en het raadswerk in aanloop naar de verkiezingen, maar meer als een cursus voor belangstellende inwoners die meer willen weten over de gemeenteraad en zijn werk.

2.4 (Inwoners) participatie

Zoals hiervoor reeds is aangegeven is de "*Wet versterking participatie op decentraal niveau*" van kracht geworden. Naar aanleiding van deze wet zal naar verwachting eind 2025 de Participatievisie en de Participatieverordening ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Bij de totstandkoming van deze documenten heeft de Werkgroep 8 maart een klankbordrol waarbij de griffie advies en ondersteuning biedt.

2.4.1 Participatie en de gemeenteraad

Binnen het besluitvormingsproces van de gemeenteraad van Smallingerland is er ruimte voor (inwoners) participatie. Het onderdeel De Ronde Tafel biedt bij uitstek ruimte aan inwoners, ondernemers, verenigingen, instellingen, etc. om informatie mee te geven bij voorstellen die worden aangeboden aan de gemeenteraad. Maar naast De Ronde Tafel kent de gemeenteraad ook het onderdeel Het Plein. Hierbij kunnen inwoners op een laagdrempelige manier zaken onder de aandacht brengen van de gemeenteraad. De ervaring leert dat het onderdeel Het Plein de laatste tijd minder vaak wordt gebruikt, daarom zal de komende tijd dit onderdeel extra onder de aandacht worden gebracht bij de inwoners van Smallingerland.

2.5 Informatieontsluiting

Als raadslid of fractievertegenwoordiger ontvang je veel informatie. Dit is natuurlijk cruciaal om invulling te geven aan het raadswerk. Tegelijkertijd zorgt die stroom aan informatie er voor dat de volksvertegenwoordiger vaak "door de bomen het bos niet meer ziet". Om het raadswerk behapbaar en aantrekkelijk te houden, is het zaak om de beschikbare informatie op een makkelijke manier te ontsluiten.

2.5.1 Ontsluiten raadsinformatiesysteem (RIS)

Het raadsinformatiesysteem (NotuBiz) bevat een schat aan informatie, alleen het vinden van de relevante informatie is vaak een opgave voor raadsleden/ fractievertegenwoordigers. Vanzelfsprekend kan de griffie daarbij behulpzaam zijn, echter nog mooier zou zijn als het RIS makkelijker toegankelijk is. De ontwikkelingen rond AI kunnen daarbij behulpzaam zijn. Door de griffie wordt daarom in de periode 2025-2027 gekeken naar de mogelijkheden die AI biedt om de informatie uit het RIS beter en makkelijker te ontsluiten.

2.5.2 Het raadslid, de griffie en AI

Steeds vaker maken raadsleden en fractievertegenwoordigers gebruik van AI bij hun raadswerk. Tijdens de studiedag 2025 is dit onderwerp besproken. Het staat natuurlijk ieder raadslid of fractievertegenwoordiger vrij om al dan niet gebruik te maken van de mogelijkheden die AI biedt. Echter daarbij is wel de vraag wat betekent deze ontwikkeling voor het raadswerk en voor het werk van de griffie. Wijzigt hierdoor het werk van de griffie? Is er nog sprake van een gelijk speelveld in de gemeenteraad, waarbij het ene raadslid AI volledig omarmt en het andere raadslid principiële bezwaren heeft? Hoe ga je om met de informatie/ data die wordt gebruikt? Is Friestalige data goed te ontsluiten? Welke mogelijkheden biedt NotuBiz om binnen het RIS of de vergaderapplicatie NotuBox AI in te zetten? Kortom het is zaak voor de griffie om zich hier verder op te oriënteren en de gemeenteraad daarbij te adviseren.

2.5.3 E-mail stroom en aanmeldingen

De ervaring leert dat er vanuit de griffie dagelijks vele e-mails worden verzonden aan de gemeenteraad. Bij de griffie is de vraag ontstaan hoe het raadslid of fractievertegenwoordiger daar nog enigszins overzicht in kan houden. Daarnaast is het ene e-mailbericht belangrijker dan het andere e-mailbericht. Daarom wil de griffie een zogenaamd "klantresearch" uitvoeren om te kijken hoe de stroom van e-mails gestroomlijnd kunnen worden of te onderzoeken of er wellicht alternatieven denkbaar en wenselijk zijn. Dit geldt ook voor de aanmeldingen voor activiteiten die voor de gemeenteraad worden georganiseerd. De griffie wil onderzoeken of er een efficiëntere mogelijkheid is voor raadsleden en fractievertegenwoordigers om zich aan- of af te melden voor activiteiten en bijeenkomsten.

2.6 Regionale samenwerking

In de hiervoor geschetste ontwikkelingen rond het werk van de gemeenteraad, wordt ook de regionalisering genoemd. Steeds vaker besluiten gemeenten, maar ook andere partijen, om de samenwerking te zoeken in de regio. Natuurlijk zijn daar de formele samenwerkingsverbanden via de gemeenschappelijke regelingen. In het kader van "grip op de regio" zijn daar de laatste jaren al goede stappen gezet, o.a. door de recente wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, om de positie van de gemeenteraad te bewaken binnen de formele samenwerkingsverbanden. Echter de uitdaging ligt nu eerder bij de informele samenwerkingsverbanden die ontstaan op het niveau van portefeuillehouders of die worden geïntroduceerd vanuit provincie, rijksoverheid of publiek-private samenwerking.

Ter illustratie, in de provincie Fryslân zijn er maar liefst 109 verschillende bovenlokale samenwerkingsconstructies¹⁰. Bij veel van deze samenwerkingsverbanden is de gekozen volksvertegenwoordiging uit beeld of wel erg op afstand gezet, dit terwijl bij diverse samenwerkingsverbanden wel keuzes worden gemaakt die van invloed zijn op de gemeente (bijv. Friza, Friese Energietafel (voorheen RES), Fries Bestuursakkoord Waterketen, Data Fryslân, Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân, Circulair Friesland, etc.).

2.6.1 De gemeenteraad regionaal beter in positie

Nu bestuurders en ambtelijke adviseurs steeds vaker en makkelijker de samenwerking vinden in de regio, betekent dit voor de gemeenteraad dat deze ook zou moeten nadenken wat dit betekent voor de rol van de gemeenteraad. Hoe verhoudt de gemeenteraad zich tot de regio, wil het daar positie in nemen of is dit iets voor bestuurders en ambtenaren? Op dit moment ontbreken daarover heldere kaders vanuit de gemeenteraad. Zo kent de gemeente geen "*Nota Verbonden partijen*"¹¹. Daarmee is dus ook niet duidelijk wanneer de gemeente(raad) Smallingerland wel en wanneer niet de samenwerking zoekt in de regio. Vanuit de griffie wordt geadviseerd om als gemeenteraad het gesprek aan te gaan of het wenselijk is om te komen tot kaders rond regionale samenwerking en zo ja wat die kaders dan zouden moeten zijn en wat de rol van de gemeenteraad dan zou moeten zijn. Dit om als gemeenteraad ook beter in positie te komen en vooraf ook richting mee te geven bij het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden.

2.7 Team Griffie

De griffie ondersteunt en adviseert de gemeenteraad, de raadsleden en de fractievertegenwoordigers. Uit de analyse¹² op de heidag van de griffie bleek dat het griffieteam van Smallingerland loyaal, collegiaal, goed op elkaar ingespeeld, verantwoordelijk (eigenaarschap), vakbekwaam en betrokken is. Dit is de kracht van het griffieteam. Groei is er in het team nog mogelijk als het gaat om het impliciete expliciet te maken (niet denken voor de ander), het elkaar informeren en het vaker en bewust stil staan bij het functioneren van het team om van daaruit stappen te zetten om door te ontwikkelen en te leren.

2.7.1 Samenstelling griffie

In onderstaande overzicht is de huidige samenstelling van de griffie Smallingerland opgenomen. In totaal bestaat de griffie uit 3,73 fte. In vergelijking¹³ met andere gemeenten uit de gemeentegrootte 40.000-65.000 inwoners (gemiddeld aantal fte 4,7 fte) zit Smallingerland qua fte aan de onderkant. Gelet op het huidige takenpakket en de werkzaamheden is de huidige samenstelling op dit moment voldoende. Mocht de ambitie van de gemeenteraad wijzigen en blijken dat de huidige bezetting ontoereikend is, dan vindt daarover het gesprek plaats met de werkgeverscommissie.

¹⁰ <https://www.samenfryslan.nl/>

¹¹ De Nota Verbonden partijen is een kaderstellend document waarin de uitgangspunten zijn opgenomen over regionale samenwerking.

¹² Core Values Index (CVI) kernwaarden assessment

¹³ Griffiemonitor 2025 <https://www.necker.nl/nieuws/de-griffiemonitor-2025/>

Samenstelling griffie Smallingerland

- Griffier (1 fte)
- Adjunct griffier/ secretaris Rekenkamer (0,89 fte)
- Raadsadviseur communicatie en participatie (0,67 fte)
- Griffiemedewerker (0,67 fte)
- Griffiemedewerker (0,5 fte)

2.7.2 Doorontwikkeling griffie

Tijdens de heidag van de griffie werd duidelijk dat in de waan van de dag op de griffie, vaak onvoldoende de tijd wordt genomen om even stil te staan bij het functioneren van het team. Afgesproken is om, naast het reguliere overleg op dinsdag, elk kwartaal ruimte te maken om expliciet stil te staan bij het functioneren van het team. Dit aan de hand van een open gesprek of aan de hand van een casus/proces of dit griffieplan. Elk jaar wordt er een heidag georganiseerd om als team een onderwerp verder te verdiepen of de voortgang van het griffieplan te bespreken.

2.7.3 Individuele ontwikkeling medewerkers griffie

Naast de ontwikkeling van het team moet er ook ruimte zijn voor de ontwikkeling van de teamleden. Daarbij kan het gaan om persoonlijke ontwikkeling, maar ook om het opdoen van nieuwe kennis rond het raadswerk of griffiewerk. Hiervoor is tijd en budget beschikbaar.

2.7.4 Beschikbare middelen

Voor de uitvoering van dit griffieplan zijn er naast de capaciteit vanuit de griffie ook middelen nodig. Naar verwachting kunnen de meeste activiteiten uit het bestaande budget worden gedekt. Voor een aantal activiteiten zullen er eenmalige of structurele middelen aan de gemeenteraad worden gevraagd. Hierover zullen afzonderlijke voorstellen worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Bijlage

Basistaken griffie Smallingerland

Werkzaamheden	Wie betrokken
<p>Vorbereiden, bijwonen en afhandelen De Ronde Tafel, Het Debat en Het Besluit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vorbereiden voornoemde vergaderingen (agenda's opstellen, vergaderstukken verzamelen, ingekomen stukkenlijsten, publiceren Notubox, etc.); • Vorbereidingscommissie (advies schrijven bij raadsvoorstellen, activiteitenplanning, ingekomen stukkenlijsten, publiceren Notubox, etc.); • Aanwezig bij de vergaderingen; • Opstellen diverse besluitenlijsten. 	<p>Griffiemedewerker</p> <p>Griffiemedewerker</p> <p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>
<p>Verzorgen van in- en uitgaande correspondentie, contacten met inwoners en organisaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inkomende en uitgaande brieven uit zaaksysteem, e-mails en telefoontjes • Uitnodigen gasten Ronde Tafel 	<p>Griffiemedewerker</p> <p>Griffiemedewerker</p>
<p>Facilitaire zaken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van informatiecarrousel, raadsactiviteiten, werkbezoeken, reserveren vergaderzalen, catering, ICT-faciliteiten en andere technische faciliteiten. 	<p>Griffiemedewerker</p> <p>Griffiemedewerker</p>
<p>Organisatie van procesmatige activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facturen verwerken • Presentiegelden, fractievergoedingen etc. • Wisselingen raadsleden en fractievertegenwoordigers • Opstellen vergaderschema's 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffiemedewerker</p>
<p>Ondersteuning Rekenkamer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Secretaris Rekenkamer • De adjunct –griffier is secretaris Rekenkamer 	<p>Adjunct-griffier</p>

<p>Monitoren afspraken raad en college</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afdoening ingekomen stukken, raadsbrieven, schriftelijke vragen, mondelinge vragen, technische vragen, toezeggingen, moties, etc. • Publiceren definitieve besluitenlijsten, moties, amendementen, etc. in Notubox/ website 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffiemedewerker</p>
<p>Nieuwsbrieven en weekberichten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versturen van nieuwsbrieven en weekberichten aan de gemeenteraad 	<p>Griffiemedewerker</p>
<p>Verordeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren en opstellen verordeningen van de raad (RvO, gedragscode integriteit, rechtspositie, etc.) 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>
<p>Raadscommunicatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beheer social media kanalen gemeenteraad/ website • Rubriek Raadslid aan het woord • Schrijven teksten • Ontwikkelen uitingen raadscommunicatie 	<p>Raadsadviseur communicatie en participatie</p>
<p>Participatie en burgerschap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van Democracy, Klassenbezoek@Gemeentehuis, Tienskip en Politiek Actief • Jongeren en de gemeenteraad 	<p>Raadsadviseur communicatie en participatie</p>
<p>Adviseren raadsleden/ fractievertegenwoordigers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren over moties, amendementen, schriftelijke vragen, etc. 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>
<p>Adviseren ambtelijke organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren over voorstellen aan de raad, besluitvormingsproces, informatiecarrousel, etc. • Verzorgen training "Werken in politiek bestuurlijke omgeving" 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>

<p>Diverse raadscommissies en (raads) werkgroepen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren, ondersteunen en adviseren van Auditcommissie, Voorbereidingscommissie, Werkgeverscommissie, Presidium, Commissie Klankbordgesprek en diverse werkgroepen. 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>
<p>Diverse afstemmingsoverleggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Driehoeksoverleg burgemeester-secretaris en griffier • Voorbereidingsoverleg raadsvergadering burgemeester en griffier • Griffierskring Fryslân • Griffierskring Zuid Oost Fryslân 	<p>Adjunct-griffier</p> <p>Griffier</p>
<p>Andere overlegvormen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurslid Griffierskring Fryslân 	<p>Adjunct-griffier</p>
<p>Leiding geven</p> <ul style="list-style-type: none"> • De griffier geeft leiding aan de griffie. 	<p>Griffier</p>

Onderwerp: 2025-089025 FW: Parkeerproblematiek rondom Sportpark Douwekamp Opeinde 161025

Verzonden: donderdag 16 oktober 2025 11:08

Aan: Servicecentrum <servicecentrum@smallingerland.nl>

Onderwerp: Parkeerproblematiek rondom Sportpark Douwekamp Opeinde 161025

Geachte gemeenteraad van Smallingerland,

Eigenlijk hoeven bijgaande foto's geen toelichting. Want de parkeerproblemen rondom de straten van het Sportpark Douwekamp Opeinde zijn u al lang bekend. Dus doe er wat aan!! Wij kunnen soms niet eens met de "normale" auto laat staan met de Camper van de oprit af komen of moeten dusdanig veel sturen met "meer" kans op schade. Bijkomend feit is ook nog dat "ze" aan de verkeerde en verboden wegkant parkeren. Geld te verdienen dus!!

Ik hoop op een passend antwoord en niet van "het heeft onze" aandacht want dan blijft u er weer "bij" zitten.

Zou u zo vriendelijk willen zijn deze mail middels "beantwoorden" als gelezen te bevestigen.

Met vriendelijke groet,

Vul de geadresseerde in

Datum
21 oktober 2025

Ons kenmerk
U202500635
Lbr. 25/049

Telefoon

Bijlage(n)
1

Onderwerp
Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven

Geachte leden van college en raad,

Via deze ledenbrief informeren we u over de compensatie van medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven in 2025. Voor een deel van de gemeenten is actieve inzet vereist, terwijl voor andere gemeenten slechts beperkte actie nodig is. Gezien de brede doelgroep van deze compensatie en de wenselijkheid van een uniforme uitvoering daarvan, is het van belang alle gemeenten hierover te informeren.

Achtergrond

Door de samenloop van verschillende belastingmaatregelen in 2025 gingen parttime medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven er enkele tot soms tientallen euro's netto per maand op achteruit ten opzichte van 2024. Het kabinet besloot op Prinsjesdag € 40 miljoen beschikbaar te stellen om deze groep in 2025 te compenseren. Daarmee is er erkenning voor de tienduizenden medewerkers, mede dankzij de inzet van Cedris, de vakbonden en een grote groep ondernemingsraden, gesteund door de VNG.

Compensatie 2025

Het kabinet compenseert alle medewerkers die vallen onder de CAO's Aan de Slag en SW voor de negatieve gevolgen van de belastingmaatregelen. Via het [amendement Van Kent](#) komt dit jaar € 40 miljoen beschikbaar en in de uitwerking komt dit neer op €504,- bruto per persoon, voor geheel 2025. In overleg met het ministerie van SZW, Cedris en Divosa is besloten iedere medewerker onder de CAO's Aan de Slag en SW hetzelfde bedrag uit te keren, ongeacht de omvang van het dienstverband en de loonschaal waarbinnen iemand werkzaam is. Zo blijft de compensatie uitvoerbaar en wordt geen onderscheid gemaakt tussen medewerkers.

In het [Gemeentenuws van SZW 2025-5](#) staat dat de uitkering van deze Decentralisatie uitkering (DU) loopt via de grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband. Op vng.nl vindt u [de lijst van gemeenten](#), inclusief de bedragen die bij de decembercirculaire 2025 uitgekeerd worden. Voor spoedige besluitvorming treft u bijgaand een concept collegevoorstel aan.

Geen invloed op aanvullende bijstand

Een substantieel deel van de medewerkers in de sociaal ontwikkelbedrijven werkt parttime en heeft een salaris op het wettelijk minimumloon. Daardoor kan sprake zijn van aanvullende bijstand. Dit zou betekenen dat als zij de compensatie krijgen, dit (deels) wordt verrekend met deze uitkering. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid roept gemeenten in het [Gemeentenuws van SZW 2025-5](#) op de €504,- bruto compensatie in die gevallen niet te verrekenen met deze aanvullende bijstand. De VNG en Divosa onderschrijven dit van harte, omdat het vrijlaten van dit bedrag zorgt dat de medewerkers daadwerkelijk baat hebben bij de compensatie. Door de medewerkers in de uitvoering te wijzen op deze vrijlating kunt u bijdragen aan het voorkomen van ongewenste terugvorderingen. Daarom doen wij hierbij de oproep om geen bijstandsrechtelijke consequenties te verbinden aan het verkrijgen van de compensatie.

Jaren ná 2025

Op Prinsjesdag is bekendgemaakt dat ook voor 2026-2028 een (lagere) compensatie zou worden uitgekeerd. Maar met de [aangenomen motie van Klaver en Kouwenhoven](#) verwachten we dat er aanpassingen komen in het Belastingplan 2026, die ook ten goede komen aan deze groep mensen. Het is op dit moment niet in te schatten hoe de uitwerking eruit komt te zien en of wellicht een compensatie uitgekeerd dient te worden in de jaren ná 2025. De VNG, Cedris en Divosa houden de ontwikkelingen in de gaten. Wij informeren u als daar aanleiding toe is.

Bijlage: concept collegebesluit, voor gemeenten die de DU ontvangen

Met vriendelijke groet, Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

NOTITIE

Onderwerp : Concepttekst voor collegebesluit voor inzet middelen voor compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijf
Van : Juriaan Vrind en Melvyn Varlack
Aan : **College van burgemeester en wethouders van gemeenten die de DU ontvangen**
Datum : 21-10-2025

Voorstel aan het college

1. **In te stemmen met het doorzetten van de ontvangen decentralisatie-uitkering van € [bedrag] naar het sociaal ontwikkelbedrijf [naam SOB];**
 2. **De middelen specifiek in te zetten voor compensatie van negatieve inkomensgevolgen voor medewerkers onder de CAO Aan de Slag en CAO SW, als gevolg van wijzigingen in het belastingplan 2025.**
-

Samenvatting

Het Rijk stelt via een decentralisatie-uitkering middelen beschikbaar om medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven te compenseren voor negatieve inkomenseffecten door fiscale maatregelen. Deze groep is bovengemiddeld geraakt, omdat zij vaak parttime werken tegen minimumloon en weinig mogelijkheden hebben hun inkomen te verbeteren. Op aandringen van Cedris, vakbonden, ondernemingsraden en de VNG is voor 2025 een landelijke oplossing afgesproken.

Als grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband ontvangt Gemeente [uw naam] hiervoor een decentralisatie-uitkering van € [bedrag]. Dit komt overeen met een bedrag van € 504 per medewerker. Conform de gemaakte afspraken tussen VNG, Cedris en het Rijk worden deze middelen volledig doorgezet naar het sociaal ontwikkelbedrijf [naam SOB], zodat zij de medewerkers kunnen compenseren voor de nadelige financiële gevolgen. Een klein (rest)bedrag is bedoeld voor de uitvoeringslasten van sociaal ontwikkelbedrijven.

Aanleiding en achtergrond

Met ingang van 2025 zijn wijzigingen in het belastingplan doorgevoerd die voor bepaalde inkomensgroepen leiden tot een lager netto inkomen. Dit treft vooral medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven die werkzaam zijn in beschut werk, met loonkostensubsidie of onder de WSW. Zij werken vaak parttime tegen het minimumloon en hebben daardoor weinig mogelijkheden om hun inkomenspositie te verbeteren. Meer informatie is beschikbaar via de VNG-website en in het [Gemeentenuws van SZW 2025-5](#).

Financiën

De gemeente ontvangt bij decembercirculaire 2025 een decentralisatie-uitkering van € [bedrag] via het gemeentefonds. Vooruitlopend op de ontvangst van de middelen door het Rijk, worden deze middelen in zijn geheel doorgezet naar het sociaal ontwikkelbedrijf voor snelle uitbetaling aan de medewerkers. Hiermee vallen de middelen budgetneutraal uit voor de gemeente. Verantwoording vindt plaats conform de reguliere afspraken met het sociaal ontwikkelbedrijf.

Risico's en aandachtspunten

- **Doelbinding van middelen:** De middelen dienen aantoonbaar ingezet te worden ter compensatie van de beoogde doelgroep, conform de bestuurlijke afspraken die de VNG heeft gemaakt.
- **Verantwoording:** Het sociaal ontwikkelbedrijf wordt verzocht om verantwoording af te leggen over de besteding van de middelen en de bereikte medewerkers.

Communicatie en uitvoering

Na het collegebesluit informeert de gemeente het sociaal ontwikkelbedrijf schriftelijk over de beschikking van de middelen. Daarbij worden het doel, de voorwaarden en de vereiste verantwoording expliciet vastgelegd.

Besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. De ontvangen decentralisatie-uitkering van € [bedrag] door te zetten naar sociaal ontwikkelbedrijf [naam];
2. De middelen specifiek in te zetten ter compensatie van de negatieve inkomenseffecten voor medewerkers onder de CAO's Aan de Slag en SW;
3. Het sociaal ontwikkelbedrijf te verplichten uiterlijk op [datum] verantwoording af te leggen over de inzet van de middelen en de bereikte doelgroep.

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
13 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-054667

Uw kenmerk

Behandeld door
Trienke Lantinga
0512 - 581 234

Onderwerp

Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls (WBI) Gebiedsontwikkeling Boornbergum

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het besluit van het college d.d. 23 september 2025 om een subsidieaanvraag in te dienen bij het Rijk voor de Woningbouwimpuls (WBI), 7e tranche. Het gaat hierbij om een aanvraag voor de gebiedsontwikkeling Boornbergum.

Wij vinden het belangrijk om u nu al te informeren, omdat de aanvraag vooruitloopt op het proces voor het Masterplan Boornbergum. Gezien de strikte sluitingsdatum van de subsidieregeling (8 oktober 2025) en de onzekerheid of er nog een volgende tranche komt, willen wij deze kans op rijksfinanciering niet laten lopen.

Aanleiding en context

In het najaar van 2024 heeft de gemeente het concept Ruimtelijk Ontwikkelperspectief (ROP) gepubliceerd. Dit document biedt een uitwerking van de Omgevingsvisie en schetst de belangrijkste ruimtelijke opgaven die de komende jaren op Smallingerland afkomen.

Onlangs bent u geïnformeerd over het Masterplan Boornbergum, dat, tegelijk aan én in samenhang met de uitwerking van het ROP, door een integraal en participatief ontwerpproces wordt opgesteld. Begin december 2025 vragen wij u om voorbereidingskrediet voor dit proces beschikbaar te stellen. Het Masterplan Boornbergum wordt vervolgens betrokken in de integrale gemeentebrede afweging bij de uiteindelijke bepaling van de verdeling van de ruimtevraag die wordt opgenomen in het ontwerp ROP. Naar verwachting kan hierover rond de zomer van 2026 besluitvorming plaatsvinden.

Vooruitlopend op deze besluitvorming is echter nu al een aanvraag voor de Woningbouwimpuls ingediend, omdat de 7e tranche was geopend van 15 september tot 8 oktober 2025.

Kern van de subsidieaanvraag

De Woningbouwimpuls is een regeling van het Rijk om woningbouwprojecten met een publiek tekort financieel te ondersteunen. De voorwaarden zijn onder andere:

- minimaal 200 woningen, waarvan minstens 50% betaalbaar;
- start bouw laatste woningen binnen 10 jaar na toekenning;
- maximaal 50% dekking van het publiek tekort via de regeling, de andere 50% door gemeente/overheden.

Op basis van de uitgangspunten uit het concept ROP voor de gebiedsontwikkeling Boornbergum kan worden gesteld dat aan de voorwaarden wordt voldaan.

Zoals u weet is het woningbouwprogramma voor de gebiedsontwikkeling nog niet vastgesteld. In het ontwerpproces voor het Masterplan Boornbergum worden de varianten 200, 400 en 600 woningen uitgewerkt en breed afgewogen. In de subsidieaanvraag zijn 402 woningen opgenomen. Ondanks dat het woningbouwprogramma nog niet is vastgesteld, zijn er gegronde redenen voor dit aantal.

Ten eerste is dit aantal gekozen vanwege de werking van de Woningbouwimpuls: bij minder woningen wordt het subsidieverdrag verlaagd (mits het aantal niet onder de ondergrens van 200 woningen komt), terwijl bij meer woningen het subsidiebedrag niet wordt verhoogd. Ten tweede sluit het aantal van 402 woningen goed aan bij de uitvoeringstermijn van tien jaar na toekenning van de subsidie. Een groter aantal woningen realiseren binnen 10 jaar achten wij niet wenselijk en mogelijk. Vanwege beide redenen is de aanvraag nu gemaximaliseerd op 402 woningen, wat een robuuste aanvraag biedt.

Overigens sluit deze keuze voor het aantal woningen in de subsidieaanvraag een woningbouwprogramma met 600 woningen op langere termijn ook niet uit, aangezien het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief (ROP) een doorkijk geeft tot 2050. Eventuele extra woningen boven de 402 zouden dan later en zonder aanspraak op Woningbouwimpuls-subsidie kunnen worden gerealiseerd.

Kortom, alle varianten (200, 400 en 600 woningen) blijven nog mogelijk, maar de aanvraag is nu gemaximaliseerd om binnen de gestelde voorwaarden de subsidie optimaal te kunnen benutten.

Belang voor Smallingerland

Het indienen van deze subsidieaanvraag is belangrijk omdat het bijdraagt aan versnelling van de betaalbare woningbouw en verlichting van de druk op de woningmarkt. Daarnaast dekt de WBI tot 50% van het publieke tekort, waardoor de gemeentelijke investeringsdruk aanzienlijk lager wordt. Bovendien maakt de subsidie investeringen in infrastructuur en openbare ruimte mogelijk, waarmee de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit in Boornbergum worden versterkt.

Cofinanciering en financiële consequenties

Voorwaarde bij de WBI is dat de gemeente en/of andere overheden 50% van het publiek tekort cofinancieren. Na toekenning van de subsidie wordt het toegekende bedrag en de voorwaarden verwerkt in de op basis van het Masterplan op te stellen grondexploitatie. Naar verwachting wordt de grondexploitatie eind 2026 ter vaststelling aan u aangeboden.

Vervolgproces

- Begin december 2025 wordt u gevraagd om het voorbereidingskrediet voor het Masterplan beschikbaar te stellen.
- Eind 2025 / begin 2026 wordt duidelijk of de subsidie Woningbouwimpuls is toegekend.
- Als de subsidie wordt toegekend, wordt de grondexploitatie inclusief de subsidie ter vaststelling aan uw gemeenteraad voorgelegd. Dit nadat ook het Masterplan is vastgesteld. Wij verwachten dit eind 2026.

Communicatie

Vereniging Dorpsbelangen Boornbergum/Kortehemmen worden telefonisch geïnformeerd over deze subsidieaanvraag, ook wordt deze raadsbrief met hen gedeeld.

Tot slot

Het college vindt het heel belangrijk om nu in te zetten op deze kansrijke subsidieaanvraag. Daarmee geven wij uitvoering aan onze gezamenlijke ambitie om betaalbare woningen te realiseren en de lokale en regionale woningbouwopgave te versnellen en financieel meer haalbaar te maken.

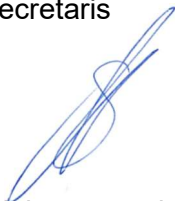
Zodra er duidelijkheid is over de uitkomst van de aanvraag en de financiële consequenties, stellen wij u hiervan op de hoogte.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

Aan leden van de gemeenteraad van Smallingerland

Drachten,
29 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-034553

Uw kenmerk

Behandeld door
Marinke Oud
0512 - 581 234

Onderwerp
Pilot woningdelen

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente Smallingerland wil samen met de woningcorporaties Accolade en WoonFriesland starten met een pilot woningdelen. Huurdersbelang Fryslân ondersteunt deze pilot. In deze brief lichten wij graag toe wat deze pilot inhoudt.

Aanleiding tekort woonruimte

In de gemeente Smallingerland, maar ook landelijk, bestaat er op dit moment een woningtekort. De bestaande woningvoorraad van de woningcorporaties is vaak gericht op gezinnen. Er zijn veel alleenstaanden die op zoek zijn naar een woning. Door het inzetten van de woonvorm woningdelen wil gemeente Smallingerland een oplossing bieden voor dit probleem. In andere gemeentes in Nederland wordt deze woonvorm al succesvol toegepast.

Pilot woningdelen

Het concept woningdelen houdt in dat twee of drie personen samen in een huis gaan wonen. Deze personen voeren geen gezamenlijk huishouden. Elk persoon heeft een eigen slaapkamer. De overige ruimtes in de woning delen zij met elkaar. Iedereen heeft een eigen (kamer)huurcontract.

Doelgroep statushouders

De gemeente Smallingerland heeft een achterstand op de taakstelling huisvesting van statushouders. Eén van de oplossingen om de achterstand in te halen is het toepassen van woningdelen. In eerste instantie wordt de pilot woningdelen opgestart voor de doelgroep statushouders. De bedoeling is dat we samen met Accolade de pilot starten met drie woningen. Met de pilot kijken we vervolgens naar hoe succesvol de woonvorm werkt in de gemeente. Na deze pilot is de intentie om de woonvorm verder uit te breiden, ook voor bijvoorbeeld andere doelgroepen, zoals starters.

Begeleiding

De statushouders ontvangen begeleiding bij de integratie, deze nieuwe vorm van wonen en hun start in Nederland. Deze begeleiding is een samenwerking tussen Vluchtelingenwerk en de gemeente Smallingerland.

Vergunning

Voor elke woning waar gestart wordt met de woonvorm woningdelen, zal de corporatie een vergunning aanvragen. De directe buurtbewoners van een betreffende woning ontvangen een informerende brief over het inzetten van de woning voor deze pilot. Bij vragen kunnen zij in gesprek met de gemeente.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

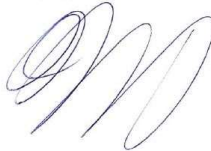
burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

Brief aan de leden

CNV

CMHF Overheid

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum

31 oktober 2025

Kenmerk

U202500690

Lbr. 25/051

LOGA-nr 25/05

Telefoon

-

Bijlagen)

-

Onderwerp

RVU-onderzoek zware beroepen

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van het RVU-onderzoek zware beroepen. In LOGA-brief 25/03 van 2 oktober jl. bent u geïnformeerd over de start van de werkgroep in de zomer.

In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:

1. Achtergrond
2. Tijdpad niet haalbaar
3. Wat hebben partijen tot nu toe gedaan?
4. Welke vraagstukken liggen nog op tafel?
5. Wat betekent dit?
6. Wat kan u doen?
7. Tot slot

LOGA

Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

Landelijk Overleg
Gemeentelijke
Arbeidsvoorwaarden

Datum

31 oktober 2025

Kenmerk

U202500690

Lbr. 25/051

LOGA-nr 25/05

Telefoon

-

Bijlagen)

-

College voor
Arbeidszaken/VNG

WSGO

FNV Overheid

Brief aan de leden

CNV

CMHF Overheid

Onderwerp

RVU-onderzoek zware beroepen

Geachte leden,

Met deze LOGA-brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van het RVU-onderzoek zware beroepen. In LOGA-brief 25/03 van 2 oktober jl. bent u geïnformeerd over de start van de werkgroep in de zomer.

In deze LOGA-brief komen de volgende zaken aan bod:

1. Achtergrond
2. Tijdpad niet haalbaar
3. Wat hebben partijen tot nu toe gedaan?
4. Welke vraagstukken liggen nog op tafel?
5. Wat betekent dit?
6. Wat kan u doen?
7. Tot slot

1. Achtergrond

Tussen kabinet en sociale partners is op landelijk niveau op 18 oktober 2024 een onderhandelingsakkoord gesloten *Gezond naar het pensioen* (hierna: "RVU-akkoord")¹. Deze landelijke afspraak ziet op een structurele en gerichte vervroegde uittredingsregeling voor mensen met zwaar werk vanaf 2026.

Naar aanleiding van die landelijke regeling hebben cao partijen in het *Eindresultaat Cao Gemeenten en Cao SGO 2025-2027*² een afspraak gemaakt voor een nieuwe RVU-regeling in de

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/10/18/bijlage-gezond-naar-pensioen-onderhandelingsakkoord>

² <https://vng.nl/nieuws/eindresultaat-cao-gemeenten-en-cao-sgo-2025-2027>

LOGA

Postbus 11560 | 2502 AN Den Haag

sector gemeenten. De huidige RVU-regeling in artikel 2.11a cao loopt af op 31 december 2025. De nieuwe regeling RVU zware beroepen in artikel 2.11b cao gaat in per 1 januari 2026. De nieuwe cao-regeling heeft als doel werknemers in fysiek en/of psychisch belastende functies een mogelijkheid tot vervroegde uittreding te bieden. De uitwerking van de regeling komt in bijlage 9 van de cao.

Om invulling te geven aan de nieuwe RVU zware beroepen regeling is een paritaire werkgroep opgericht. De werkgroep staat onder extern onafhankelijk voorzitterschap van Marjolijn Olde Monnikhof (directeur bestuurder van CAOP) en wordt ondersteund door het bureau Basis & Beleid. Naast de paritaire werkgroep hebben cao partijen ieder nog deelnemers in een klankbordgroep.

2. Tijdpad niet haalbaar

Partijen hebben in het *Eindresultaat Cao Gemeenten en Cao SGO 2025-2027* van 17 april jl. afgesproken dat het onderzoek naar zware beroepen uiterlijk op 1 november 2025 gereed moet zijn. De werkgroep van cao partijen is in de zomer al van start gegaan, maar het onderzoek is nog niet afgerond. Het voorgenomen tijdpad blijkt niet haalbaar vanwege de korte doorlooptijd en gegeven alle omstandigheden.

Zo blijkt dat het ontbreken van één functiewaarderingssysteem met referentiefuncties in de sector gemeenten, het proces bemoeilijkt. De cao geeft ruimte aan elke gemeente en gemeentelijke organisatie om een eigen functiewaarderingssysteem te kiezen, eigen functietitels te gebruiken en zelf de inhoud van de functie en de weging te bepalen. Dit zorgt voor een grote diversiteit aan functies en onduidelijkheid of functies met dezelfde naam, wel dezelfde functie-inhoud kennen. Idealiter hadden cao partijen op basis van één sectoraal systeem een overzicht van (referentie) functies met zwaar werk gezocht (*zie ook onderdeel 3.*)

Onderdeel van de afspraken in het landelijke RVU-akkoord is dat elke RVU-afpraak wordt gevalideerd door een externe partij, namelijk TNO³. Het “expertisecentrum zwaar werk” van TNO is echter nog niet operationeel. Het LOGA moet te zijner tijd een verzoek aan TNO doen om de zwaar werk functies te valideren.

Aan de hand van het zwaar werk model van TNO - dat nog niet af is - valideert TNO welke functie in de doelgroep van de RVU-regeling als ‘zwaar’ scoort. Daarbij wordt gekeken naar objectieve criteria op het vlak van fysieke-, psychosociale-, cognitieve- en omgevingsbelasting en op werktijden (werken in de nacht, werken in de randen van de nacht, beschikbaarheidsdiensten). Op basis daarvan geeft TNO een advies aan cao-partijen op de aangedragen functies. Bij een negatief advies van TNO hebben cao-partijen een jaar om de RVU-afspraken in lijn te brengen met het landelijke RVU-akkoord.

De sector gemeenten loopt redelijk voorop in het proces van nieuwe RVU-regelingen. Op de landelijke boven-sectorale overlegtafel wordt binnenkort gesproken over hoe er omgegaan kan worden met het niet tijdig implementeren van de “definitie” van zwaar werk en/of de validatie van TNO die niet tijdig plaats kan vinden. Het LOGA en werkgroep volgen dat nauwlettend.

³ [TNO start 'Expertisecentrum Zwaar Werk' voor vroegpensioen | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

3. Wat hebben partijen tot nu toe gedaan?

In de werkgroep zijn verschillende “zwaar werk” modellen bekeken en het LOGA neigt⁴ ernaar om de TNO-methodiek (de zogenaamde *Belastingsmatrix 2.0*) te gebruiken als basis voor de afbakening van zware functies in de sector gemeenten. Deze methodiek is wetenschappelijk onderbouwd, sluit aan op de systematiek van de branche RI&E (Fine en Kinney⁵) en biedt een objectieve en transparante manier om functies te vergelijken.

Vanwege het ontbreken van één gemeentelijk functiewaarderingssysteem met referentiefuncties zijn tien representatieve gemeentelijke functies (zogenaamde “referentiefuncties”) geselecteerd. Deze functies worden zo snel mogelijk beoordeeld door een gecertificeerd deskundige en vervolgens gebruikt om de toepasbaarheid van de TNO-methodiek te toetsen. Dit moet uitwijzen of de TNO-methodiek leidt tot herkenbare en verdedigbare uitkomsten. De selectie van deze referentiefuncties is in samenspraak met de paritaire werkgroep gedaan. Als er meer informatie beschikbaar is, wordt u daarover geïnformeerd.

4. Welke vraagstukken liggen nog op tafel?

Uit voorgaande alinea's blijkt dat partijen nog niet klaar zijn. Zowel de werkgroep als het LOGA moeten nog de nodige vraagstukken uitwerken en daar besluiten over nemen voordat er een uitvoerbare RVU zware beroepen regeling is. Partijen zijn onder andere nog in gesprek met elkaar over:

- De invloed van het arbeidsverleden van de werknemer als deze direct voorafgaand aan de gewenste deelname aan de RVU-regeling geen zwaar werk meer heeft;
- Het vaststellen van een maximale salarisschaal voor deelname aan de RVU-regeling. De extra fiscale ruimte van € 300 bruto per maand die in de cao is opgenomen, kan alleen worden toegekend bij zogenaamde “knellende situaties”. In het landelijke RVU-akkoord is afgesproken dat het toekennen van de extra fiscale ruimte moet worden onderbouwd⁶;
- Welke afspraken kunnen worden gemaakt rondom het mogelijk lokaal toetsen van functies;
- Hoe wordt omgegaan met geschillen en hoe cao partijen de praktijk kunnen monitoren;
- Of individueel maatwerk nog mogelijk is, aangezien het om gevalideerde zware functies moet gaan, en
- Of en hoe met een eventuele overgangperiode kan worden omgegaan, als het LOGA en/of landelijke partijen nog niet gereed zijn in de loop van 2026.

5. Wat betekent dit?

Zoals aangegeven, moeten het LOGA en de werkgroep nog veel zaken uitwerken. Ook TNO en hun expertisecentrum zijn nog niet klaar. Voor de sector gemeenten is de RVU-regeling dan ook **niet** gereed voor 1 januari 2026. Partijen zijn met elkaar in gesprek over wat dit betekent in het licht van de gemaakte afspraken. Wij vragen daarvoor uw geduld en begrip. Zodra er meer bekend is, wordt u daarover geïnformeerd.

⁴ Het TNO-model is nog niet af en cao partijen willen afwachten wat de test met de 10 referentiefuncties aan informatie oplevert.

⁵ <https://www.aeno.nl/risico-inventarisatie-en-evaluatie-ri-e> De Fine en Kinney methode wordt gebruikt bij het opstellen van een RI&E om risico's te kwantificeren. Per veiligheids- en gezondheidsrisico wordt het risico gewogen.

⁶ Artikel 2.11b lid 3 cao en pagina 3 onderdeel 4 van het landelijke RVU-akkoord (zie voetnoot 1).

6. Wat kan u doen?

Wij verzoeken u uw werknemers te informeren over deze brief. Dat de RVU zware beroepen regeling nog niet klaar is.

Voorzover van toepassing, attendeer werknemers die in aanmerking zouden kunnen komen voor de huidige RVU-regeling, dat die regeling in artikel 2.11a cao op 31 december 2025 afloopt.

7. Tot slot

Deze LOGA-brief staat ook op www.vng.nl onder ledenbrieven en op www.wsgo.nl onder publicaties.

Hoogachtend,
Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Janine Jongepier
Secretaris

Aan Raadsfractie CDA
t.a.v. de heer Jacobi

Drachten,
28 oktober 2025

Ons kenmerk
2025-082523

Uw kenmerk

Behandeld door
Wietske Keizer
0512 - 581 234

Onderwerp

Beantwoording raadsvragen over de openbare ruimte

Geachte heer Jacobi,

Op 18 september 2025 heeft u schriftelijke vragen gesteld over een aantal punten in onze openbare ruimte. In deze brief leest u onze antwoorden.

Carpool Drachten Noord

1. *Is het college op de hoogte dat de fietsenstalling van Carpool Drachten Noord al enkele maanden ingegooide ramen heeft?*

Ja, wij betreuren het dat de panelen in de overkapping regelmatig ingegooid worden.

2. *Bent u het met de CDA-fractie eens dat dit niet past bij een toegankelijk en welkom Drachten, waarbij we juist openbaar vervoer en fietsen willen aanmoedigen?*

Ja, wij zijn het met u eens.

3. *Welke stappen neemt het college om ervoor te zorgen dat dit er weer ordelijk en netjes bij komt te liggen?*

We onderzoeken hoe we de fietsenstalling kunnen herstellen. Daarbij kijken we of er een meer vandalismebestendige oplossing mogelijk is in plaats van het opnieuw plaatsen van (plexi)glasplaten.

Blotevoetenpad Vrijburgh

1. *In communicatie vanuit de gemeente wordt met enige regelmaat het Blotevoetenpad in Vrijburgh gepromoot. Is het college ervan op de hoogte dat het Blotevoetenpad deels is ontmanteld?*

Nee, wij waren hiervan niet op de hoogte.

2. *Bent u voornemens het Blotevoetenpad te herstellen en op welke termijn?*

Ja, het pad wordt komend voorjaar hersteld. En blijft dan in onderhoud bij de buitendienst.

Onkruid tussen de bestrating en in putten

1. *Is het college op de hoogte van de overlast door overmatig onkruid in putten en tussen de bestrating in diverse wijken van onze gemeente?*

Ja, wij zien dat er vanaf het voorjaar tot ongeveer november meer meldingen gedaan worden over onkruid in het straatbeeld dan in de winterperiode. Meldingen worden geregistreerd, afgehandeld en zoveel mogelijk verholpen.

2. *Worden er structurele controles uitgevoerd op putten om te voorkomen dat deze verstopt raken door begroeiing?*

Ja, één keer per jaar worden de kolken geïnspecteerd en leeggezogen.

3. *Kan het college aangeven of er signalen zijn van inwoners over deze situatie, en hoe wordt met deze meldingen omgegaan?*

Klachten over wateroverlast bij straatkolken en onkruid worden geregistreerd bij de buitendienst en daarna vlot opgepakt.

4. *Wat ons betreft moet de woonomgeving van de gemeente aantrekkelijk en leefbaar zijn. Hoe verhoudt het huidige beleid zich tot het bieden van een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving?*

Het beleid is om op de woonomgeving sober en doelmatig te onderhouden. En actief te reageren op meldingen die gedaan worden. We doen ons uiterste best om actief het onkruid te lijf te gaan. Met een borstelmachine verwijderen we het onkruid. Een veegauto rijdt er achteraan en ruimt het onkruid op. Chemische middelen inzetten voor onkruidbeheersing is in Nederland verboden. Ze vormen een bedreiging voor water en de biodiversiteit. In Smallingerland is in de jaren zeventig van de vorige eeuw al gestopt met de inzet van chemische bestrijdingsmiddelen (zoals Glyfosaat) voor onkruidbestrijding. Kiezen voor duurzaamheid (borstelen) heeft wel een prijs. Een

straatbeeld volledig vrij van onkruid is daarmee niet haalbaar. We borstelen het gehele jaar door onkruid, maar vanaf het voorjaar tot het najaar kunnen we met ons beschikbare materieel de groei van onkruid niet volledig bijhouden. Hierdoor is in het straatbeeld onkruid te zien. Vanaf november hebben wij tijd om Smallingerland geheel onkruidvrij te borstelen. Tot het voorjaar, wanneer de groei weer begint. Daarbij bepalen de weersomstandigheden de mate van groei van onkruid. Bij weersomstandigheden zoals van dit afgelopen seizoen, van warmte afgewisseld met regenwater tiert het onkruid welig.

5. *Is het college voornemens maatregelen te nemen om het onkruid tussen de tegels actiever tegen te gaan? Zo ja, welke maatregelen zijn dit? Zo nee, waarom niet?*

Er zijn op dit moment geen mogelijkheden om het onkruid tussen de tegels actiever tegen te gaan. Hiervoor is binnen de budgetten niet genoeg materieel en personeel beschikbaar.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

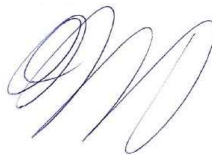
burgemeester en wethouders,

secretaris

Siebren van der Berg

burgemeester

Fred Veenstra

Aan de gemeenteraad

Utrecht, 29 oktober 2025

Betreft: Sterke pleegzorg – aandacht voor continuïteit, kwaliteit en innovatie

Geachte raadsleden,

In de Week van de Pleegzorg 2025 vragen wij – De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP), het Landelijk Overleg Pleegouderraden (LOPOR) en Ondersteuning Pleeggezin (OP) – uw aandacht voor een belangrijk onderwerp: pleegzorg. In Nederland zetten duizenden gezinnen zich met hart en ziel in om kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen een veilige plek te bieden. Maar pleegzorg staat onder druk. Steeds minder gezinnen beginnen eraan, terwijl de behoefte juist groeit.

Pleegzorg: een onmisbare vorm van jeugdhulp

Pleegzorg is van grote waarde voor kinderen die (tijdelijk) niet bij hun ouders kunnen wonen. Toch daalt het aantal beschikbare pleeggezinnen al jaren. In 2024 waren er 14.713 pleegouders, terwijl dat er in 2021 nog 17.548 waren. Voor elke 100 pleegouders die stopten, begonnen er slechts 58 nieuwe. Dat betekent dat steeds meer kinderen wachten op een plek waar ze zich thuis kunnen voelen. Op dit moment wachten zo'n 900 kinderen op een beschikbare plek in een pleeggezin.

Veel pleegouders geven aan dat ze hun taak zwaar vinden en behoefte hebben aan meer begrip, praktische ondersteuning en onderlinge verbondenheid. Gemeenten kunnen hierin het verschil maken – door beleid te ontwikkelen dat pleegzorg versterkt en pleegouders beter ondersteunt.

Pleegzorg na 18 jaar: steun waar die nog steeds nodig is

De meeste jongeren in Nederland wonen tot ver na hun 18e nog thuis: op 1 januari 2025 gold dat voor ruim 63% van de 21-jarigen. Voor pleegjongeren vormt het pleeggezin datzelfde thuis. Juist zij hebben vaak extra behoefte aan stabiliteit en begeleiding.

Sinds 1 januari 2023 is wettelijk vastgelegd dat pleegzorg standaard doorloopt tot 21 jaar, tenzij de jongere zelf anders kiest. Toch blijkt uit evaluaties dat dit in de praktijk nog niet overal vanzelfsprekend is. Gemeenten hanteren uiteenlopende regels of voeren onnodige toetsingen uit. Dat leidt tot onzekerheid bij jongeren en pleegouders.

Wij vragen u daarom om te kijken of uw gemeentelijk beleid aansluit bij de Jeugdwet, waarin pleegzorg tot 21 jaar de norm is. En ervoor zorg te dragen dat medewerkers, wijkteams en jeugdzorgpartners goed op de hoogte zijn van deze wettelijke verplichting.

Mockingbird: een bewezen succesvolle innovatie

Naast goede wetgeving is ook innovatie in pleegzorg hard nodig. Een inspirerend voorbeeld is Mockingbird, een organisatievorm die pleeggezinnen met elkaar verbindt in lokale netwerken van zes tot tien gezinnen, ondersteund door zogenoemde hubhome-pleegouders.

Binnen deze ‘constellaties’ vinden pleegouders steun, (pleeg)kinderen krijgen lotgenoten en een breder netwerk, en er ontstaan warme gemeenschappen waarin iedereen elkaar helpt. Mockingbird voorkomt uitval van pleeggezinnen, versterkt plaatsingen en bevordert continuïteit. In regio’s waar Mockingbird actief is, melden zich zelfs nieuwe pleegouders aan omdat zij zich gesteund voelen.

Mockingbird is niet alleen een sociaal sterk initiatief, maar ook financieel verstandig: stabielere plaatsingen voorkomen dure crisis- of residentiële opvang. Het programma is daarom [finalist van de landelijke GemeenteDelers 2025](#), als voorbeeld van een impactvolle innovatie in het sociaal domein.

Wij nodigen u van harte uit om te onderzoeken of ook in uw gemeente één of meer Mockingbird-constellaties kunnen worden opgezet. Op donderdag 4 december organiseren wij hierover [een digitale lunchsessie](#): “Starten met Mockingbird in de eigen gemeente/regio.” U bent van harte welkom. (Aanmelden kan via: www.mockingbirdnederland.nl/meetup)

Tot slot

Goede pleegzorg vraagt om een stabiel thuis voor kinderen, blijvende ondersteuning voor pleegouders en beleid dat dit mogelijk maakt. U als gemeenteraad kunt hierin een doorslaggevende rol spelen door pleegzorg structureel op de agenda te zetten, te borgen dat beleid uit de Jeugdwet effectief wordt uitgevoerd en te investeren in initiatieven zoals Mockingbird die bewezen werken.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Wij denken graag met u mee!

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Vereniging
voor Pleeggezinnen (NVP)

Landelijk Overleg
Pleegouderraden (LOPOR)

Ondersteuning
Pleeggezinnen (OP)

Remco Oosterhoff
Directeur-bestuurder

Aad Koolaard
Bestuur LOPOR

Roza Freriks
Directeur-bestuurder

Aan alle Friese Gemeenten

Leeuwarden, 29 oktober 2025

Ons kenmerk: WF-927715

Vakgroep: Handhaving

Tel: (058) 292 22 22

Bijlagen: Verzonden zienswijze Ontwerpbegroting 2026 FUMO en amendement

Onderwerp: Zienswijze Wetterskip Fryslân op ontwerpbegroting 2026 FUMO

Geachte gemeenteraad,

Op verzoek van het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân delen wij bijgaand de zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 van de FUMO met u. In de zienswijze gaat Wetterskip Fryslân specifiek in op het zorgpunt 'Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in relatie tot waterkwaliteit'. Via een amendement (uitslag stemming bijgevoegd) in het algemeen bestuur van de FUMO is in een eerdere versie van de ontwerp-begroting extra inzet voor expertise op het gebied van ZZS geschrapt. Tevens is in de ontwerp-begroting de keuze gemaakt om te bezuinigen op controles en hercontroles, waardoor er minder toezicht is op stoffen die geloosd worden via indirecte lozingen op zuiveringsinstallaties.

De zienswijze roept op tot terugdraaien van deze keuzes.

Gemeenten zijn het bevoegd inzake indirecte lozingen, oftewel de lozingen van de bedrijven op de riolering. Indirecte lozingen zijn een belangrijke bron van verontreiniging van het oppervlaktewater. De rioolwaterzuiveringen in beheer bij Wetterskip Fryslân kunnen niet alle stoffen verwijderen. Het grip krijgen en houden op de indirecte lozingen is een essentiële taak van de Friese gemeenten.

In het kader van waterkwaliteit in de volle breedte en de Kaderrichtlijn Water (KRW) in het bijzonder werkt Wetterskip Fryslân op het gebied van lozingen en Zeer Zorgwekkende Stoffen graag met de Friese gemeenten en de FUMO samen.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

L.M.B.C. Kroon
Dijkgraaf

E. van der Kuil
Interim secretaris-directeur

Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing
T.a.v. het dagelijks bestuur
J.W. de Visserwei 10
9001ZE Grou

Leeuwarden, 9 oktober 2025

Zaaknummer: WF-927715
Behandelaar: E. Negerman
Tel: 058-292 2222

Vakgroep: handhaving
Email: zaken@weterskipfryslan.nl
Bijlage(n): 1

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbegroting 2026 FUMO

Geacht dagelijks bestuur,

Op grond van artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling FUMO stelt u het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân in de gelegenheid een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpbegroting 2026 FUMO. Het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân wil graag onderstaande zienswijze bij u naar voren brengen.

In de ontwerpbegroting 2026 FUMO worden een aantal uitzettingen, bezuinigingen en de belangrijkste uitdagingen voor de FUMO beschreven. U geeft aan op welke wijze en met welke middelen u de ontwerpbegroting wilt verwezenlijken.

Graag willen wij benadrukken dat Wetterskip Fryslân grote waarde hecht aan een goed functionerende Omgevingsdienst. De FUMO staat voor een veilige, schone en duurzame leefomgeving en dat is een belangrijke rol.

Wij hebben alle begrip voor de financiële positie van gemeenten richting 2026 en de wens tot kostenbeheersing bij de FUMO. De keuze in de voorliggende ontwerp-begroting echter om te bezuinigen op controles en hercontroles, waardoor er minder toezicht is op stoffen die geloosd worden via indirecte lozingen op zuiveringsinstallaties, vinden wij niet juist. Dat geldt tevens voor de keuze om een uitzetting ten behoeve van expertise op het gebied van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te schrappen. Goede advisering op deze terreinen en toezicht op stoffen die geloosd worden is van essentieel belang voor het beschermen van de waterkwaliteit, het naleven van milieuwetgeving en het realiseren van duurzame doelen.

Dit onderwerp leeft maatschappelijk ook heel erg. Actueel voorbeeld is de vervuiling van ons oppervlaktewater met PFAS/PFOS door lozingen. Dit levert zorgen op onder de burgers. Indirecte lozingen zijn daarnaast een belangrijke bron van verontreiniging van oppervlaktewater, alsmede de goede werking van onze RWZI's. Het grip krijgen en houden op de indirecte lozingen is een essentiële taak van de Friese gemeenten.

Zonder effectief toezicht kunnen schadelijke stoffen (zoals ZZS of microverontreinigingen) onopgemerkt in het oppervlaktewater terechtkomen. Goed toezicht door de FUMO is dus essentieel voor naleving van de KRW-doelen en bescherming van waterkwaliteit in de volle breedte.

De FUMO staat voor grote opgaven onder meer op het gebied van de Omgevingswet, ketentoezicht, ZZS en informatie gestuurd werken. Ondanks de voorgestelde bezuiniging van € 865.000 per jaar zien wij de omvang van de begroting toenemen. Wij begrijpen de wens tot kostenbeheersing, maar wijzen erop dat de voorgestelde keuzes risico's met zich meebrengen voor naleving en daarmee voor de milieukwaliteit. Wij zouden daarom graag zien dat het bestuur van de FUMO de bezuiniging op controles terugdraait en alsnog investeert in expertise op het gebied van ZZS.

In het kader van waterkwaliteit in de volle breedte en KRW in het bijzonder blijft Wetterskip Fryslân op het gebied van lozingen en Zeer Zorgwekkende Stoffen graag met de FUMO samenwerken. Wij zien uit naar een voortzetting van de constructieve samenwerking tussen de FUMO en Wetterskip Fryslân.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

L.M.B.C. Kroon
Dijkgraaf

E. van der Kuil
Interim secretaris-directeur

Deelnemer	Aantal stemmen	Stem
Achtkarspelen	5	Voor
Ameland	1	Tegen
Dantumadiel	4	Voor
De Fryske Marren	9	Tegen
Harlingen	5	Tegen
Heerenveen	6	Voor
Leeuwarden	12	Voor
Noardeast Fryslân	nvt	Geen stem
Ooststellingwerf	6	Tegen
Opsterland	4	Tegen
Schiermonnikoog	nvt	Geen stem
	52	

Deelnemer	Aantal stemmen	Stem
Smallingerland	6	Tegen
Sudwest Fryslân	16	Voor
Terschelling	nvt	Geen stem
Tytsjerksteradiel	4	Voor
Vlieland	1	Tegen
De Waadhoeke	9	Tegen
Weststellingwerf	5	Tegen
Provinsje Fryslân 1	20	Voor
Provinsje Fryslân 2	20	Voor
Wetterskip Fryslân	1	Tegen
	82	

Totaal stemmen aanwezig **134**

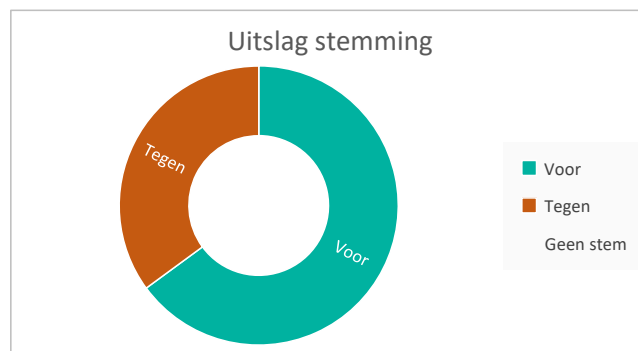
Check

0

Stemming	Aantal stemmen	%
Voor	87	65%
Tegen	47	35%
Geen stem	0	0%
Totaal	134	100%

Check

0

ook per e-mail
 kopie aan gemeenteraad

AANTEKENEN

aan: Het College van B&W
 van de gemeente Smallingerland
 Postbus 10.000
 9200 HA DRACHTEN

BEZWAARSCHRIFT

uw kenmerk: Z2025-00001813
 ons kenmerk: 251101_bezwaarpontje.doc
 onderwerp: verlening omgevingsvergunning - de aanleg van een fiets- en
 veerpontverbinding, kap van bomen en aanleg uitrit -
 Gaastereiland, Eibertsgeasten via Geasterdijp

De Wilgen, 1 november 2025

Geacht College,

Wij hebben kennis genomen van uw besluit om ten behoeve van een fiets-veerpont verbinding van het Gaastereiland naar Eibertsgeasten op het Gaastereiland een aanmeerplaats in te richten, alsmede het fietspad op te waarderen. Wij zijn ons ervan bewust dat wij u in een eerder stadium daar uitgebreid over geïnformeerd hebben; wij hebben over dit voorstel 11 augustus jongstleden een zienswijze ingediend en ons voorstel van 6 maart 2023 is reeds in uw bezit. Dit bezwaar is gebaseerd op beide documenten en uw besluit.

Wij maken formeel bezwaar tegen uw besluit.

Inleiding

Het vermijden van belasting van de natuur op het Gaastereiland, en een ongestoorde ontwikkeling van deze flora en fauna, alsmede het waarborgen van de rust zijn doelstellingen van de Stichting. Daarom moet zowel deze brief als ons voorstel als een activiteit in het kader van onze doelstelling beschouwd worden - en dient dus als relevante activiteit (feitelijke werkzaamheid) in de zin van artikel 1:2 (in het bijzonder lid 3) van de AWB te worden aangemerkt.

U negeert uw verplichting tot beheer van het Gaastereiland als natuurontwikkelingsgebied, een verplichting waarvan u, getuige uw "terzijde" uit uw brief van 11 juli 2023, uw kenmerk 2023-026598, zich weldegelijk bewust bent, maar volhardt in het negeren daarvan.

De gemeente nam de verplichting tot het beheer van het Gaastereiland als natuurontwikkelingsgebied op zich met het raadsbesluit van 4 oktober 1994 aangaande de ontwikkeling van de wijk "de Sanding" en de overdracht van het natuurgebied rond deze wijk op 30 september 2002. Deze verplichting werd bevestigd op 7 november 2012, toen de Stichting voor het Beheer van Natuur en Water rond de Sanding werd geliquideerd. Bovendien behoort het Gaastereiland tot "natuurgebied buiten de NNN", waar de Provincie strenge regels oplegt ten aanzien van ingrepen in de natuur.

Het verbaast ons dat het door de gemeente (B&W) gekozen alternatief zich al in een vergevorderd stadium bevindt, zonder dat de gemeenteraad daarbij betrokken was. Het gekozen alternatief wijkt namelijk nogal ingrijpend af van de plannen die de gemeenteraad op 24 januari 2017 fiatteerde.

Natuurbescherming

Wij zijn ons bewust - en naar wij aannemen u ook - van de rijke bio-diversiteit van het Gaastereiland ter plekke van de door de gemeente gekozen aanleg plaats van de fietspont. Voor wat betreft flora is de invloed van stikstofdepositie duidelijk waarneembaar. Voor wat betreft fauna citeren wij uit de ecologische beoordeling, hoofdstuk 7.

Over zoogdieren staat daar:

"In ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling). Het betreft de boomarter, otter, waterspitsmuis, bever, eekhoorn, das en diverse vleermuissoorten." Omwonenden kunnen getuigen dat er ook een bever en reeën zijn waargenomen.

Één en ander laat uiteraard onverlet dat de gemeente zich verplicht heeft tot beheer als natuurontwikkelingsgebied.

Voor wat betreft verdere gewervelde dieren zijn aldaar verscheidene beschermde vogelsoorten waargenomen, zoals de strengbeschermde roerdomp, en volgens de ecologische inventarisaties (Altenburg & Wymenga, 2023b; J.M. Ecologie b.v., 2021; NDDF, 2023; mededeling Vogelwacht) waarschijnlijk welgeteld 47 (zevenenveertig) vogelsoorten (onder meer de ijsvogel), 7 (zeven) verschillende vleermuissoorten, 11 (elf) landgebonden zoogdieren, die voorkomen op de SNL-lijst (Subsidiestelsel Natuur en Landschap), soorten die beschermd worden onder de Omgevingswet, en "Rode lijst" soorten, die streng beschermd zijn. (bron: inventarisatie door Arcadis, projectnummer 30155610, dd. 19 januari 2024)

Ongetwijfeld brengt de door de gemeente voorgestelde vaarroute drukte en "reuring" naar het Gaastereiland. Dat vormt een belasting voor de aanwezige flora en fauna. Wij hebben reeds vele malen gewezen op het belang van de natuur op het Gaastereiland. Dit belang werd bij het raadsdebat op 8 juni 2021 over dit onderwerp raadsbreed erkend. Wij willen echter niet nalaten dit belang ook hier te onderstrepen.

Het creëren van de aanlegplaats op de voorgenomen plaats vergt een aanzienlijke ingreep in het landschap, waarvoor een aantal zeer oude knotwilgen en andere houtopstal moet sneuvelen. Deze ingrepen zijn strijdig met de Provinciale verordening, met name de artikelen 7.2.1 en 7.2.4, en uw verplichting tot beheer als natuurontwikkelingsgebied.

Procedure:

Participatie is verplicht onder de Omgevingswet. Participatie is verplicht bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Overheden moeten uitleggen hoe belanghebbenden betrokken worden. Uw uitleg bestaat uit de vermelding van een inloopbijeenkomst, op 14 maart 2024. De bezoekers van deze bijeenkomst waren géén belanghebbenden in de zin van art 1.2 van de AWB en hun oordeel en uw rapport over deze bijeenkomst doen dan ook niet ter zake.

U heeft nagelaten de direct betrokkenen, waaronder onze Stichting, de bewoners van Buitenstvalaat en de eigenaar van het belendende perceel bij dit proces te betrekken. Volgens uw vergunnings-aanvraag heeft u wél overlegd met de Watersportvereniging, maar u heeft aan haar wensen ten aanzien van de afmeerlocatie geen gehoor gegeven. Evenzeer heeft u het oordeel van de bewoners van Buitenstvalaat genegeerd. Met deze bewoners hebben twee gesprekken plaats gevonden, waarbij zij hun zienswijze hebben geuit.

Uw argument dat er reeds een aanzienlijke planvoorbereiding heeft plaats gevonden is nietig, omdat u welbewust de inbreng van belanghebbenden genegeerd heeft en dus met deze verregaande voorbereiding de wet overtreden heeft.

Trouwens, in uw brief van 10 mei 2023, uw kenmerk 2023-026598 (bijlage 7) kondigt u aan: "*Bij de uitwerking van plannen zal de gemeente met partijen uit de omgeving in overleg treden om tot een definitief oordeel over de locatie van de veerpont te komen.*" Dat overleg heeft voor wat betreft onze Stichting nooit plaats gevonden. De wet eist dat er gecommuniceerd wordt met belanghebbenden. Dat heeft u nagelaten, en daarmee voldoet u niet aan de wettelijke eisen die aan participatie gesteld worden. U dient uw besluit in te trekken.

Er is meer...

U stelt in bovengenoemde reactie dat er "*onvoldoende opstelruimte is binnen uw eigendom en dat de ligging (...) meer risico's met zich meebrengt dan de locatie op het Gaastereiland.*" Beide argumenten bestrijden wij, en wij verlangen dat u dit aantoot.

Terzijde: Toen in 2021 de plannen van de gemeente om een groot deel van het Gaastereiland te bestemmen voor dag- en verblijfsrecreatie bekend werden (middels onze Stichting) heeft er in de Raad op 8 juni een debat plaatsgevonden, teneinde de bestemming van het "groen" te wijzigen naar "natuur". Doordat de wethouder ten onterechte beweerde dat er helemaal geen sprake was van dergelijke plannen, en de bestemming "natuur" ten aanzien van natuurbehoud alleen maar ongunstig was ten opzichte van de bestemming "groen" is toen de desbetreffende motie teruggetrokken.

Draagvlak.

De overgrote meerderheid van de bewoners van percelen die grenzen aan de Smalle Eesterzanding steunt onze doelstellingen, hetgeen moge blijken uit hun donaties. Er zijn 24 huishoudens die uitzicht hebben op het Gaastereiland (9 op de Nachtlân (de nummers 2 t/m 18) en 15 op de Broekfinne (de nummers 2 t/m 30)), van deze 24 huishoudens heeft een overgrote meerderheid laten blijken achter onze doelstellingen te staan, en zeventien (17) daarvan hebben middels een aanzienlijke donatie het mogelijk gemaakt dat wij ons hierbij door een advocaat laten bijstaan.

We zijn dan ook verbaasd dat wij niet als belanghebbend beschouwd worden, getuige de lijst op bladzijde 62 en 63 van de vergunningsaanvraag. In de toekomst willen wij, namens de buurt, als belanghebbende worden beschouwd.

Niet onbelangrijk is dat de bewoners van Buitenstvallaat zich bij ons bezwaar hebben aangesloten. Daarmee heeft de Stichting niet alleen draagvlak bij de kustbewoners van "de Sanding" maar ook bij de bewoners van Buitenstvallaat. Zij sluiten zich nadrukkelijk aan bij dit bezwaar, en dienen daarnaast een eigen bezwaar in.

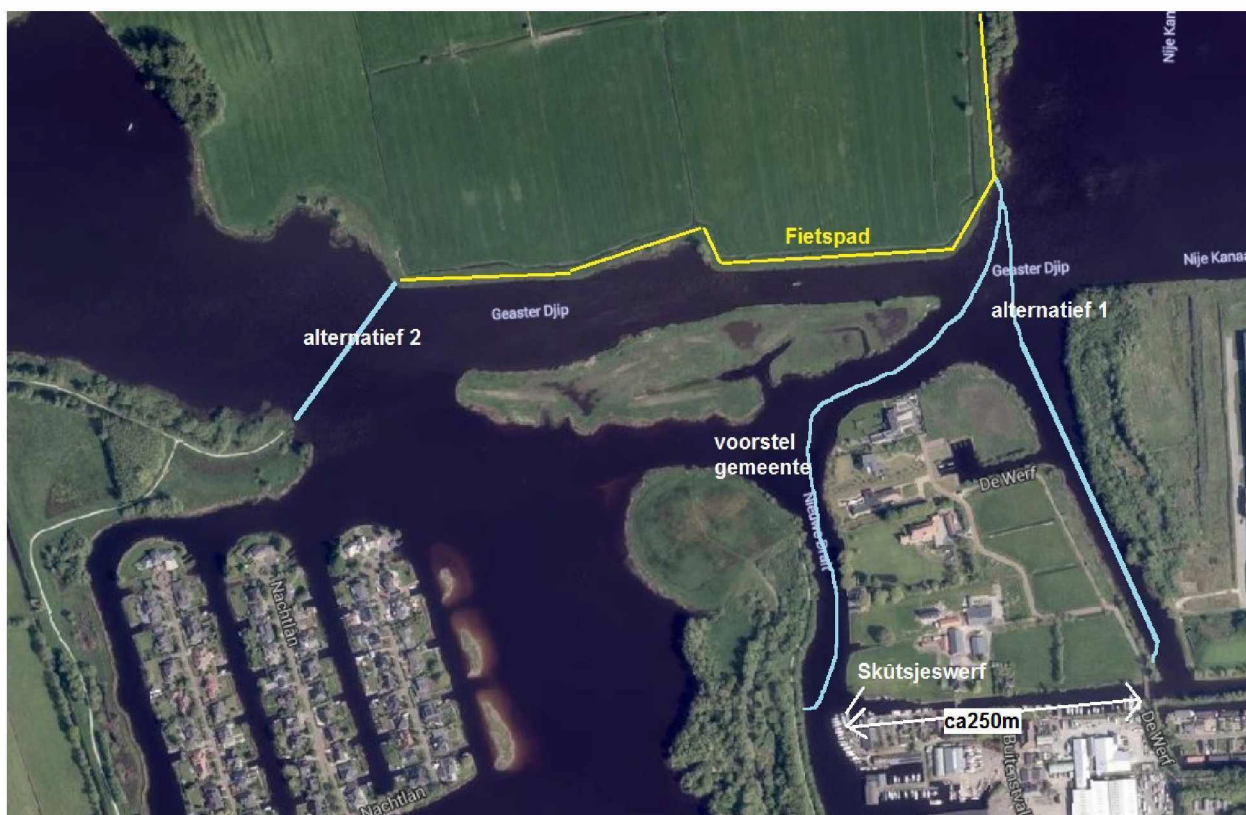
Landschappelijke inpassing

Buitenstvallaat is een uniek en waardevol stukje erfgoed dat de sfeer en authenticiteit van "âld Drachten" ademt. Dit karakter wordt breed erkend en vormt een belangrijk uitgangspunt binnen de waterfrontvisie van de gemeente Smallingerland. De Skûtsjeswerf – inmiddels meer dan 300 jaar oud – maakt hier integraal deel van uit en is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van Drachten en haar scheepvaarttraditie. Het behoud van dit authentieke karakter achten wij van groot belang bij iedere ruimtelijke ingreep in de directe omgeving. De pont met zijn felle gele en moderne uitstraling past hier beslist niet bij. Daarnaast maakt het plan gewag van een zeecontainer geplaatst als onderkomen voor de pontschippers, aangevuld met zitbanken voor publiek. Dit beeld doet afbreuk aan de historische waarde en beleving van Buitenstvallaat.

Bij de ontwikkeling van woonwijk De Sanding zijn in het verleden duidelijke afspraken gemaakt met de bewoners van Buitenstvallaat: het uitzicht op groen en open landschap zou behouden blijven, zonder ontsierende objecten. De nu voorgestelde pontlocatie en de bijbehorende voorzieningen zijn in dit licht niet acceptabel. Kortom, ook om landschappelijke redenen vinden wij deze gekozen afmeerplaats ongeschikt.

Samenvatting bezwaren tegen de gekozen afmeerplaats

- De natuur op het Gaastereiland kan met rust worden gelaten en zal niet worden verstoord door druk van fietstoerisme en de aanleg van verharding voor fietspaden.
- De rust voor de vele wandelaars op het Gaastereiland zal niet worden verstoord zodat zij kunnen blijven genieten van de bijzondere natuur zoals deze zich daar heeft ontwikkeld.
- De door de gemeente voorgestelde aanlegplaats van het pontje op het Gaastereiland, en de druk die door het fietstoerisme op de natuur wordt uitgeoefend, zijn strijdig met de verplichting van de gemeente om het gebied als natuurontwikkelingsgebied te beheren. Met ons voorstel is voldaan aan deze verplichting. Het Gaastereiland heeft in de Provinciale verordening de status 'Natuur buiten de NNN' (Natuurnetwerk Nederland), waarmee aantasting door de aanlegplek en nodige infrastructurele voorzieningen van natuurwaarden moet worden afgewogen ten opzichte van het openbaar belang van de ruimtelijke ingreep en onder de voorwaarde dat de schade door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt en resterende schade aan natuurwaarden moet worden gecompenseerd.
- De pont en de bijbehorende voorzieningen ontsieren het historische karakter van de omgeving, in het bijzonder de omgeving van de Skûtsjeswerf.
- In onze voorstellen is gekozen voor een veiliger oplossing. De vaarroutes zijn korter, minder druk bevaren en daarmee ook minder risicovol. De door de gemeente voorgestelde vaarroute vanuit het Gaastereiland wordt gebruikt door de huurboten van jachtwerf De Drait en door de vele suppers, roeiers, en zeilers vanuit de watersportvereniging op het Gaastereiland. Het door de gemeente geambieerde onbemand varen van het pontje lijkt hiermee onmogelijk.
- De door de gemeente voorgestelde plaats van het pontje is strijdig met principes van behoorlijke ruimtelijke ordening, omdat er een beter, goedkoper en meer voor de hand liggend alternatief is, dat bovendien meer overeenstemt met de door de Gemeenteraad gefiatteerde plannen.

De alternatieven voor het "trajectplan" van de gemeente

Wij vragen het college het besluit in te trekken, en de alternatieven (zie illustratie) serieus te overwegen.

Daarbij komt dat wij ons geïnformeerd hebben over de haalbare overzetsfrequentie van dit pontje. De zuivere vaartijd is 18 minuten. Met aan boord gaan loopt dit zeker uit tot 20 minuten. Dat betekent dat de overzet frequentie ten hoogste eens per 40 minuten is. In het slechtste geval moet er dus ongeveer 40 minuten gewacht worden op de pont. Wij vragen ons af hoe de fietsers deze wachttijd gaan doorbrengen; wij vrezen een aanzienlijke belasting voor de natuur.

Alternatief 1

Liever zien we dat de gemeente het eerste alternatief in onze zienswijze, namelijk afvaart iets ten noorden van de brug over de Drachtstervaart, eens serieus overweegt.

U bent reeds bekend met de voordelen ten opzichte van het voorstel van de gemeente die opgesomd zijn in onze eerdere zienswijze. Voor de volledigheid geven wij - voor zover van toepassing - deze samenvatting:

- In ons voorstel is het niet nodig tegen aanzienlijke kosten het fietspad op het Gaastereiland te upgraden. Omdat deze upgrade niet uitgevoerd wordt, is deze route minder uitnodigend voor mechanisch aangedreven vervoer, met name brommers, en is het verbod daarvan beter te handhaven.
- De wegen naar de voorgestelde aanlegplaats aan de zuidzijde van de route (op Buitenstvallaat) liggen er al, en zijn voor fietsers uitmuntend toegankelijk.
- De infrastructurele voorzieningen kunnen op gemeentegrond worden gerealiseerd, zonder behoefte aan recht van overpad of opstalrecht van particuliere grondeigenaar.
- Langs de toegangsweg aan de oostzijde bevinden zich grote parkeerterreinen die benut kunnen worden door fietstoeristen die, met hun fiets op een fietsdrager, met de auto komen.
- Deze voorgestelde aanlegplaats is nu ook zeer gemakkelijk voor fietsers vanuit de oostzijde bereikbaar, vanaf het fietspad langs de Drachtster vaart.
- De voorgestelde fietsroute is korter en toeristisch attractief. Het passeert de brug over de Drachtster Vaart en geeft uitzicht op het historische sluisje van Buitenstvallaat.
- Ons voorstel blijft heel dicht bij de door de Gemeenteraad gefiatteerde Waterfrontvisie.
- De gebruikers van het pontje kunnen de wachttijd doorbrengen met een bezoek aan de ca. 250 meter verderop gelegen Skûtsjeswerf.

U stelt in eerdergenoemde reactie (bijlage 7) dat er voor dit alternatief "*onvoldoende opstelruimte is binnen uw eigendom en dat de ligging (...) meer risico's met zich meebrengt dan de locatie op het Gaastereiland.*" Beide argumenten bestrijden wij, en wij verlangen dat u dit aantoot.

Promotie Skûtsjescentrum.

De door de gemeente voorgestelde aanlegplaats voor de fietspont verbinding is voor de toeristische ontwikkeling van Drachten (het "Waterfront") onaantrekkelijk. Deel van deze ontwikkeling is de inrichting van een Skûtsjesmuseum in de bestaande Skûtsjeswerf, een museum dat uiteraard bedoeld is om bezoekers te ontvangen. Als de gemeente kiest voor het alternatief dat wij voorstellen, dan is de plaatsing van een bord "Skûtsjescentrum 250 m" nabij de aanlegplaats van de fietspont voldoende om dit museum bij alle fietsrecreanten die wachten op het fietspontje onder de aandacht te brengen.

De wachttijd kan dan aangenaam en nuttig besteed worden aan een bezoek aan de werf.

Als de gemeente vasthoudt aan haar huidige voornemen, dan zien de fietsrecreanten weliswaar het Skûtsjesmuseum, maar hebben geen idee hoe daar te komen. Als je de werf per fiets wil bereiken is een ingewikkelde reis van circa 1,8 km nodig.

Mochten de fietstoeristen besluiten later de werf nog eens per auto te bezoeken, dan levert dat parkeeroverlast op voor de rond de werf gevestigde ondernemers.

Dit alles past niet bij een bevordering van het fietstoerisme, en implementatie van het voorstel van de gemeente zal een nare smaak achterlaten bij toeristen die zich afvragen waarom dat museum zo zichtbaar en tevens zo slecht bereikbaar is.

Om de vaarttijd aanzienlijker terug te brengen stellen wij ons andere alternatief voor in onze zienswijze. Dit tweede alternatief - afvaart ten Noorden van de wijk de Sanding - biedt een zeer korte oversteek, vergelijkbaar met die bij de Veenhoop. Daarmee zijn beide veerverbindingen goed op elkaar afgestemd.

Alternatief 2:

Alle bezwaren die kleven aan een afvaart bij het Gaastereiland of Buitenstvallaat verdwijnen wanneer gekozen wordt voor een veel westelijker route.

Het voordeel ten opzichte van het voorstel van de gemeente zowel als ons "alternatief 1" is dat de vaarroute veel korter en veiliger is. Daarmee is een hogere "overzet frequentie" gewaarborgd en het wachten op de pont tot een minimum teruggebracht.

Het schelpenpad ten westen van de wijk de Sanding heeft de zelfde of betere kwaliteit als het schelpenpad bij de Grietman (de Veenhoop) en is zelfs veiliger, omdat het niet op de kruin van een dijk ligt. Mocht desondanks tot een "upgrade" besloten worden, dan is de omvang van deze werkzaamheden vergelijkbaar met die van het voorstel van de gemeente.

Een cruciaal voordeel ten opzichte van het voorstel van de gemeente is dat de natuur op het Gaastereiland ontzien wordt.

De zuidelijke afmeerplaats bevindt zich op gemeentegrond, de noordelijke wordt, evenals de door de gemeente voorgestelde afmeerplaats, beheert door het waterschap. Daar bevindt zich ook het aan te leggen fietspad, vanwaar de fietsrecreanten een fraai uitzicht hebben over het vogelrijke Noordereiland - nog een belangrijk voordeel.

Een nadeel is de ondiepte aan de zuidzijde van de vaarroute. Daar zal, ten behoeve van de pont, een geul moeten worden gebaggerd. Ook is de aanleg van een fietspad aan de Noordzijde noodzakelijk.

U bent reeds bekend met de voordelen van dit alternatief 2 ten opzichte van het voorstel van de gemeente, die opgesomd zijn in ons eerdere zienswijze. Voor de volledigheid herhalen wij - voor zover van toepassing - deze:

- De grond van de door ons voorgestelde aanlegplek is in eigendom van de gemeente.
- In dit voorstel is gekozen voor de veiligste oplossing. De vaarroute is véél korter daarmee ook minder risicovol.
- In ons voorstel is het niet nodig tegen aanzienlijke kosten het fietspad op het Gaastereiland te upgraden. Omdat deze upgrade niet uitgevoerd wordt, is deze route minder uitnodigend voor mechanisch aangedreven vervoer, met name brommers, en is het verbod daarvan beter te handhaven.
- De voorgestelde aanlegplaatsen zijn zeer gemakkelijk voor fietsers bereikbaar. Er ligt al een fietspad (schelpenpad) dat deel uitmaakt van het fietsknooppunt netwerk naar de voorgestelde afmeerplek. Een upgrade is dus onnodig.
- De infrastructurele voorzieningen kunnen op gemeentegrond worden gerealiseerd.
- De voorgestelde fietsroute is toeristisch attractief. Dit alternatief biedt uitzicht op het vogelrijke Noordereiland.

Tenslotte:

Ook in deze kwestie stellen wij ons constructief op. Wij betreuren het dat de gemeente - in tegenstelling tot haar toezegging - niet in overleg met ons getreden is over zaken waar wij gezien onze doelstellingen invloed op uit wensen te oefenen. Dat geldt ook voor het negeren van afspraken met de buurt Buitenstvallaat die zich bij ons bezwaar aangesloten heeft,

Niet onbelangrijk is de mening van de natuurvereniging It Fryske Gea, die liet weten achter onze opvattingen te staan, en daarover een brief schreef aan de rechtbank (bijlage 5). Dit was reden voor de Rechtbank It Fryske Gea uit te nodigen om partij te zijn in onze eerdere zaak tegen de gemeente (bijlage 6).

Wij weten zeker dat onze bezwaren tegen de voorgenomen implementatie van de fietspont verbinding breed gedeeld worden, vanzelfsprekend door de in het hoofdstukje "procedure" genoemde partijen, maar ook door de bij de uitvoering direct betrokkenen.

De door u beschreven uitvoering van dit project houdt een onnodige aantasting van de natuur in en een verspilling van gemeenschapsgeld.

Liever zien wij een oplossing waarbij dit niet geval is.

Het argument dat dit gemeenschapsgeld reeds is uitgeven, achten wij nietig, zoals eerder in het hoofdstuk "procedure" betoogd.

Wij zijn dus bereid tot een compromis dat rekening houdt met de afspraak tot beheer als natuurontwikkelingsgebied van het Gaastereiland, en een halt toe roept aan de verdere verloedering van deze omgeving. De bewoners van Buitenstvallaat sluiten zich daar bij aan.

Als belanghebbende partij zien wij uw uitnodiging om één en ander te bespreken graag tegemoet. Om de bovengenoemde verspilling van gemeenschapsgeld en een onnodige aantasting van de natuur te voorkomen hebben wij naast dit bezwaar een voorlopige voorziening bij de rechtbank aangevraagd,

Hoogachtend,

Stichting Rond Smalle Eesterzanding

Henny Woering
Secretaris / Penningmeester

Jan Bovenlander
Voorzitter

bijlagen (7):

(bijlage 1) Oprichtingsakte Stichting Rond Smalle Eesterzanding.pdf

(bijlage 2) Uittreksel_handelsregister_72362294.pdf

(bijlage 3) 251023_alt1_pontje.pdf :

Alternatief voorstel van onze Stichting, heeft betrekking op alternatief 1.

(bijlage 4) 250811 - zienswijzepontje.pdf

Zienswijze naar aanleiding van vergunningsaanvraag, als aanvulling op dit bezwaar.

(bijlage 5) 240404_brief It Fryske Gea (IFG) aan Rechtbank.pdf

Steunbetuiging aan Stichting "Rond Smalle Eesterzanding"

(bijlage 6) 240506_brief van rechtbank aan IFG

Uitnodiging aan IFG zich partij te stellen in ons conflict met de gemeente

(bijlage 7) 230511_reactie gemeente op pontje_2023-026598 RSE.pdf

per e-mail met kopie aan gemeenteraad

aan: Het College van B&W
van de gemeente Smalingerland
t.a.v. de heer Hartogh Heys van de Lier
Postbus 10.000
9200 HA DRACHTEN

uw kenmerk: Z2025-00001813
ons kenmerk: 250811_uit_gemeente - zienswijzepontje.doc
onderwerp: Fiets veerpont Drachten West

De Wilgen, 11 augustus 2025

Geacht College, Geachte heer Hartogh Heys van de Lier,

Naar aanleiding van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de aanleg van een fiets- en veerpontverbinding van het Gaastereiland naar Eibertgeatsen maken wij het College nogmaals attent op de nadelen die aan de door u gekozen vaarroute voor de fiets-veerpontverbinding Drachten-West kleven. Wij zijn ons ervan bewust dat wij u in een eerder stadium daar uitgebreid over geïnformeerd hebben; ons voorstel dd. 6-3-2023 is dus reeds in uw bezit.

Het vermijden van belasting van de natuur op het Gaastereiland, en een ongestoorde ontwikkeling van deze flora en fauna, alsmede het waarborgen van de rust zijn doelstellingen van de Stichting. Daarom moet zowel deze brief als ons voorstel als een activiteit in het kader van onze doelstelling beschouwd worden - en dient dus als relevante activiteit (feitelijke werkzaamheid) in de zin van artikel 1:2 (in het bijzonder lid 3) van de AWB te worden aangemerkt.

De overgrote meerderheid van de bewoners van percelen die grenzen aan de Smalle Eesterzanding steunt onze doelstellingen, hetgeen moge blijken uit hun donaties. We zijn dan ook verbaasd dat wij niet als belanghebbend beschouwd worden, getuige de lijst op bladzijde 62 en 63 van de vergunningsaanvraag.

Voortschrijdend inzicht heeft ons, en met ons alle betrokkenen die wij hierover gesproken hebben, er van overtuigd dat ons alternatief, namelijk afvaart iets ten noorden van de brug over de Drachtstervaart, niet alleen goed uitvoerbaar is, maar ook nog eens vele voordelen heeft ten opzichte van het nu vigerende voorstel.

Daarnaast wijzen wij op een **derde alternatief**, dat een even hoge frequentie van de pont als bij de Grietman (de Veenhoop) mogelijk maakt. Daarover later.

Het adagium "beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald" is hier mogelijk van toepassing.

Het verbaast ons dat het door de gemeente (B&W) gekozen alternatief zich al in vergevorderd stadium bevindt, zonder dat de gemeenteraad daarbij betrokken was. Het gekozen alternatief wijkt namelijk nogal ingrijpend af van de plannen die de gemeenteraad op 24 januari 2017 fiatteerde.

Onderstaande schets geeft inzicht in de bedoelde locatie:

Ons voorstel voor de vaarroute(2) is in de bovenstaande figuur weergegeven in rood.

U bent reeds bekend met de voordelen ten opzichte van het voorstel van de gemeente die opgesomd zijn in ons eerdere voorstel. Voor de volledigheid herhalen wij - voor zover van toepassing - deze:

- De natuur op het Gaastereiland kan met rust worden gelaten en zal niet worden verstoord door druk van fietstoerisme en de aanleg van verharding voor fietspaden.
- De rust voor de vele wandelaars op het Gaastereiland zal niet worden verstoord zodat zij kunnen blijven genieten van de bijzondere natuur zoals deze zich daar heeft ontwikkeld.
- De door de gemeente voorgestelde aanlegplaats van het pontje op het Gaastereiland, en de druk die door het fietstoerisme op de natuur wordt uitgeoefend, zijn strijdig met de verplichting van de gemeente om het gebied als natuurontwikkelingsgebied te beheren. Bij ons voorstel is daar geen sprake van. Het Gaastereiland heeft in de Provinciale verordening de status 'Natuur buiten de NNN' (Natuurnetwerk Nederland), waarmee aantasting door de aanlegplek en nodige infrastructurele voorzieningen van natuurwaarden moet worden afgewogen ten opzichte van het openbaar belang van de ruimtelijke ingreep en onder de voorwaarde dat de schade door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt en resterende schade aan natuurwaarden moet worden gecompenseerd.
- De grond van de door ons voorgestelde aanlegplek is in eigendom van de gemeente.
- Ons voorstel blijft heel dicht bij de door de Gemeenteraad gefiatteerde Waterfrontvisie.

- In ons voorstel is gekozen voor de veiligste oplossing. De vaarroute is korter, minder druk bevaren en daarmee ook minder risicovol. De vaarroute vanuit het Gaastereiland wordt gebruikt door de huurboten van jachtwerf De Drait en door de vele suppers, roeiers, en zeilers vanuit de watersportvereniging op het Gaastereiland. Het door de gemeente geambieerde onbemand varen van het pontje lijkt hiermee onmogelijk.
- In ons voorstel is het niet nodig tegen aanzienlijke kosten het fietspad op het Gaastereiland te upgraden. Omdat deze upgrade niet uitgevoerd wordt, is deze route minder uitnodigend voor mechanisch aangedreven vervoer, met name brommers, en is het verbod daarvan beter te handhaven.
- De gemeente is voornemens de upgrade uit voeren met Duo-Mix. Dit product bestaat uit staalslakken, die zware metalen bevatten en schadelijk is voor de natuur, mens en milieu. De zware metalen kunnen door uitloging in de bodem terecht komen.
- De wegen naar de voorgestelde aanlegplaats aan de zuidzijde van de route (op Buitenstvallaat) liggen er al, en zijn voor fietsers uitmuntend toegankelijk.
- De infrastructurele voorzieningen kunnen op gemeentegrond worden gerealiseerd. De nutsmaatschappijen hebben een opstalrecht op alle belendende (ook private) percelen.
- Langs de toegangsweg bevinden zich grote parkeerterreinen die benut kunnen worden door fietstoeristen die, met hun fiets op een fietsdrager, met de auto komen.
- De voorgestelde aanlegplaats is nu ook zeer gemakkelijk voor fietsers vanuit de oostzijde bereikbaar, vanaf het fietspad langs de Drachtster vaart.
- De voorgestelde fietsroute is korter en toeristisch attractief. Het passeert de brug over de Drachtster Vaart en geeft uitzicht op het historische sluisje van Buitenstvallaat.
- De door de gemeente voorgestelde plaats van het pontje is strijdig met principes van behoorlijke ruimtelijke ordening, omdat er een beter, goedkoper en meer voor de hand liggend alternatief is, dat bovendien meer overeenstemt met de door de Gemeenteraad gefiatteerde plannen.

Promotie Skûtsjesmuseum.

De door de gemeente voorgestelde aanlegplaats voor de fietspont verbinding is voor de toeristische ontwikkeling van Drachten (het "Waterfront") onaantrekkelijk. Deel van deze ontwikkeling is de inrichting van een Skûtsjesmuseum in de bestaande Skûtsjeswerf, een museum dat uiteraard bedoeld is om bezoekers te ontvangen. Als de gemeente kiest voor het alternatief dat wij voorstellen, dan is de plaatsing van een bord "Skûtsjesmuseum 250 m" nabij de aanlegplaats van de fietspont voldoende om dit museum bij alle fietsrecreanten die wachten op het fietspontje onder de aandacht te brengen.

De wachttijd kan dan aangenaam en nuttig besteed worden aan een bezoek aan de werf. Wij hebben dit voorstel met de eigenaar van de Skûtsjeswerf besproken.

Als de gemeente vasthoudt aan haar huidige voornemen, dan zien de fietsrecreanten weliswaar het Skûtsjesmuseum, maar hebben geen idee hoe daar te komen. Als je de werf per fiets wil bereiken is een ingewikkelde reis van circa 1,8 km nodig.

Mochten de fietstoeristen besluiten later de werf nog eens per auto te bezoeken, dan levert dat parkeeroverlast op voor de rond de werf gevestigde ondernemers.

Dit alles past niet bij een bevordering van het fietstoerisme, en implementatie van het voorstel van de gemeente zal een nare smaak achterlaten bij toeristen die zich afvragen waarom dat museum zo zichtbaar en tevens zo slecht bereikbaar is.

Het belang van de natuur.

Ongetwijfeld brengt de door de gemeente voorgestelde vaarroute drukte en "reuring" naar het Gaastereiland. Dat vormt een belasting voor de aanwezige flora en fauna. In ons voorstel dat in bijlage hierbij gaat is reeds gewezen op het belang van de natuur op het Gaastereiland. Wij willen echter niet nalaten dit belang ook hier te onderstrepen.

Mitigerende maatregelen

Om de negatieve effecten van dit project te verminderen kan gekozen worden voor een afvaart nabij of op het terrein van de watersportvereniging. Daarmee wordt de impact op het milieu en de natuur beperkt.

Een belangrijk voordeel van deze locatie is dat daar al toilet- en recreatievoorzieningen aanwezig zijn, die, in de vorm van een weinig fraaie container bij de door de gemeente voorgenomen plek voorzien moeten worden. Ook verminderen de projectkosten omdat er minder fietspad moet worden aangepast.

Als de gemeente coûte-que-coûte vanaf het Gaastereiland wil afvaren dan stellen wij dus voor dat de zuidelijke afmeerplek zich bevindt nabij de haven van de watersportvereniging.

Dit alles laat onverlet dat wij niet achter een afvaart vanaf het Gaastereiland kunnen staan.

Naast de keuze voor een afvaart vanaf Buitenstvallaat (zoals gepresenteerd in ons eerdere voorstel) stellen wij een tweede alternatief voor. Dit alternatief wordt hierna kort behandeld.

Alternatief Westelijke Route:

Alle bezwaren die kleven aan een afvaart bij het Gaastereiland of Buitenstvallaat verdwijnen wanneer gekozen wordt voor een veel westelijker route, zoals hieronder aangeduid:

Het voordeel ten opzichte van het voorstel van de gemeente zowel als ons "alternatief 1" is dat de vaarroute veel korter en veiliger is. Daarmee is een hogere "overzet frequentie" gewaarborgd en het wachten op de pont tot een minimum teruggebracht.

Het schelpenpad ten westen van de wijk de Sanding heeft de zelfde of betere kwaliteit als het schelpenpad bij de Grietman (de Veenhoop) en is zelfs veiliger, omdat het niet op de kruin van een dijk ligt. Mocht desondanks tot een "upgrade" besloten worden, dan is de omvang deze werkzaamheden vergelijkbaar met die van het voorstel van de gemeente.

Een cruciaal voordeel ten opzichte van het voorstel van de gemeente is dat de natuur op het Gaastereiland ontzien wordt.

De zuidelijke afmeerplaats bevindt zich op gemeentegrond, de noordelijke wordt, evenals de door de gemeente voorgestelde afmeerplaats, beheert door het waterschap. Daar bevindt zich ook het aan te leggen fietspad, vanwaar de fietsrecreanten een fraai uitzicht hebben over het vogelrijke Noordereiland - nog een belangrijk voordeel.

Een nadeel is de ondiepte aan de zuidzijde van de vaarroute. Daar zal, ten behoeve van de pont, een geul moeten worden gebaggerd.

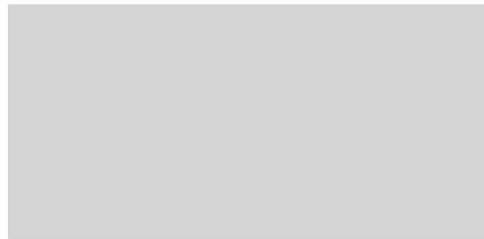
Tenslotte: Ook in deze kwestie stellen wij ons constructief op. Als belanghebbende partij vragen wij u ons bij het overleg hierover te betrekken. Wij beantwoorden graag uw vragen,

Hoogachtend,

Stichting Rond Smalle Eesterzanding

Henny Woering
Secretaris / Penningmeester

Jan Bovenlander
Voorzitter

Nadere toelichting bij ons voorkeursalternatief voor het fietsveerverbinding van Drachten naar Eibertsgeasten

Dat pontje moet er komen, maar anders, dichterbij de oorspronkelijke visie

Inleiding

De gemeente is voornemens een fietspontverbinding aan te leggen tussen Drachten en Oudega (Eibertsgeasten). De aanlegplaats aan de kant van Drachten zou het Gaastereiland moeten zijn, tegenover de Drachtservaart.

In een natuurontwikkelingsgebied én natuurbeschermingsgebied (conform de Provinciale verordening als het Gaastereiland) past geen aanlegplaats voor een veerpont. Die kan heel goed elders komen. Wij, de Stichting Rond Smalle Eesterzanding, hebben een beter voorstel.

De wenselijkheid van een pontverbinding tussen (korthedshalve) Drachten en Oudega onderschrijven wij. Het voorstel van de gemeente wijzen wij echter af.

Wij hebben in ons bezwaarschrift twee ons inziens betere alternatieven voorgesteld. Ons voorkeursalternatief is in de onderstaande figuur aangeduid met alternatief 1. In dit document geven we daarop een nadere toelichting, in aanvulling op ons bezwaarschrift. Het andere alternatief bevindt zich westelijk van de wijk "de Sanding".

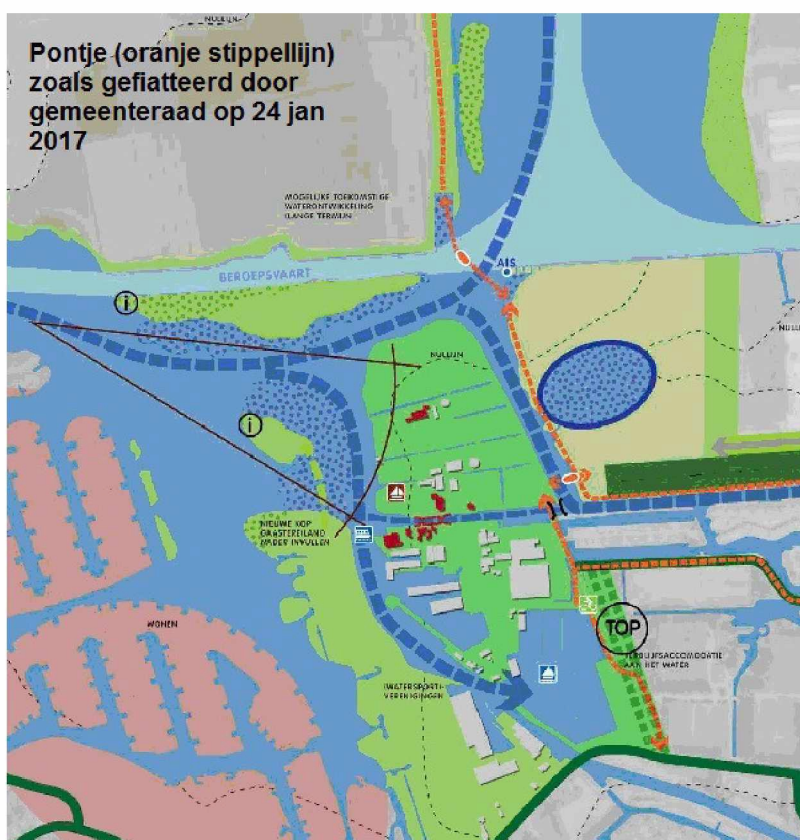
De voordelen van onze voorstellen ten opzichte van het voornemen van de gemeente zijn reeds genoemd in ons bezwaarschrift en onze zienswijze en behoeven hier niet herhaald te worden. Wél willen wij uitleggen waarom ons alternatief 1 ook uit toeristisch oogpunt beter is dan dat van de gemeente. En we gaan in op de relatie van deze plannen met "Het Waterfront".

Het Waterfront

Op 24 januari 2017, heeft de raad gestemd over een visie die korthedshalve wordt aangeduid met 'Het Waterfront'. Het voorstel werd aangenomen.

Sindsdien is er in het gebied waar deze visie op ziet, veel veranderd. Als gevolg daarvan is de focus van de uitvoering van deze plannen, die tot doel hebben aan de toeristische ontwikkeling van Drachten bij te dragen, naar het westen verschoven.

Een schets uit de oorspronkelijke visie vindt u in deze illustratie:

Deze oorspronkelijke visie is, voor wat betreft het Gaastereiland, verlaten. Een toeristische ontwikkeling van het Gaastereiland wordt niet alleen belemmerd omdat zij strijdig is met de afspraken die door de gemeente met de bewoners van de naast gelegen wijk (De Sanding) door de gemeente zijn gemaakt, maar ook omdat de plannen voor een toeristische ontwikkeling van 'De Kop' van het Gaastereiland geen doorgang kunnen vinden.

Die 'Kop' is namelijk door de vorige eigenaar (in casu de toenmalige projectontwikkelaar met plannen voor horeca met een groot aantal verblijfseenheden voor toeristen) verkocht. De nieuwe eigenaar kiest voor natuurontwikkeling die gewaarborgd is door een fysieke afscheiding (een brede sloot) van de rest van het Gaastereiland.

De nieuwe natuur krijgt een maximum aan diversiteit: nat en droog en laagtes en hoogtes. Er komen plassen, plas-drassen, rietkragen en bosschages met inheemse struiken. Rust, riet en ruimte blijven behouden of worden versterkt en de biodiversiteit zal verder verbeteren. De natuur van de rest van het Gaastereiland zal hiermee ook een positieve impuls krijgen.

Dit alles past in de Visie voor het Waterfront Drachten, zijnde een onderdeel van de Groene Archipel. En het past uitstekend bij de afspraken die de gemeente maakte voor het overig deel van het groen rond de wijk De Sanding, waaronder het Gaastereiland, namelijk het beheer als natuurontwikkelingsgebied.

In het Waterfront zijn plannen opgenomen voor een fiets- en voetgangers pontverbinding van Drachten naar de overkant, Eibertsgeasten. Fietsers kunnen daarmee genieten van een 'rondje Oudega'. Om de overkant vanuit Drachten te bereiken is anders een lange tocht dwars door het weinig aantrekkelijke industriegebied nodig. Een rondje Oudega met het voorgestelde pontje en de fietspont bij de Veenhoop (de Grietman) is met ongeveer 20 km goed te doen voor onze burgers.

Ons voorstel (alternatief 1) vergeleken met het gemeentelijk voorstel

Op de onderstaande ziet u de locatie waar wij de aanlegplaats voorstellen:

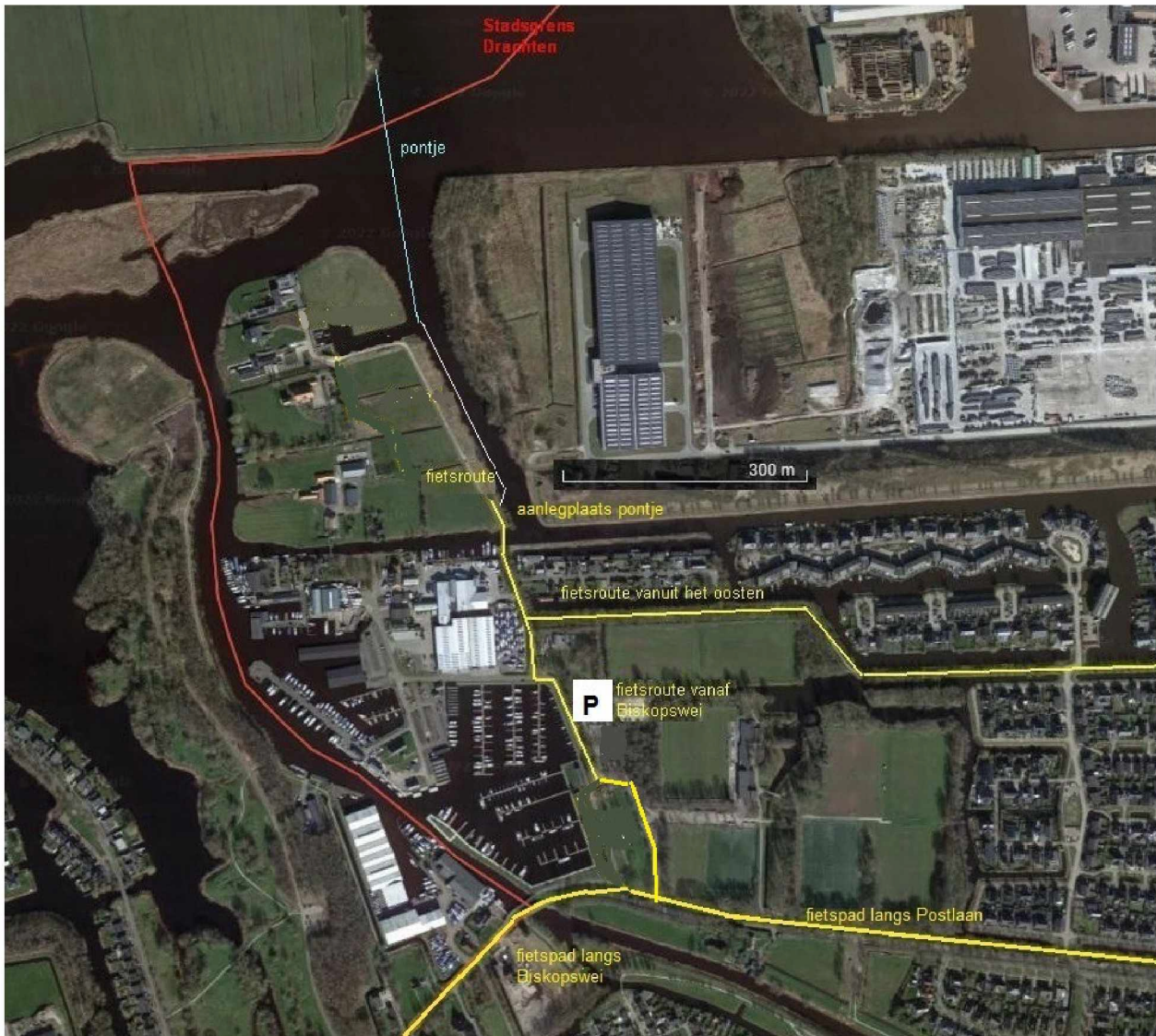

Met betrekking tot de fietsroute geldt dat de wegen naar de voorgestelde aanlegplaats aan de zuidzijde van de route (op Buitenstvallaat) liggen er al, en zijn voor fietsers uitmuntend toegankelijk, en de voorgestelde aanlegplaats is nu ook zeer gemakkelijk voor fietsers vanuit de oostzijde bereikbaar, vanaf het fietspad langs de Drachtster vaart.

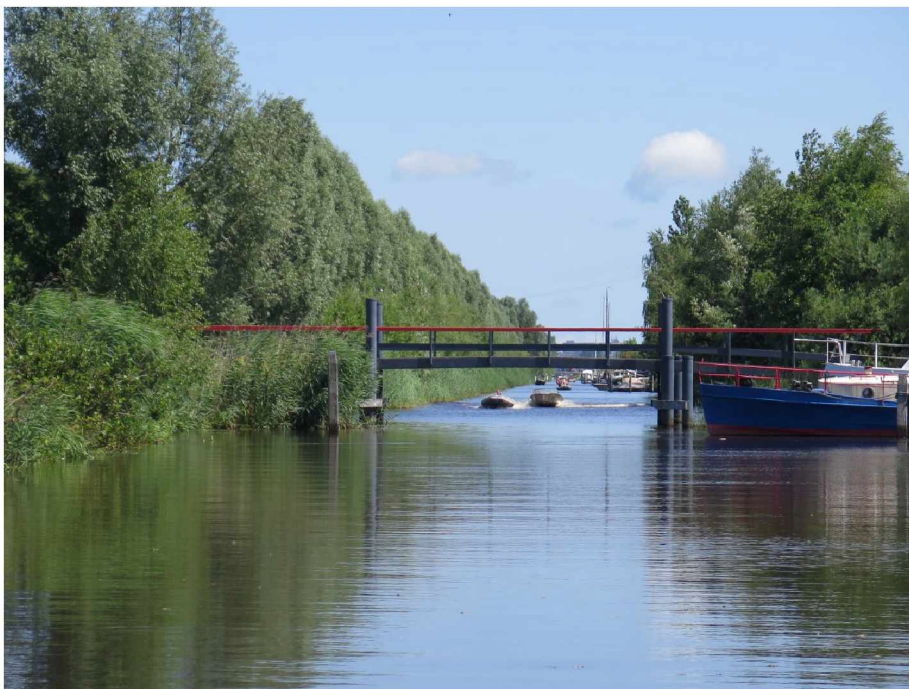

Langs de weg (Buitenstvallaat) bevindt zich een groot parkeerterrein dat benut kan worden door fietstoeristen die, met hun fiets op een fietsdrager, met de auto komen.

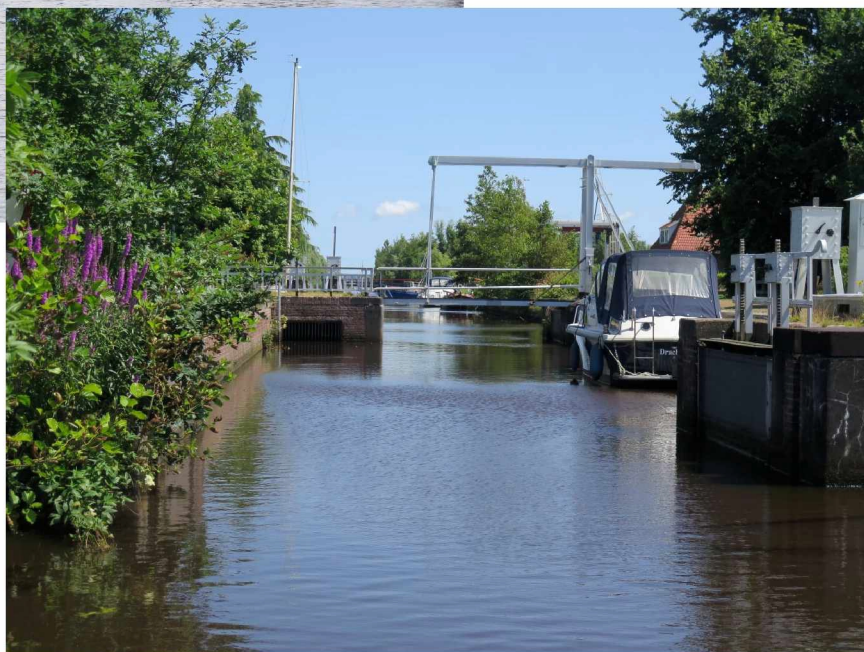
Op het kaartje (op de volgende bladzijde) is deze aangeduid met "P" :

De voorgestelde fietsroute is toeristisch attractief, passeert deze brug over de Drachtster Vaart:

en geeft uitzicht op het historische sluisje en de andere brug over de Drachtster Vaart:

Het argument van de onveiligheid van de door de gemeente voorgestelde vaarroute weegt zwaar. Op de vaarroute langs het Gaastereiland zal het pontje moeten manoeuvreren tussen watersporters van de aldaar gelegen watersportvereniging, suppers, zeilers, roeiboten, zwemmers, kanovaarders, kinderen met optimistjes, en huurboten van jachtwerf De Drait. Dit argument weegt zeer zwaar voor met name de Stichting "Varen doe je Samen", die problemen voorziet bij het voorstel van de gemeente.

Het onbemand besturen van het pontje - hetgeen de gemeente ambieert - is daarmee door de grote risico's volstrekt onverantwoord. Ook al op grond van dit argument zijn de plannen van de gemeente niet te realiseren.

De door de gemeente voorgestelde afmeerplaats van het pontje is strijdig met principes van behoorlijke ruimtelijke ordening, omdat er een beter, goedkoper en meer voor de hand liggend alternatief is, dat bovendien meer overeenstemt met de door de Gemeenteraad gefiatteerde plannen. Bovendien is het voorstel strijdig met de Provinciale verordening, en strijdig met de afspraak om het Gaastereiland als natuurontwikkelingsgebied te beheren.

Tijdens het debat over de natuur op het Gaastereiland op 8 juni 2021 in de gemeenteraad bleek dat Raadbreed gehecht werd aan het nakomen van afspraken door een betrouwbare overheid, en het koesteren van schaarse en unieke natuur.

Promotie Skûtsjescentrum.

De door de gemeente voorgestelde aanlegplaats voor de fietspont verbinding is voor de toeristische ontwikkeling van Drachten (het "Waterfront") onaantrekkelijk. Deel van deze ontwikkeling is de inrichting van een Skûtsjesmuseum in de bestaande Skûtsjeswerf, een museum dat uiteraard bedoeld is om bezoekers te ontvangen. Als de gemeente kiest voor het alternatief dat wij voorstellen, dan is de plaatsing van een bord "Skûtsjescentrum 250 m" nabij de aanlegplaats van de fietspont voldoende om de werf bij alle fietsrecreanten die wachten op het fietspontje onder de aandacht te brengen.

De wachttijd kan dan aangenaam en nuttig besteed worden aan een bezoek aan de werf.

Mochten de fietstoeristen besluiten later de werf nog eens per auto te bezoeken, dan levert dat parkeeroverlast op voor de rond de werf gevestigde ondernemers.

Dit alles past niet bij een bevordering van het fietstoerisme, en implementatie van het voorstel van de gemeente zal een nare smaak achterlaten bij toeristen die zich afvragen waarom dat museum zo zichtbaar en tevens zo slecht bereikbaar is.

Nog een alternatief

Om de vaarttijd aanzienlijk terug te brengen stellen wij ons andere alternatief voor in ons bezwaar en onze zienswijze. Dit tweede alternatief - afvaart ten Noorden van de wijk de Sanding - biedt een zeer korte oversteek, vergelijkbaar met die bij de Veenhoop. Daarmee zijn beide veerverbindingen goed op elkaar afgestemd. Details vindt u in ons bezwaarschrift en onze zienswijze.

Bovenstaande motivatie is geenszins volledig.

De Stichting Rond Smalle Eesterzanding beantwoordt graag uw vragen.

Jan Bovenlander, namens de
Stichting Rond Smalle Eesterzanding
E: stichting@wilgenweb.nl

██████████ / ██████████

Aan de leden

Datum

31 oktober 2025

Ons kenmerk

U202500595

Lbr. 25/052

Telefoon

0703738393

Onderwerp

Uitnodiging Najaars ALV 28 november 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de Najaars Algemene Ledenvergadering (Najaars ALV) van vrijdag 28 november 2025, 13.30-15.30 uur, in het Beatrix Theater in Utrecht. Deze Najaars ALV maakt deel uit van de bredere VNG Bestuurdersdag, die start om 10.30 uur. Na het plenair programma, een ronde met inhoudelijke deelsessies en de lunch volgen de Najaars ALV en een afsluitende borrel.

Meer informatie over de Bestuurdersdag vindt u hier: <https://bestuurdersdag.vngconnect.nl/>

U bent van harte welkom bij de Najaars ALV en de Bestuurdersdag!

In deze ledenbrief geven wij u een toelichting op:

- [Agenda en stukken voor de Najaars ALV](#)
- De besluitvormingsprocedure: indienen van amendementen en moties, de stemprocedure en de mogelijkheid tot inspreken

U kunt statutair tot **uiterlijk maandag 17 november a.s. 12.00 uur**, amendementen op voorstellen indienen. We vragen u nadrukkelijk om ook eventuele moties uiterlijk op deze datum in te dienen, zodat het VNG-bestuur tijdig preadviezen kan vaststellen en de leden hun standpuntbepaling kunnen voorbereiden. We zijn u bij voorbaat dankbaar voor uw medewerking en u kunt voor vragen hierover altijd contact opnemen met de VNG-medewerkers via motiealv@vng.nl

Alternatieven voor het indienen van moties

In de afgelopen ledenvergaderingen vergde de behandeling van het grote aantal moties een aanzienlijk tijdsbeslag en liepen de vergaderingen daardoor ook uit. We wijzen u graag opnieuw op andere mogelijkheden om uw aandachtspunten naar voren te brengen. Zo kunnen meer specialistische onderwerpen of onderwerpen die slechts een beperkt deel van de achterban raken ook aan VNG-commissies worden voorgelegd. Onderwerpen waarop al een VNG-inzet is geformuleerd kunt u ook mondeling als inspreker in de ALV onder de aandacht brengen, zonder een motie in te dienen.

Indienen amendementen en moties

- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl
- [Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening](#)
- Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Agenda en stukken Najaars ALV

De Najaars ALV start om 13.30 uur met de volgende agenda.

Agenda ALV

1. Opening
2. Mededelingen
3. Benoeming van de notulencommissie Najaars ALV 28 november 2025 (*besluitvorming*)
4. Vaststelling notulen ALV 18 juni 2025 (*besluitvorming*)
5. VNG-inzet richting nieuwe kabinet (*ter informatie*)
6. Inhoudelijke zaken:
 - a. Resolutie "Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)" (*besluitvorming*)
 - b. Resolutie "Een aanpak die wel werkt voor opvang tot en met integratie" (*besluitvorming*)
 - c. Resolutie Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA) (*besluitvorming*)
7. Collectivering van digitalisering in het kader van de resolutie "Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving" aangenomen in ALV 18 juni 2025 (*besluitvorming*)
8. Doorontwikkeling VNG governance en voorbereiding grote vacatureronde na Raadsverkiezingen (*ter informatie/besluitvorming*)
9. Contributie VNG
 - a. Procesvoorstel evaluatie contributiesystematiek (*besluitvorming*)
 - b. Contributievoorstel 2027 ivm uitstel ALV 2026 tot 30 september (*besluitvorming*)
10. VNG-jaarplan, inclusief GGU-begroting, en GGU-bijdrage voor 2027 ivm uitstel ALV 2026 tot 30 september (*besluitvorming*)
11. Verantwoording uitvoering moties ALV 18 juni 2025, aangehouden moties en toezeggingen (*besluitvorming*)
12. Rondvraag/Wvttk
13. Sluiting

Korte toelichting op de agenda

2. Mededelingen (op basis van actualiteit)

3. Benoeming van de notulencommissie 28 november 2025 (besluitvorming)

Ter vergadering ontvangt de ALV een voorstel voor de nieuwe notulencommissie.

4. Notulen ALV 18 juni 2025 (besluitvorming)

De notulen van de ledenvergadering geven volgens de notulencommissie een goede weergave van hetgeen daar is besproken.

5. VNG-inzet richting nieuwe kabinet (ter informatie)

We informeren de leden over de voorbereiding van onze inzet richting het nieuwe kabinet. Die inzet is gebaseerd op de resolutie “VNG-inzet richting Tweede Kamerverkiezingen; onze inwoners verdienen beter!” die is aangenomen in de ALV van 18 juni 2025. Onze inzet volgt meerdere sporen. Allereerst brengen wij de VNG-zet vanzelfsprekend nadrukkelijk onder de aandacht in onze bestuurlijke overleggen met bewindslieden en onze talrijke contacten met het rijk, de andere medeoverheden en relevante maatschappelijke partners. In de afgelopen periode hebben we samen met andere partners ook de “Top bestaanszekerheid” en de “Woontop” georganiseerd en zijn gezamenlijke verklaringen opgesteld op uiteenlopende thema’s.

Daarnaast hebben wij het initiatief genomen om samen met een aantal maatschappelijke partners te komen tot “bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord”. Daarmee willen wij komen tot gezamenlijke richtinggevende uitgangspunten voor het regeerakkoord, die kunnen rekenen op een breed maatschappelijk draagvlak. Over de voortgang van dit traject zullen wij u zo snel mogelijk informeren.

6. Andere inhoudelijke zaken

6a. Resolutie “Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)” (besluitvorming)

In een ledenraadpleging hebben wij het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en de continuering van deelname door gemeenten aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) aan de leden voorgelegd. In deze ledenraadpleging - die liep tot 22 oktober - hebben 257 gemeenten (ruim 75%) gereageerd. In een gewogen stemming heeft 97% positief en 3% negatief gereageerd. Veel gemeenten hebben ook gebruikgemaakt van de mogelijkheid om een opmerking te maken. Op basis van deze duidelijke uitspraak heeft het bestuur zijn eerdere besluit van 2 juli 2025 om in te stemmen met het onderhandelaarsakkoord AZWA bekrachtigd. Voor het vormgeven van de afspraken en de beweging van zorg naar gezondheid is dit een belangrijke uitkomst.

Op basis van de eerder uitgevoerde uitvoeringstoets en de gemaakte opmerkingen van gemeenten bij de ledenraadpleging zullen wij een resolutie voorleggen aan de leden tijdens de Najaars ALV op 28 november om zo een aantal belangrijke aandachtspunten voor het vervolg te adresseren. Deze resolutie ontvangt u volgende week in een nazending.

6b. Resolutie "Een aanpak die wel werkt voor opvang tot en met integratie" (besluitvorming)

In de ALV van 29 november 2024 hebben wij toegezegd een gezamenlijke solidariteitsdiscussie te voeren over de gemeentelijke inzet bij asielopvang en integratie. Met de resolutie leggen wij een alternatief plan voor opvang en integratie aan de leden voor. Met dit alternatieve plan laten gemeenten zien hoe het wél kan zodra mensen, eerst als asielzoeker en later na verlening van een verblijfsvergunning als statushouder, in onze gemeenten verblijven. Het plan is nadrukkelijk geen beleidsplan op detailniveau, maar een richtinggevend kader of "stip op de horizon". Dit alternatieve plan willen wij inbrengen in de kabinetsformatie.

De tekst van de resolutie ontvangt u volgende week in een nazending. In de bijlagen vindt u een oplegnotitie met toelichting op het proces en het alternatieve plan "Van wachtstand naar werkstand: een alternatief plan voor opvang en integratie".

6c. Resolutie Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA) (besluitvorming)

We willen de leden informeren over de voortgang van de consultatieronde en de resolutie "Uitgangspunten voor consultatie over Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA)" voorleggen. In de resolutie wordt een aantal uitgangspunten geformuleerd die onze positie binnen ISA kunnen versterken. Daarbij blijven de randvoorwaarden die eerder zijn gesteld aan het Klimaatakkoord onverkort van kracht ("haalbaar, betaalbaar en rechtvaardig voor de samenleving").

De tekst van de resolutie wordt op dit moment afgestemd met de commissie Economie, Klimaat, Energie & Milieu. De resolutie ontvangt u volgende week in een nazending.

7. Collectivering van digitalisering in het kader van de resolutie "Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving" aangenomen in ALV 18 juni 2025 (besluitvorming)

In het kader van de uitwerking van de resolutie ontvangt u drie voorstellen voor collectivisering van digitalisering op de terreinen van "Artificial Intelligence", "Cloud" en "Digitale veiligheid".

8. Doorontwikkeling VNG governance en voorbereiding grote vacatureronde na Raadsverkiezingen (ter informatie/besluitvorming)

Bij dit agendapunt informeren we de leden in een brede toelichtende notitie over de verschillende trajecten in het kader van de doorontwikkeling van de VNG-governance en de voorbereiding op de grote vacatureronde na de raadsverkiezingen.

Daarbij leggen wij de volgende voorstellen aan de leden ter besluitvorming voor:

1. Statutenwijziging: toekenning van de bevoegdheid aan de ALV om een tijdelijke uitzondering te maken op de bepaling dat vaste adviescommissies bestaan uit de voorzitter en 15-19 leden
2. Besluit: omvorming vaste adviescommissie Raadsleden & Griffiers tot vaste adviescommissie "Lokaal bestuur en democratie"
3. Besluit: instelling vaste adviescommissie "Asiel, Migratie & Integratie"
4. Besluit: omvorming vaste adviescommissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie tot vaste adviescommissie "Participatie, Werk & Inkomen"
5. Statutenwijziging: andere invulling en positionering voorzitterschap commissie Europa en Internationaal
6. Statutenwijziging: combineren van de functies van penningmeester en voorzitter College voor Dienstverleningszaken.

9. *Contributie VNG*

9a. Procesvoorstel evaluatie contributiesystematiek (besluitvorming)

In de ALV van 18 juni deed het bestuur de toezegging om in de Najaars ALV te komen met een eerste evaluatie van de contributiesystematiek. Op basis van die toezegging zijn de amendementen van Bodegraven-Reeuwijk “Uniform contributietarief VNG” en Duiven “Verlaging VNG contributie” ingetrokken.

Het bestuur heeft in zijn heidag van 10 oktober aangegeven de leden voor te willen stellen om:

- De huidige contributiesystematiek voorlopig in stand te houden
- Het nieuwe bestuur, dat aantreedt in september 2026, te vragen om in de ALV van juni 2027 een voorstel te doen om het structurele begrotingstekort dat is ontstaan binnen de huidige contributiesystematiek ongedaan te maken
- Het nieuwe bestuur te vragen om na het terugdringen van het structurele begrotingstekort een voorstel aan de ALV te doen voor een nieuwe, meerjarige contributiesystematiek.

Op 7 november vindt nog nader overleg plaats met een werkgroep met vertegenwoordigers van de leden. Zo spoedig mogelijk daarna zullen wij u het procesvoorstel voor evaluatie van de contributiesystematiek toezenden.

9b. Contributievoorstel 2027 (ter besluitvorming)

In de ALV van 18 juni hebben de leden ingestemd met het voorstel tot uitstel van de ALV van juni 2026 naar 30 september 2026. Dat maakt het noodzakelijk om in deze Najaars ALV de contributie voor 2027 vast te stellen. Het bestuur stelt de leden voor om de huidige meerjarige contributiesystematiek te volgen.

10. VNG-jaarplan, inclusief GGU-begroting, en GGU-bijdrage voor 2027 (ter besluitvorming)

In de ALV van 18 juni hebben de leden ingestemd met het voorstel tot uitstel van de ALV van juni 2026 naar 30 september 2026. Dat maakt het noodzakelijk om de leden in deze Najaars ALV de hoogte van de bijdrage van de leden aan het Fonds GGU voor het jaar 2027 te laten vaststellen en kennis te laten nemen van het VNG Jaarplan.

11. Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (ter besluitvorming)

In de ALV van 18 juni zijn in totaal 20 moties aangenomen en 12 moties aangehouden. We stellen u voor in te stemmen met de door het bestuur afgelegde verantwoording en met de voorstellen voor het als afgedaan beschouwen of langer aanhouden van de moties. Bij dit agendapunt behandelen we ook de nieuwe moties die niet bij een ander agendapunt worden behandeld.

12. Rondvraag/WVTTK

13. Sluiting ALV

Besluitvormingsprocedure

Indienen amendementen en moties

Statutair is het mogelijk amendementen in te dienen op aanhangige voorstellen. Amendementen kunnen tot uiterlijk negen werkdagen voorafgaand aan de ALV worden ingediend. Dat betekent dat amendementen **uiterlijk maandag 17 november a.s., 12.00 uur**, bij het VNG-bureau moeten zijn ingediend. Vervolgens stellen we de leden op de hoogte van de ingediende amendementen en de preadviezen van het bestuur daarbij, zodat zij op basis daarvan de standpuntbepaling binnen de gemeente kunnen voorbereiden.

Wij vragen u ook om moties **uiterlijk maandag 17 november a.s., 12.00 uur**, in te dienen. Dat stelt het bestuur in staat om de leden tijdig te informeren over de motie en het preadvies van het bestuur daarop. Op basis daarvan kunnen de leden de standpuntbepaling binnen de gemeente voorbereiden. Definitief ingediende moties worden gepubliceerd op de ALV-pagina op de VNG-site, voor zover beschikbaar met het preadvies van het bestuur. Voor moties geldt geen formele statutaire uiterlijke termijn voor indiening.

Indienen amendementen en moties

- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl
- Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening vindt u [hier](#).
- Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Stemprocedure en mogelijkheid tot inspreken

Stemprocedure

In deze fysieke Najaars ALV is sprake van een gewogen stemming, waarbij een vooraf aangewezen vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uitbrengt. Zoals gebruikelijk bij fysieke ledenvergaderingen kunnen alleen in de zaal aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten aan de stemmingen deelnemen. Vertegenwoordigers van de gemeenten kunnen alleen voor hun eigen gemeente stemmen.

De procedure voor aanwijzing van de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente en het deelnemen aan de stemmingen ziet er als volgt uit:

- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen
- Alle gemeentesecretarissen ontvangen per e-mail een machtigingsformulier voor de vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeente kan worden vertegenwoordigd door een burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Het is aan de gemeente zelf om een vertegenwoordiger aan te wijzen
- De vertegenwoordiger van de gemeente ontvangt op vertoon van het machtigingsformulier voorafgaand aan de Najaars ALV aan de stembalie een stemkastje en stemkaartje (met het aantal stemmen van de betreffende gemeente). Hiermee kan de vertegenwoordiger aan de stemmingen deelnemen.

In artikel 10 van de Statuten van de VNG worden regels gesteld voor het uitbrengen van de stemmen door een lid van de vereniging en voor het aantal stemmen dat door een lid van de vereniging kan worden uitgebracht.

De volledige tekst luidt als volgt:

Artikel 10 Stemmen

1. De stemmen van een lid worden ter algemene vergadering uitgebracht door de vertegenwoordiger van dat lid, bedoeld in artikel 9, lid 1.
2. Elke gemeente die lid is van de Vereniging, brengt door tussenkomst van haar vertegenwoordiger zoveel stemmen uit als het aantal veelvoud van éénduizend (1.000) inwoners dat de bevolking van de door haar gerepresenteerde gemeente telt, met dien verstande dat zij ten minste één en ten hoogste vijfenzeventig (75) stemmen uitbrengt.
3. Maatstaf voor het aantal stemmen van een gemeente is het aantal inwoners dat de gemeente telde op 1 januari van het voorafgaande jaar volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.

Een voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen het voorstel steunt, tenzij statutair een andere meerderheid is voorgeschreven.

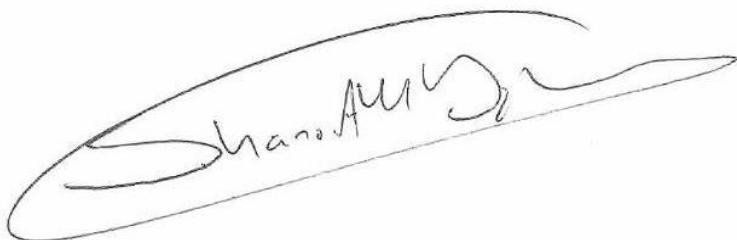
Inspreken in de Najaars ALV

Alleen fysiek aanwezige deelnemers kunnen in de ALV het woord vragen. Als u het voornemen heeft om het woord te voeren, stellen we het op prijs als u zich vooraf bij het VNG-bureau aanmeldt en aangeeft wat de strekking van uw betoog is. Dat stelt ons in de gelegenheid om een antwoord van het bestuur voor te bereiden. U kunt zich aanmelden via e-mail: motiealv@vng.nl. In de ALV krijgt u dan het woord bij het betreffende agendapunt. Vanzelfsprekend kunt u ook altijd spontaan het woord vragen in de ALV.

De vergadering wordt live openbaar gestreamd, zodat alle vertegenwoordigers van de gemeenten de vergadering via www.VNG.nl/ALV kunnen volgen. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Ik kijk er naar uit om u 28 november a.s. te ontmoeten bij onze VNG Bestuurdersdag en Najaars ALV.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sharon A.M. Dijkma', enclosed within a large, hand-drawn oval shape.

Sharon A.M. Dijkma
Voorzitter

Aan de leden

Datum
5 november 2025

Ons kenmerk
U202500703
Lbr. 25/053

Telefoon
0703738393

Bijlage(n)

-

Onderwerp
Eerste nazending Najaars ALV 28 november 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 31 oktober ontving u de ledenbrief 'Uitnodiging Najaars ALV 28 november 2025' met de bijbehorende agenda en stukken. Daarbij kondigden we aan een aantal bijlagen in een nazending aan u voor te leggen.

Bijgaand ontvangt u (aanvullende) bijlagen bij de agendapunten:

- 6a. Resolutie 'Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)' (*besluitvorming*)
- 6b. Resolutie 'Een aanpak die wel werkt voor opvang tot en met integratie' (*besluitvorming*)
- 6c. Resolutie 'Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA)' (*besluitvorming*)

Deze bijlagen vindt u terug in de actuele vergaderset voor de Najaars ALV, inclusief nazending.

De bijlagen bij agendapunt 9a. 'Procesvoorstel contributiesystematiek' ontvangt u zo spoedig mogelijk. Over dit procesvoorstel vindt op 7 november nog een gesprek plaats met een aantal vertegenwoordigers van de leden.

6a. Resolutie 'Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)' (*besluitvorming*)

In de ledenbrief van 31 oktober informeerden we u over de uitkomsten van de ledenraadpleging over het AZWA, het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en de continuering van deelname door gemeenten aan het Integraal Zorgakkoord (IZA). Op basis van de grote steun bij de leden heeft het bestuur zijn eerdere voorgenomen besluit van 2 juli 2025 om in te stemmen met het onderhandelaarsakkoord AZWA bekrachtigd.

Bijgaand ontvangt u de aangekondigde resolutie met belangrijke aandachtspunten voor het vervolg van het traject rond het AZWA, het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en de continuering van deelname door gemeenten aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) en een

oplegnotitie met toelichting. De resolutie is gebaseerd op de gemaakte opmerkingen van gemeenten bij de ledenraadpleging hierover en de eerder uitgevoerde uitvoeringstoets.

6b. Resolutie 'Een aanpak die wel werkt voor opvang tot en met integratie' (besluitvorming)

In de ledenbrief van 31 oktober ontving u het alternatieve plan 'Van wachtstand naar werkstand: een alternatief plan voor opvang en integratie' en een oplegnotitie met een toelichting op het proces. Bijgaand ontvangt u de daarbij aangekondigde resolutie.

6c. Resolutie Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA) (besluitvorming)

In de ledenbrief van 31 oktober ontving u een oplegnotitie over de voortgang van de consultatieronde over de ISA en kondigden we aan een resolutie 'Uitgangspunten voor consultatie over ISA' aan u voor te leggen. Bijgaand ontvangt u deze resolutie, waarin een aantal uitgangspunten worden geformuleerd die onze positie binnen ISA kunnen versterken. Daarbij blijven de randvoorwaarden die eerder zijn gesteld aan het Klimaatakkoord onverkort van kracht ("haalbaar, betaalbaar en rechtvaardig voor de samenleving").

Moties, amendementen en preadviezen

Op woensdag 19 november stelt het bestuur zijn preadviezen vast op ontvangen moties en amendementen. Deze stukken zullen wij u zo spoedig mogelijk toezenden met het oog op de voorbereiding van uw stemgedrag in de Najaars ALV.

Toezending machtigingsformulier om in de ALV te stemmen volgt in de week van 17 november

De procedure voor aanwijzing van de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente en het deelnemen aan de stemmingen ziet er als volgt uit:

- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen
- Alle gemeentesecretarissen ontvangen in **de week van 17 november** per e-mail een machtigingsformulier met een QR-code voor de vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeente kan worden vertegenwoordigd door een burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Het is aan de gemeente zelf om een vertegenwoordiger aan te wijzen
- De vertegenwoordiger van de gemeente ontvangt op vertoon van het machtigingsformulier met QR-code, voorafgaand aan de Najaars ALV, aan de stembalie een stemkaartje (met het aantal stemmen van de betreffende gemeente). Hiermee kan de vertegenwoordiger aan de stemmingen deelnemen. Bij de ingang van de plenaire zaal ontvangt de vertegenwoordiger een stemkastje.

Bij voorbaat dank voor uw inspanningen om in uw voorbereiding op de Najaars ALV ook de nagekomen stukken mee te nemen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a circular loop followed by a long horizontal stroke.

dr. mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur